תשורה

משמחת הנישואין של

שמואל יוסף שמחה
וחי' מושקא בעגון

י"ד סיון ה'תשפ"ב

בעזהי"ת

פתח דבר

לזכרון טוב, יום כלולת צאצאינו החתן התמים **שמואל יוסף שמחה** שי' עם ב"ג הכלה מ' **חי' מושקא** תי', הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק – מיוסד על ההנהגה בעת שמחת הנישואין של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו – בתשורה המוסגרת בזה.

*

התשורה כוללת:

א) **שער המשפחה** – מכתבים למשפחת החתן בעגון קונין וגורעוויטש, ולמשפחת הכלה שוסטערמאן וגוראר.

ב) **שער מענות קודש** – לאבי זקנתו של הכלה הרב מרדכי דוב אלטיין ע"ה, ולדודו זקנו של החתן המזכיר הרב יהודה ליב גראנער ע"ה.

ג) **שער כתבי יד קודש** – ט"ו כתבי יד קודש מהשנים הראשונות.

ד) **שער ההגהות** – (1) שיחת ב' אייר ה'שי"ת; (2) שיחת ז' אדר שני ה'תשי"א; (3) מאמר ד"ה להבין ענין כתיבת ספר תורה ה'תש"ל; (4) "טאלקס ענד טיילס".

בתור **הוספה** בא מכתב מסב סב החתן הרה"ח ר' יצחק הלוי הורביץ (ר' איצ'ע דער מתמיד) הי"ד לסב סב הכלה הרה"ח ר' ישראל דזייקאבסאן ע"ה.

יצויין שרוב החומר בתשורה זו מתפרסם בזה **לראשונה**.

תודתנו נתונה לאחי הכלה הת' **מנחם מענדל** שי' **שוסטרמן**, שהשקיע רבות באיסוף החומר והכנתו לדפוס.

*

ויהי רצון, שתיכף ומיד "ישמע.. קול ששון וקול שמחה" האמתי, כאשר "נזכה זעהן זיך מיטן רבי'ן", והוא יגאלנו!

משפחת בעגון **משפחת שוסטערמאן**

י"ד סיון, ה'תשפ"ב
מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר
ברוקלין, נ.י.

התשורה שחולקה בעת חתונת כ"ק אדמו"ר

בס"ד ה' ת"ת

שלום וברכה

לרגל יום ראשון כלות בתי הכלה הנחמדה ג' מושקא תחי' עם בן החתן הרב ג' נחום מענדל שי'. הנני בזה לבקשכם את כל הנוגעים לדבר בשעת לבבו, מקרוב ומרחוק, בתפארת הנסמרת בזה. בעתק נמחק כתב יד קבוע של הרב כ"ק אדמו"ר אאמו"ר. מאין הראשון, בדבר הגדול והנקלה נבלע מע. אשר סגולה יהי' לו מלי דאמר נפקם עמר בשר. בתוכני יבינון אמן. ר' עליהם ימיו, וכל מחמדי תורה ימיו.

בשמחה וברכה יוסף יצחק

ישיבת - תומכי-תמימים ליובאוויטש"
נ. י. ר. כסו. תרפ"ט. וואר"א.

ובהדפס אמון בשנה ההיא אלת הדבון הגדול ומתק עלה על מוחן הדעתם מע ומאוד הטל בעה את ר' מה להתסיר ר' נשה מע

ופרשת מבתך מקרב גם הוא, כי היתה בין התסירים ומגדיהם בעת ההיא הי' דגלם כבה. אשר באחת האסלת מל אמע מוקנה חוו קבוצת אברכים ונלמי תורה מלמי התסירים בעתם לבאת לרוב עם מגדיהם ומאמן להוסיל לכבת בעקבי. מתוכ אמע שבראשם עוד בכנס קבלה התסיר ר' מאיר בר' רבקל מע אשר בחשב ששה שנים (תנצת - מ לערך) מעמו נהשתבון בדבר הבאת שלום ומאסלם ההיא תמך התסיר רגל מע בידם של הלעירים ויבא בדברים יבאים מלב פואר, ברוב הלבשות ספקו. גם התסיר ראבר מע

באותם מעמד אלת הדבון הגדול אליהם לבר מותב. ואמר, הבדק אתכם. אבל הנות טיס על הלב, ומאת היא עבודת אמע להיות לבם ברשותם ומכון לאהבתם ויראתם ית. מלבא פלינ רק סיפין בפולהבות שמות באהבת מ ישראל לשם ה ומלל כבוד אלקים לבא כאשר יבלע מעינת מעינת בית ר' אש ר

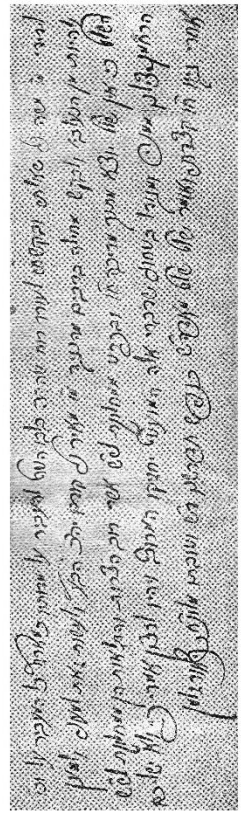

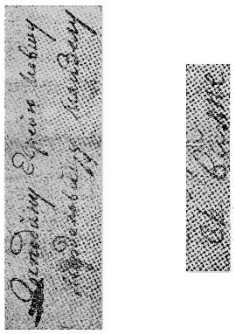

כ"ק אדמו"ר בעת סידור קידושין
בחתונת זקני החתן הרב יעקב ומרת שיינא בעגון

שער המשפחה

מכתב לחתונת הורי החתן

בגון- קונין-

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ח תשרי תשמ"ו
ברוקלין, נ.י.

האברך הוו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' אהרן שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם ליום כ"ז כסלו הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל טוב ושתהי' בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

מכתב לזקנו של החתן הרב יעקב בעגון

בעגון-ריא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ה' תשרי ה'תשי"ח
ברוקלין.

הרה"ח א"א נו"ג וכו'
סוה' יעקב שי'

שלום וברכה!

בסענה על מכתבו ששילחי אלול העבר, בו כותב אשר ביקר בסן פאולא, ועתה עליו להחליט באיזה מקום ישאר לזמן הבע"ל, ושואל דעתי בזה.

ודעתי מובנת, וכמובן גם מסכתבי האחרון, שעליו לפתח עניני חב"ד בריא עד כמה שידו מגעת, מתחיל מעניני החינוך בם עמה גם עד עתה. ובמח גם פרנס הו חה"י בטוחה, ויהמעטו הקישוים שבזה אודותם כותב, והרי בידו לבאר להעסקנים אשר בריא, אשר רק בתנאי זה נשאר הוא בשם וכו'. ובודאי כשידבר בדרכי נועם ובדרכי שלום יצליח, ובאמת, על זה נאמר יותר ממה שבעהב"ע עומה עם העני העני עומה עם וכו', שהפרנסה רוחניות שיש לו בריא-כדאית היא לותר בשבילה על כמה ענינים גשמים, ובפרט שבנדון דידן ספק גדול אם נצרך לותר, וכמובן למי שיודע הענינים בסן פאולא, החילוקי דעות, וקי"ל.

בודאי ינצל ימי תשרי ככל האפשרי לעניני יהדות בכלל ולעניני חסידות ביחוד, הן בעזרת אנשים והן בעזרת נשים, ובפרט שבזמן האחרון נתוספו מסי"ים, ויהי רצון שיבשר טוב בכל הנ"ל.

בברכת חתימה וגמר חתימה טובה

הוספות בכתי"ק:

ובאמת גם על זה

לוותר, וכמובן למי

מכתב לאבי זקנו של החתן הרב דוב בער בעגון

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ג
ברוקלין, נ.י.

הנ"ח אי"א נו"מ וכו'
מו"ה דוב בער שי'

שלום וברכה!

צום אנקומען פון דעם נייעם יאהר, הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, ווינטש איך אייך און אלע אייערע שיחיו א כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

זיכער ווייסט איר, אז יעקב שי' לערנט אף הוראה והשי"ת יצליחו.

בברכה

הוספה בכתי"ק:

זיכער ווייסט איר, אז יעקב שי' לערנט אף הוראה והשי"ת יצליחו.

מכתב לזקנתו של החתן מרת שיינדל בעגון

בעגון-ריא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

זנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ב' אייר תשי"ח
ברוקלין

מרת שיינדיל תחי'

ברכה ושלום!

אין ענטפער אויף אייער בריף פון כ"ז ניסן, אין העלכען איר שרייבט העגען באזוכען די עלטערן שי' צוזאמען מיט דער טאכטער תחי'-נאך דעם די טאכטער שחליט"א העם זיין עלטער פון א יאהר.

אין פרינציפ קען מען טראכטען העגען אזא זאך, בהנוגע אבער לפועל, דארפען זיך בארעטען מיט דעם פאסיליע דאקטאר העלכער איז דעם קליאנט אונטערשריר, און אויך נעמען אין אנבעטראכט אז אין פארלויף פון געציילטע שעות, גיט מען איבער פון חינטער צו זיטער אדער פארקערט.

אויף דער פראגע, אויב אייער מאן הרב שליט"א קען זוכען אנדערע ארבעט, פאר דעם האלבען טאג,

פארשטענדליך אז עס איז געוואונשען ער זאל אויסניצען זיינע כשרונות אין ענינים העלכע זיינען פארבונדען מיט חיזוק היהדות והפצתה, וואס דאס איז פרנסה בגשמיות ופרנסה ברוחניות, און עס איז דאך אויך א סעלה-וואס אזא ארבעט העלפט צו דער ארבעט פון דעם ערשטען האלבען טאג, וועלכעס איז אויך אין חינוך.

והשם יחברך הזן וספרנס לכל בטובו בחן בחסד וברחמים זאל אייך אלעמען געבען אייער פרנסה, און איר זאלט צוגרייטען די בעסטע צנור זכליים צו דעם.

בברכה לבשו"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מ. שניאורסון
מזכיר

הוספות בכתי"ק:

ומפרנס לכל **בטובו** בחן בחסד וברחמים זאל אייך **אלעמען** געבען אייער פרנסה,

מכתב לר' צבי הירש חיטריק בהמשך למכתב הנ"ל

חיטריק-ריא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ס"ז אייר תשי"ח
ברוקלין

הוו"ח אי"א נו"נ כו'
הרב צבי הירש שי'

שלום וברכה!

לאחרי שוב הפסק ארוך נתקבל מכתבו מיו"ד אייר, בו כותב אודות מצב המוסד אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש, ואשר היתה ישיבת הועד והוחלט שהרב יעקב שי' בעגון ישאר לעבוד יום שלם וכו' ובמשכורת שלו תהי' 20 לחדש. אבל הרב בעגון שי' מתנגד לזה וכו'.

וע"פ מ"ש במכתבו, אציע להרב בעגון שי' שיקבל הצעתם ללמד במוסד אהלי יוסף יצחק כל היום, מפני הטעמים שכותב במכתבו, אבל כובן שעליהם לקבוע המכירות לו, באופן שתמשיק לו להוצאת פרנסתו,

והנקודה בהנ"ל היא, שחוששני שחברי הועד מביטים על הרב בעגון שי' שהם עושים לו טובה, והם הפרנסים אותו וכו' (אף שמברכים בכל פעם בברכת המזון, שהוא מן התורה, שהקב"ה הוא הזן ומפרנס, אבל ידוע שכמה ענינים ישנם שהם בדרך מקיף), בה בשעה שהענין הוא שהרב בעגון שי' נסע לריא, לא באתערל"ח שלו, אלא מפני שבקשתי אותו, ואולי עוד יותר מבקשה, וכוונתי היתה, לא בשביל שלא ראיתי מקום טוב לפרנסתו הגשמית, אלא בכדי שאנ"ש שבריא יתוסף בהסביבה שלהם, וביחוד בהנוגע לעניני חינוך, וכולם יחד ישתפו בפעולה להחדיר עניני החסידות בריא, ובעניני חינוך האמור-בפא גם חינוך בניהם הם, ובודאי יודע איך שהתאוננה זוגתו חי' לפני על המצב בזה בעת היותה פה, ובמילא ההתעסקות בהענין הוא בשביל בניו הוא וזוגתו שיחיו, ואולי לאחרי כן - גם בשביל הרב בעגון שי'. ועד"ז הוא המציאות בהנוגע לשאר חברי הועד. וכשכל אחד מהם יתבונן בהאמור, יפעול באופן אחר לגמרי, וגם ההצלחה תהי' באופן אחר.

בברכה לבשו"ט ולהצ"ל

הוספות בכתי"ק:

לא בשביל שלא ראיתי מקום יותר טוב לפרנסתו גשמית הוא

בברכה לבשו"ט בכהנ"ל חתי"ק

מענה לסב החתן ר' שלמה קונין

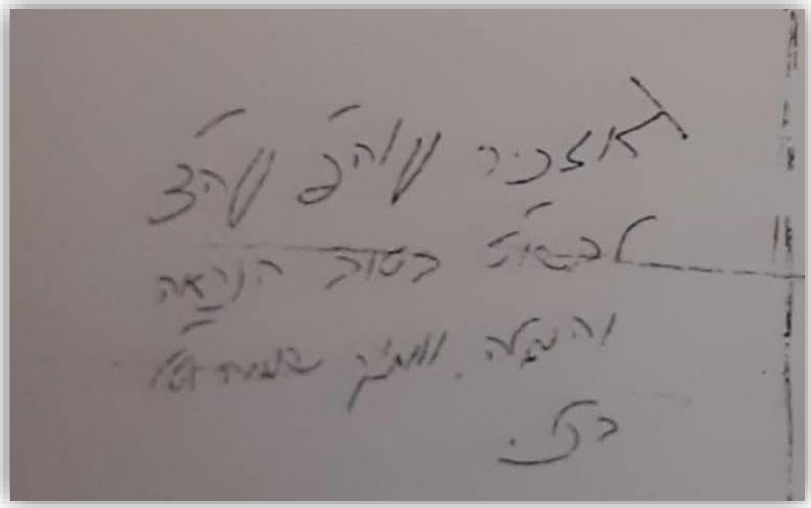

[סיון, תשמ"ח]

מענה להשליח ר' ברוך שלמה אליהו קונין שכתב:

". . לחזק הבטחתי להרחיב הפעולות והמוסדות באופן דאורות דתוהו בכלים דתיקון מתוך הרחבה ושמחה אמיתית.

הנני לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור בתי אסתר שרה שהיא בחודש ט' לעיבורה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר):

אזכיר עוה"פ עה"צ לבשו"ט בטוב הנראה והנגלה, ומתוך שמחה וט"ל בכל.

מכתבים לאם זקנו של החתן מרת רחל קונין

קונין = בראנקס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

מזבירות

ב"ה. י"א מ"ח תשט"ו
ברוקלין

מרת רחל תחי'

ברכה ושלום!

מ'האט מיר איבערגעגעבען אז איר און די קינדער האבען א קאלד, איך האף אז איר אלע פילט שוין בעסער, און ווינטש איך, ווי דער אויסשפראך פון מיין שוועער כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ ז"י"ע, א געזונטען ווינטער.

בברכה

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מ. קונין

מזכיר

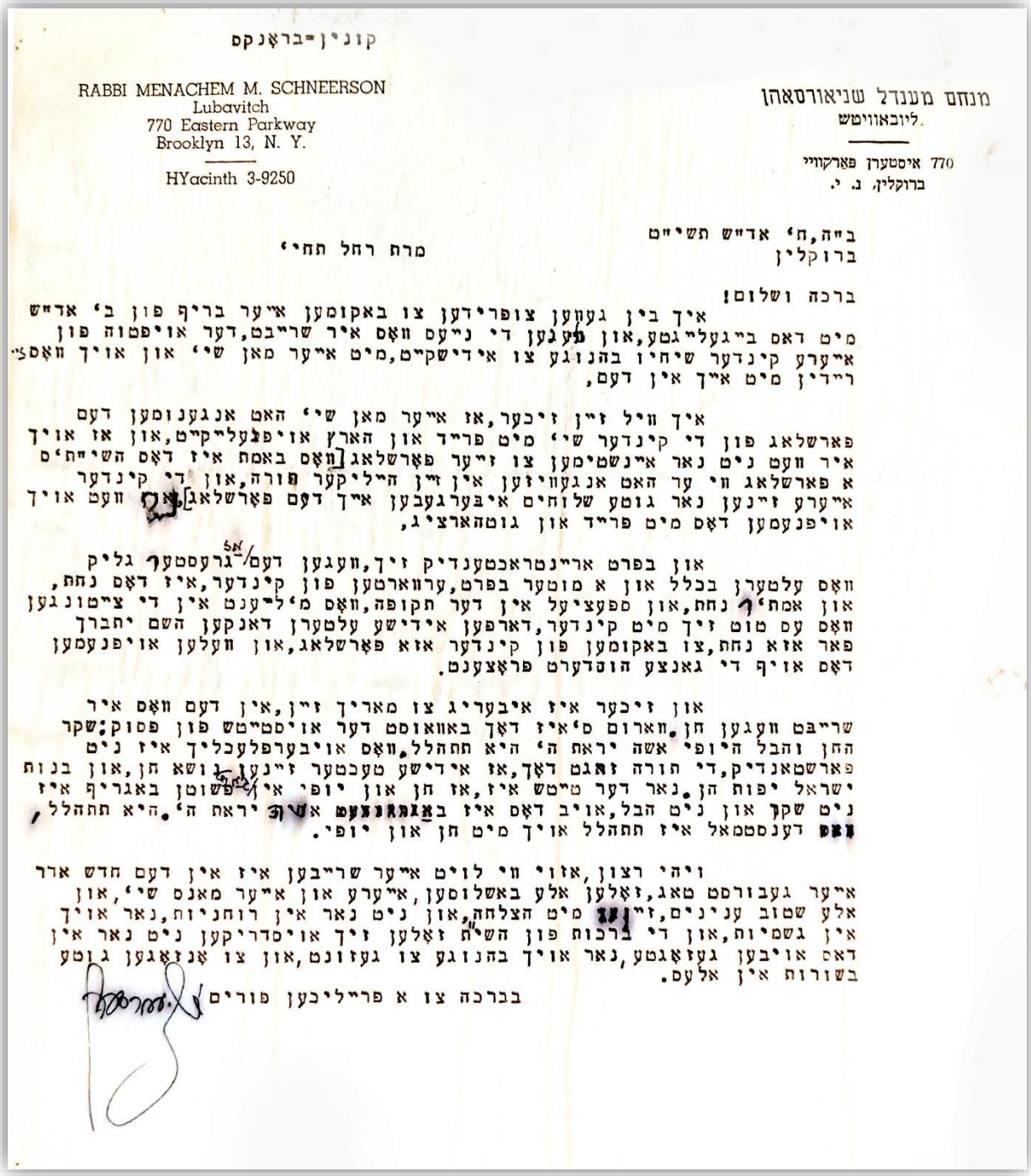

קונין־בראנקס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ח' אד"ש תש"ט
ברוקלין

מרת רחל תחי'

ברכה ושלום!

איך בין געווען צופרידען צו באקומען אייער בריף פון ב' אד"ש מיט דאס ביגעלייגטע, און מעגען די נייעס וואס איר שרייבט, דער אויפטוה פון אייערע קינדער שיחיו בהנוגע צו אידישקייט, מיט אייער מאן שי' און אויך וואס־ריידין מיט אייך אין דעם.

איך וויל זיין זיכער, אז אייער מאן שי' האט אנגענומען דעם פארשלאג פון די קינדער שי' מיט פרייד און הארץ אויפגעלייקייט, און אז אויך איר וועט ניט נאר איינשטימען צו זייער פארשלאג [וואס באמת איז דאס השי"ת'ס א פארשלאג ווי ער האט אנגעוויזען אין זיין הייליקער תורה, און די קינדער אייערע זיינען נאר גוטע שלוחים איבערגעבען אייך דעם פארשלאג] ווען וועט אויך אויפנעמען דאס מיט פרייד און גוטהארציג.

און בפרט אריינטראכטענדיק זיך, וועגען דעם גרעסטער גליק וואס עלטערן בכלל און א מוטער בפרט, ערוואַרטען פון קינדער, איז דאס נחת, און אמת'ן נחת, און ספעציעל אין דער תקופה, וואס מ'ליענט אין די צייטונגען וואס עס טוט זיך מיט קינדער, דארפען אידישע עלטערן דאנקען השם יתברך פאר אזא נחת, צו באקומען פון קינדער אזא פארשלאג, און וועלען אויפנעמען דאס אויף די גאנצע הוסדערט פראצענט.

און זיכער איז איבעריג צו מאריך זיין, אין דעם וואס איר שרייבט וועגען חן, וואס ס'איז דאך באוואוסט דער אויסטייטש פון פסוק: שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל, וואס אויבערפלעכליך איז ניט פארשטאנדיק, די תורה זאגט דאך, אז אידישע טעכטער זיינען נושא חן, און בנות ישראל יפות הן. נאר דער טייטש איז, אז חן און יופי איז פשוטן באגריף איז ניט שקר און ניט הבל, אויב דאס איז באגלייטעט אשה יראת ה'. היא תתהלל, דענסטמאל איז תתהלל אויך מיט חן און יופי.

ויהי רצון, אזוי ווי לויט אייער שרייבען איז אין דעם חדש ארר אייער געבורטס טאג, זאלען אלע באשלוסען, אייערע און אייער מאנס שי', און אלע שטוב ענינים, זיינען מיט הצלחה, און ניט נאר אין רוחניות, נאר אויך אין גשמיות, און די ברכות פון השי"ת זאלען זיך אויסדריקען ניט נאר אין דאס איבען געזאגטע, נאר אויך בהנוגע צו געזונט, און צו אנזאגען גוטע בשורות אין אלעם.

בברכה צו א פרייליכען פורים

הוספות בכתי"ק:

וועגן דעם אַז גרעסטער גליק

אז חן און יופי אין גאנץ פשוטן באגריף

אויב דאס איז בא אשה יראת ה'

קונין=בראנקס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ג מנ"א תשי"ט
ברוקלין

מרת רחל תחי'

ברכה ושלום!

אלס צוגאב צו מיין פריערדיקען בריף, צום געבורטס=טאג פון אייער עלטערן זון, און אלס ענטפער אויף אייער בריף פון כ"א מנ"א,

ווידערהאל איך מיין ברכה אין פארבינדונג מיט דעם געבורטס=טאג פון אייער אינגערן זון שלמה שי',

אז איר מיט אייער מאן שי', זאלט האבען אויך פון עם אמת'ן נחת, חסידות'שן נחת אין אלע הינזיכטען, און זאלט דאס אויפנעמען געזונטערהייט אין גוטערשטימונג,

און מיט צוגאב איינפלוס אין אייער אומגעבונג, אז אויך זיי זאלען זוכה זיין און מצליח זיין, צו גיין אין דעם וועג פון תורה ומצות, ווי זיי זיינען באלרכטען און דורכגעדרונגען מיט חסידות'שן וואריקייט און ליכטיקייט.

בברכה לבשורות טובות בכל האמור

הוספה בכתי"ק:

פון אייער עלטערן זון שי'

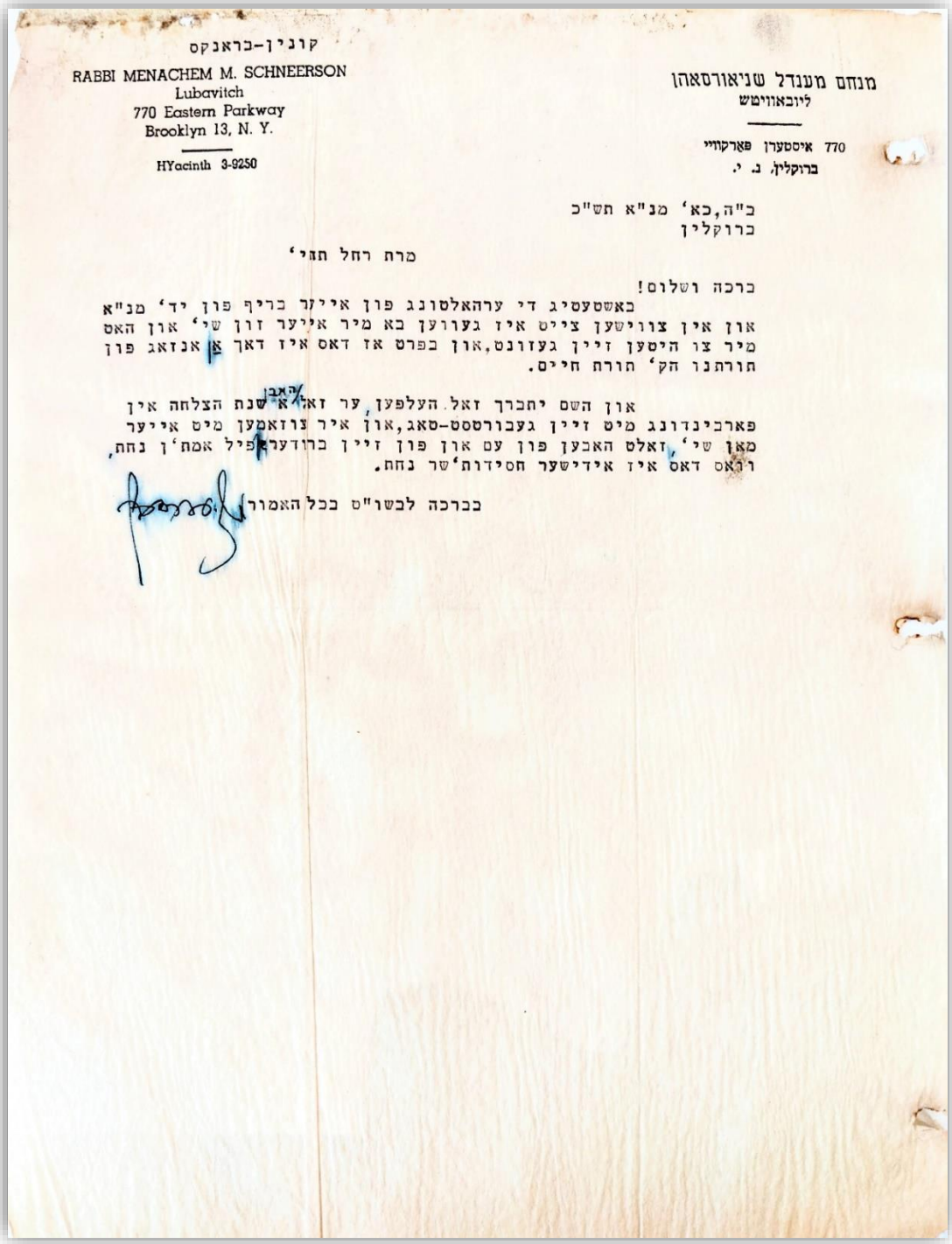

קונין-בראנקס
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווייי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כא' מנ"א תש"כ
ברוקלין

מרת רחל חנ'

ברכה ושלום!

באשטעטיג די ערהאלטונג פון אייער בריף פון יד' מנ"א און אין צווישען צייט איז געווען בא מיר אייער זון שי' און האט מיר צו היסען זיין געזונט, און בפרט אז דאס איז דאך אַן אנזאג פון תורתנו הק' תורת חיים.

און השם יתברך זאל העלפען, ער זאל האבן א שנת הצלחה אין פארבינדונג מיט זיין געבורטס-טאג, און איר צוזאמען מיט אייער מאן שי', זאלט האבען פון עס און פון זיין ברודער פיל אמת'ן נחת, וואס דאס איז אידישער חסידות'ער נחת.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

הוספות בכתי"ק:

דאס איז דאך אַן אנזאג

ער זאל **האבן** א שנת הצלחה

און פון זיין ברודער שי'

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

קונין-בראנקס
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה, ט"ו אלול תש"כ
ברוקלין

מרת רחל תחי'

ברכה ושלום.

באשעטיג די ערהאלטונג פון אייער בריף פון יד' אלול, געבורטס-טאג פון אייער זון שלמה שי', און השם יתברך זאל ערפילען אייער הארץ פארלאנג צום גוטען, אין די אלע ענינים וואס איר שרייבט, און צוזאמען מיט אייער מאן שי' זאלט איר לאריכות ימים ושנים טובות האבען פון ביידע זין, אייערע פיל אמת'ן נחת, וואס דאס איז אידישער חסידות'ער נחת.

און דער זכות הצדקה כפשוטה, לויט די בייגעלייגטע קבלות און אויך פון אייער טאן אין השפעה אויף דער סביבה, און פון דעם בישפיל צו געבען אזא חינוך אייערע קינדער, און אויך דער ריידין אין דער ריכטונג, וועט צוגעבען אין די ברכות פון השם יתברך.

בברכה צו גוטע בשורות ולכתיבה וחתימה טובה,
בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר

הוספה בכתי"ק:

ביידע זין שי'

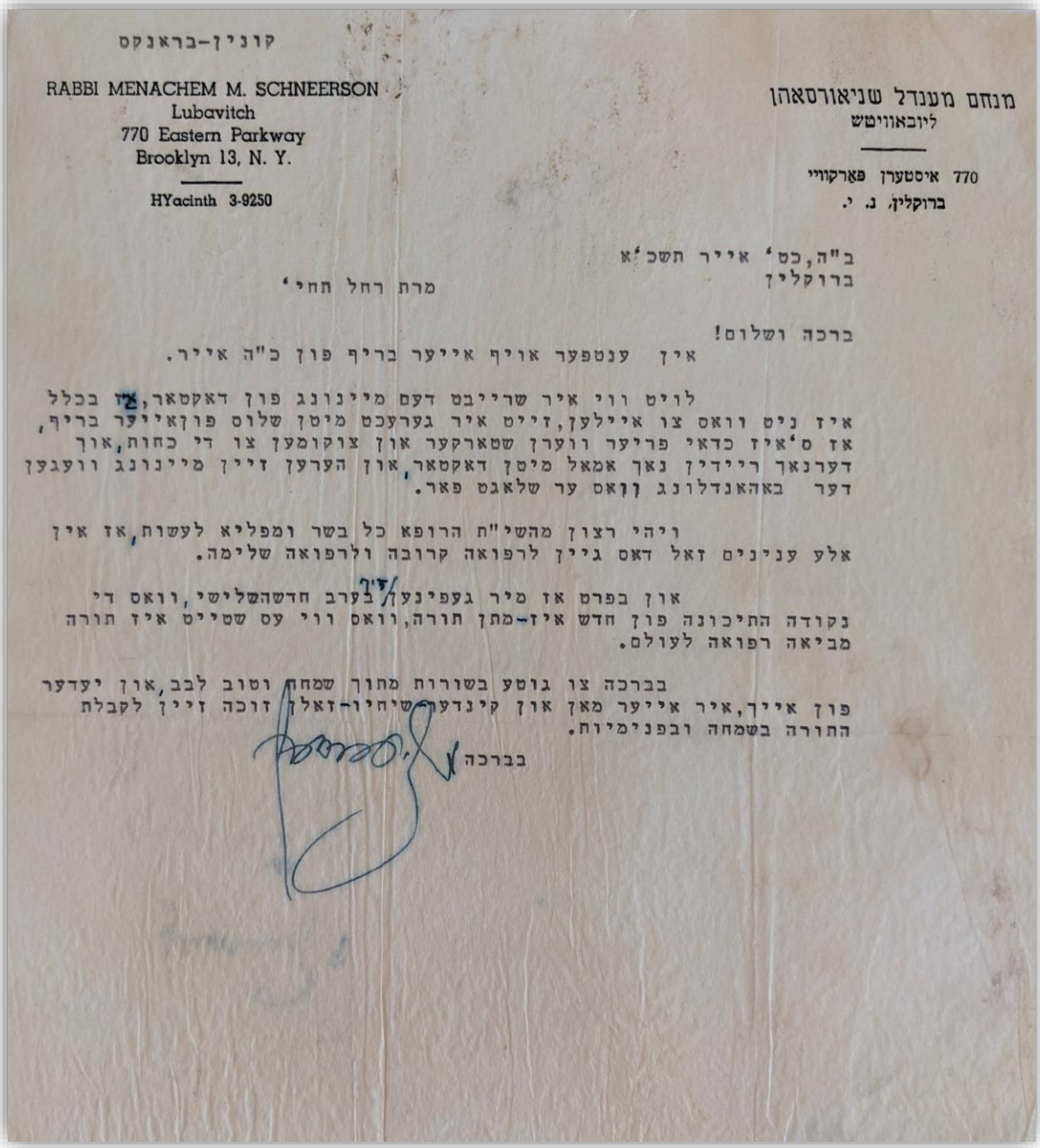

קונין-בראנקס

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כט' אייר תשכ'א
ברוקלין

מרת רחל תחי'

ברכה ושלום!

אין ענטפער אויף אייער בריף פון כ"ה אייר.

לויט ווי איר שרייבט דעם מיינונג פון דאקטאר, אז בכלל איז ניט וואס צו איילען, זייט איר גערעכט מיטן שלוס פון קאייער בריף, אז ס'איז כדאי פריער ווערן שטארקער און צוקומען צו די כחות, און דערנאך ריידין נאך אמאל מיטן דאקטאר, און הערען זיין מיינונג וועגען דער באהאנדלונג וואס ער שלאגט פאר.

ויהי רצון מהשי"ת הרופא כל בשר ומפליא לעשות, אז אין אלע ענינים זאל דאס גיין לרפואה קרובה ולרפואה שלימה.

און בפרט אז מיר געפינען זיך בערב חדש השלישי, וואס די נקודה התיכונה פון חדש איז-מתן תורה, וואס ווי עס שטייט איז תורה מביאה רפואה לעולם.

בברכה צו גוטע בשורות מתוך שמחה וטוב לבב, און יעדער פון אייך, איר אייער מאן און קינדער שיחיו-זאלן זוכה זיין לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכה

הוספה בכתי"ק:

מיר געפינען זיך בערב חדש השלישי

מכתבים לאבי זקנתו של החתן הרב צמח גורעוויטש

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Office Address:
Lubavitch, 770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

בייה, שלהי אלול תישייא
ברוקלין, נ.י.

הרהייח הווייה אייא נוייג וכו'
מהוייר צמח שי' הלוי

שלום וברכה! הפ"נ שלו נתקבל. וקראתיו על הציון.
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולבייב שיחיו, ברכת כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות
גם יחד.

בברכה

הוספה בכתי"ק:

הפ"נ שלו נתקבל. וקראתיו על הציון.

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

ב"ה, א' תמוז תשי"ב
ברוקלין

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה"ר צמח שי' הלוי שו"ב

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מכ"ח סיון, בו כותב שנסתדר בענין השו"ב בעידה סמוכה לשיקאגא, ובאופן שבש"ק יכול להיות בשיקאגא, ומסיים במכתבו שאין לסמוך שהמשרה תתקיים כמו שהיא עתה, וחיי הנדוד קשה יותר מאשר בבופאלא וכו', ובמילא שואל חוו"ד אם יחזור לבופאלא, אף ששם נגרע המצב, כי השו"ב הקודם חזר לשחוט עופות:

הנה איני מבין שאלתו, כיון שבבופאלא נגרע המצב, ובמקומו עתה השכירות היא הרבה יותר ממה שבבופאלא, הרי למה לו לחשוב להחליף המשרה, ומה שיהי' במשך הזמן, הרי אין אתנו יודע עד מה, ויכול להיות עוד יותר לטוב, ולמה לו לחשוב אחרת.

בודאי מצל הוא בשיקאגא ובסמוכות שלה גם עניני התעוררות לתורה למצוה וחסידות, והשי"ת יצליחו בענינים הכללים ובעניניו הפרטים.

בברכה

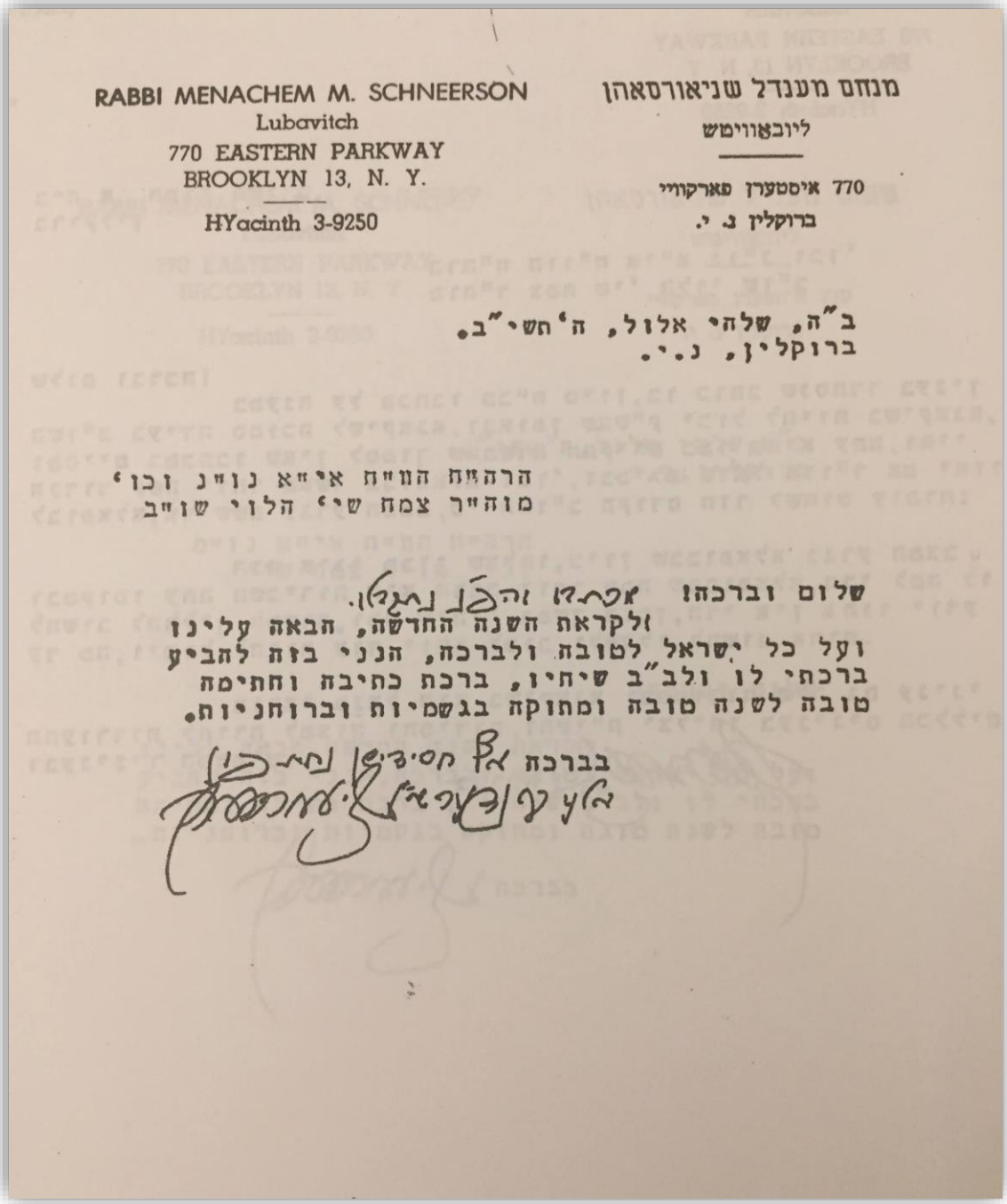

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין נ. י.

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ב.
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הנ"ח אי"א נו"נ זכו'
מוה"ר צמח שי' הלוי שו"ב

שלום וברכה! אתרו והבן נתנאל.
לקראת השנה החדשה, תבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולב"ב שיחיו, ברכת כתיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה אף חסידישן נחת פון אלע קינדער שי' התי"ק
מלך מלכי המלכים

הוספות בכתי"ק:

מכתבו והפ"נ נתקבלו.

בברכה אף חסידישן נחת פון אלע קינדער שי' התי"ק

בקשר לחתונת זקני החתן

גורעוויטש־ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, י' אדר תשט"ז
ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ וכו'
מוה' צמח שי' הלוי

שלום וברכה!

לקראת הקשו"ת של בתו מרת שיינא תחי' עם ב"ג האברך הו"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' יעקב שי' בשעה טובה ומוצלחת,

הנה יה"ר מהשי"ת שיהיו בשעה טובה ומוצלחת, ולבנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות., והוא וזוג' תחי' ירוו מהם ומכל יו"ח שיחיו רוב נחת חסידותי.

בברכת מזל טוב

מכתב לר' חיים זיידעס ע"י אבי זקנתו של החתן

זיידעס-

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

ב"ה. י"ח אייר תשט"ז
ברוקלין

הוו"ח אי"א נו"נ כו'
מוה' חיים שי' שו"ב

שלום וברכה!

נעם לי לקבל פ"ש ממנו ע"י הרה"ח רב פעלים מוה' צמח שי' הלוי גורעוויטש, וזה עתה נתקבל מכתבו מעש"ק אמור ואמרת, וכבקשתו יזכירו את כל אלה שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.

ובמה שכותב אודות בנו שליט"א-שלא תמיד שומע לדבריו, הנה בכגון דא לפעמים רבות מועילים דברי ידידים-יותר מאשר דברי ידידים וקרובים גם יחד, ובטח יכול למצוא אנשים בעלי השפעה על בנו, שידברו עם בנו אודות הענין שכותב-פעם ופעמים ופעמים רבות. ויה"ר שיצליחו, ועוד זוא העיקר, שעליו להשתדל להשפיע בסביבתו שיהיו אידן אן פשרות, ואצ"ל שלא יסתפקו בהנהגה של פיפטי-פיפטי, וה' יראה ללבב, שמשתדל בכל כחו בזולתו שיתנהג מתאים לרצון העליון, ואז, במדתו של הקב"ה שהיא מדה כנגדמדה אלא שכמה פעמים ככה-ישולם לו בהנוגע לבניו ובני בניו שליט"א.

כהוראתו נמסרה נדבתו למוסדות חינוך על טהרת הקדש אשר בכפר חב"ד שבארצנו הק', תבנה ותכונן על ידי משיח צדקנו, ואשרין שלוקח חלק להעם שוסר האמיתי על ארצנו הק' ותושביי, ובלישנא דקרא, ~~"הי' כמה פיה נלי נעסקא~~ עיר (שאז דוקא יש תועלת בבנינים של בו"ד ובשומר בו"ד, -תהלים קכ"ז). וכמבואר בארוכה ע"י ר' אבא בר כהנא ור' אמי ור' אסי, בפתיחתא במד"ר לאיכה הבתי, ויה"ר שבצהרה נזכה לביאת גואל צדק במסד וברחמים.

בברכה

מכתבי כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

ב"ה. כ' סיון תש"ח.
ברוקלין.

ידידי וו"ח אי"א מוה"ר צמח ש'

שלום וברכה!

במענה על כתבו. מז"ט כעד הבח שנולדה להם וישלח השי"ח רפואה להיולדת חחי' ותזרפא מהרה ויגדלוה עם שאר ילידיהם יחיו לתורה חופה ומעש"ט מתוך הסהדרות טובה בגשמיות וברוחניות.

הדו"ש ומברכה

בגו"ר
יוסף יצחק

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

ב"ה, י' אלול תש"ח, ברוקלין.

ידידי וו"ח אי"א מוהר"ר
צמח הורוויץ שי'

שלום וברכה.

במענה על מכתבו ע"ד מה שמציעים לו להתעסק בזביחת עופות, היא הצעה נכונה מאד והנני מצרף בזה מכתב להשו"ב הנעלה מוהר"ר פנחס שי'.

וכאשר מסתדר כעת בעזה"י במקום חדש הנני חפץ להעירו, שהגם שלבדיקת הסכין צריכים צפרנים, אכל בענין ההנהגה עם הזולת אדרבא צריכים נטילת הצפרנים וכפי שזכינו לשמוע באחת השיחות של כ"ק אאמו"ר תקה"ק זצוקללה"ה זי"ע, אשר בטבעי בנ"א ישנם שטעכעדיגע און ווייכע, א קלוגער עובד נעמט די שטעכעדיגע צו זיך און די ווייכע צו יענעם, ובכלל ע"י קירוב יכולים הרבה לפעול על הזולת בעניני תורה ויר"ש.

והשי"ת יחזק את בריאותו ובריאות ב"ב שיהיו ויסתדר בפרנסה בריוח מתוך קביעות עתים לתורה והעסקות בהרבצת תורה ויר"ש בין אחב"י שבמחנו ויצליח בגשמיות וברוחניות.

הדו"ש ומברכו
בברכה לבריאות ולהצלחה
יוסף יצחק

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13. N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ז' משח תש"ט.
ברוקלין

שלום וברכה!

במענה על כתבו אודות ידידי תלמידי הרב צמח שי', אינני מבין מה היא המהירות לנסוע משם ולבוא למדינה זו, הלא שם יכולים לפעול בעניני תורה והינוך הטוב, והפלא מה שאינו כותב לי מה שפעל וסידר עד כה בעניני הינוך ועוד ויודיעני מהמצב בעניינים אלו בסאנטיעגא ועד מתי לא תבינו כולכם מה עליכם לפעול בעניני חיזוק התורה בכלל והתעוררות בחינוך הטוב והמועיל, די רצונות און די אהבה בשרית וחומריק פון דיי פעטערס און די מומעס יחיו פארטונקלען דעם ליכטיקן אמת פון דער כוונה רוחנית.

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, י"ט כסלו תש"ט.
ברוקלין

ידידי הרב וו"ח א"י"א מוה"ר צמח ש'

שלום וברכה!

במענה על מכתבו המודי"ע בפרטיות על אודות המצב הרוחני במדינתו, התענגתי לדעת כי הודות לפעולות הרב הנכבד שבעירו התחיל המצב להשתפר, ובאם יתחזקו ויתאמצו הנה בעזה"י יתגברו גם על המניעות בעבודת החינוך הכשר.

טוב עושה במה שלומד עם הבאים להתפלל ובודאי יתחכם איך לבסס הדבר יותר.

השי"ת יחזק את בריאותו ובריאות בני ביתו יחיו ויתן להם פרנסה טובה בהרחבה ויצליחם בכל המצטרך להם.

ידידו הדו"ש ומברכם

בהשתתפות נבכמ"ל

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ז' שבט תש"י
ברוקלין

ידידי הרב ו"ח איי"א מוה"ר צמח שי'

שלום וברכה!

במענה על כתבו, יעזרם השי"ת לקבל בקרוב רשיון הכניסה לארצה"ב ויחזק את בריאות כולם ויתן להם פרנסה טובה בהרחבה.

נהניתי לשמוע מהצעירים האחדים יחיו הבאים אליו ללמוד, יפרוש גיני בשלומם ויגיד להם ברכתי כי יחזק השי"ת את בריאותם בריאות הוריהם ובני משפחתם וישקדו בשמירת השיעורים שלומד עמהם ידידי, ויעשו תעמולה הראוי' בין חבריהם יחיו הצעירים לבוא אל סדרי הלימוד והשי"ת יצליחם.

יבורך הבוא ומברך ואת בביתיו
ואת הצעירים יחיו בגשמיות ובהרוחניות
לתורה ולמצות

מכתב ללידת אבי הכלה

שוסטערמאן- מילוואקי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, יו' מנ"א תשל"ו
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' ישראל שי' הלוי

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולד להם בן
למזל טוב,

הנה יה"ר מהשי"ת שיכניסוהו לבריתו
של אברהם אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן
יכניסוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו
ביחד עם זוג' תי' מתוך הרחבה.

בברכת מזל טוב

הוספה בכתי"ק:

הרה"ח

מכתב לאפשערניש של אבי הכלה

שוטשערמאן- וואנקובער

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213

Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, שו' מנ"א תשל"ש
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מוה' ישראל שי' הלוי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אודות יום הולדת השלישי של בנם יעקב שי' הלוי, הנה מועתק לקמן קטע ממכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע בנוגע למנהג ישראל זה. ויה"ר מהשי"ת שיגדלו ביחד עם זוג' תי' ואת כל ילדיהם שי' לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

בברכה

וז"ל כ"ק מו"ח אדמו"ר.

....ובדבר גזיזת השערות -אפשערעניש- הוא דבר גדול במנהג ישראל ועיקרו הוא בהחינוך דהשארת פיאות הראש, ומיום הגזיזה והנחת הפיאות של הראש, נהגו להדר להרגיל את החינוך בעניין נטיאת ש"ק וברכות השחר וברכת המזון וק"ש שעל המטה. והשי"ת יהי' בעזרם שיגדלוהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך פרנסה בהרחבה ובמנוחת הדעת בגשמיות וברוחניות.

הפ"נ שבמכ' יקרא בעת רצון על הציון הק'.

הוספה בכתי"ק:

הרה"ח

מכתב לבר מצוה של אבי הכלה

שוסטערמאן - יהנסבורג

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, טו' תמוז תשמ"ט
ברוקלין, נ.י.

האברך יעקב שי' הלוי

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנסו לגיל מצות,

הנה יה"ר מהש"ית אשר מבן שלש עשרה למצות יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות. והש"ית יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

בברכה

מכתב ללידת אם הכלה

גוראריי מונטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כח' שבט תשל"ז
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת שמים וכו'
מוה' יצחק מאיר שי'

שלום וברכה!

במענה על הודעתו אשר נולדה להם בת למזל טוב ונקרא שמה בישראל פריידא מלכה תי',

הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביחד עם זוג' תי' ואת כל ילדיהם שיחיו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, אשר מנהגנו הוא לאמר גם בלידת בת לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות יז' א) נשים במאי זכיין באקרוי' כו' באתנוי' כו' ונטרין כו'.

בברכת מזל טוב
מנחם מענדל שניאורסאהן

הוספה בכתי"ק:

בברכת מזל טוב ולהצלחה בעבוה"ק חתי"ק

מכתב לבת מצוה של אם הכלה

גוראריי- מונטרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn. N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כד' שבט תשמ"ט
ברוקלין, נ.י.

פריידא מלכה תי'

ברכה ושלום!

במענה למכתבה, בו כותבת אשר הגיעה לגיל שתים עשרה שנה, היא עונת בת מצוה,

הנה יהי רצון שתקבל עליך עול מלכות שמים ועול מצות בלבב שלם, והשם יתברך יצליחך בלימודך ובהנהגה ותגדלי להיות ראוי' לשם בת חב"ד, מתאימה לרצון נשיאינו הקדושים זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע,

ותשפיע גם על החבירות תי' שלך בזה, בדבור ועוד יותר -על ידי היותך דוגמא חי' של בת ישראל המחונכת בדרכי החסידות.

וזה יביא לך אושר רוחני וגשמי.

בברכה

מכתבים לזקנו של הכלה הרב ישראל הלוי שוסטערמאן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, מוצאי ת"ב, יהפך בקרוב ממש (וכל הצומות) לששון ולשמחה ולמועדים טובים,
יום רביעי פ' פנים בפנים דבר הוי' עמכם,
שנת ה'תשד"מ. ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הוו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה ישראל שי' הלוי

שלום וברכה!

המכ"ל בקבלת, ראיתי.

ע"פ מנהג ישראל אשר תורה היא לקדש הלבנה דוקא במוצאי ט"ב,

ומפורש הטעם בכ"מ, כי בשו"ת היא כי ישראל והשכינה עתידין להתחדש כמותה, וגם כי במנחת ט"ב נולד המשיח,

הרי הדמ"ג לחדש ההתעוררות להחלטות טובות בכל עניני תשובה והתומ"צ, שהן המבטלות סיבת הגלות, אשר (רק) מפני חטאינו גלינו מארצנו, ובהבטל הסיבה מיד (בטל המסובב - הגלות ו)הן נגאלין.

וכיון שגדול כח החלטות הנעשות בציבור - לקבלן בהתאסף רבים יחד בהתועדות שמחה, שמחה באמירת דברי תורה, שהיא המשמחת לב ועינים מאירה, ושמחה פורצת גדר והגבלה בלימוד התורה והידור בקיום מצותי',

התועדויות בפרט ביומין זכאין הסמוכין לט"ב ועכ"פ: בחמשה עשר באב, ובשבת "שלו" שלאחריו, ובשבת שלאחרי שבת מברכים דחודש אלול, חודש החשבון (והתשלומין) דימות שנה זו.

ובשלש פעמים הוי חזקה - חזקת תורה ומצוותי' ומתוך שמחה וטוב לבב תמיד כל הימים.

בברכה להצלחה רבה בכהנ"ל,
והרי כ"ז גם ימהר ויחיש שבקרוב ממש יקויימו היעודים-ההבטחות שיהפכו ימים דאזלינן מינייהו לששון ולשמחה ולמועדים טובים והאמת והשלום אהבו (אהבת ישראל) וידעו כי אתה שמך הוי' לבדך עליון על כל הארץ,
בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו

נ.ב.
השי"ק שלאחרי ט"ו במנ"א - הוא כ"ף במנ"א, יום היא"צ וההילולא של אאמו"ר לוי יצחק בן הרב אא"ז ברוך שניאור-ז"ל - זה ארבעים שנה,

ועלי החוב והזכות גדול להציע ולבקש וכו' - ללמוד בההתועדות מתורתו, ולנדב ביומא דין לז"נ,

שמסר נפשו על הפצת היהדות בתוככי בנ"י ימאחורי מסך הברזל"י, ועי"ז הי' חבוש בבית האסורים ונשפט לגלות ומת בגולה ושם מ"כ,

זכותו יגן עלינו ועכ"י - שליט"א.

תיב..יהפך לששון ולשמחה: ראה פסיר פי על נהרות בבל: אין שמחה בא אלא בתשעה באב לפי שקבעו אבל בזמן הזה ועתיד לפני הקביה לעשותו יוייט כו'. וראה אוהיית מסעי ע' אישפד בסופו ואילך. לקויש חלק חיי ע' 313-314. יהפך..(וכל הצומות)..ולמועדים טובים: ראה זכריי ח,יט. רמביים סיום הלי תעניות. ובירמיי לא,יב: והפכתי אבלם לששון גו'. ובסליחות לייט בתמוז: הפך לנו לששון ולשמחה. וראה טושויע אויח סוף הלי תעניות. הוספות ללקיא ואויית לההיים (הוצאת קהיית) סי' ח. פנים בפנים: ואתחנן ה,ד (שיעור חומש היומי). וראה לקויית ריפ ראה, אוהיית ואתחנן (ע' ביא ואילך). מנהג ישראל..תורה היא: ראה תודייה נפסל - מנחות כ,ב. מהרייל הובא ברמיא יוייד סשעיו סייד. מנהגים ישנים מדורא ע' 153. וראה ירושלמי פסחים פייד,הייא. לקדש..טייב: באהייט לשויע אויח סתכייו וסתקנייא מהאריזייל - והוא בפרעיח במקומו. סי' האריזייל. שויע האריזייל - אייר שם. ועוד. דוקא: לבושי שרד אויח סתקנייא. וראה גם בהנסמן בכף החיים אויח סתכייו סייק כט. שם סתקנייא סייק קיד. בכיים: כתהאריזייל שם. באהייט ואייר שם. ועוד. ישראל..עתידין להתחדש כמותה: ברכת קידוש לבנה, מסנה' מב,א. רמביים הלי ברכות פייי, הטייד. במנחת טייב בולד: שער הכוונות במקומו. וראה תענית כט, א (הובא בשויע אויח רייס תקנייח. רמייא שם סוייס תקנייד) שבטי לעת ערב הציתו אש בהיכל. ובאיכייר (פייא,נא) צעקה פרתו פעם שניי כדי נולד כו'. - לכאורה כצייל גם בבאהייט ואייר שם. פרמייג סתקנייא. ועוד. עניני תשובה: להעיר אשר ענין התעניות הוא יילפתוח דרכי התשובהיי - רמביים הלי תעניות רפייה* וראה צוראת הריביש סי' מג (הוצאת קהיית). התשובה והתומייצ: השייכות ביניהם - ובסדר זה - ראה שערי אורה ע' 76. וראה שהיים תריל ע' שיט. ובכיים. מפני חטאינו גלינו מארצנו: נוסח תפלת מוסף דשלש רגלים וימים נוראים. מיד..הן נגאלין: רמביים הלי תשובה פייז,הייה. החלטות הנעשות בציבור: ראה קונטרס יהחלצויי תרנייט פייי. וראה גם שם פייז (סהיים תרנייט ע' סא. שם ע' נט). בהתועדות: ראה דברי אדמוייר הזקן - נדפסו בקובץ מכתבים לתהלים אהל יוסף?צחק ע' 199. אגרות-קודש אדמוייר מהורייייצ חייג מכי תשפד (עיתיג ואילך). המשמחת..מאירה: רשות לתתן תורה. ויייל המשמחת לב - כל התורה (תענית ל,סעייא. שויע אויח רייס תקנייד. וראה גם שויע אדהייז סציייג סייג). עינים מאירה - המאור שבה, פנימיות התורה (ירושי חגיגה פייא סוף הייז ובקהייע שם). ושמחה פורצת גדר: ראה בארוכה דייה שמח תשמח תרנייז ע' 49 בסופו ואילך. בחמשה עשר באב: ענינו - ראה משנה ובגמרא סוף מסי' תענית. בייב קכא, א-ב. לקייא לההיים (לא,ג - בהוצאת קהיית). רשימות הצייצ לאיכה (אוהיית נייך כרך בי ע' צו). דייה נחמו עתייר (סהיים עתייר ע' ריח ואילך).ועוד. ובשבת ישלוי: ראה לקויית בהר דייה את שבתותי תשמרו (מא,א). אוהיית בהר (כרך ג) דייה זה (ע' תתק ואילך). המשך תערייב חייב ע' איקח ואילך. ובכיים. דחודש אלול: שייכותו לחודש אב - ראה לקוטי לוייצ ע' הו ואילך. חודש החשבון (והתשלומין): ראה שהיים אדיש ע' 75. ושם ע' 78 בשם הבעשייט. וראה לקוטי מהרייל הלי ימים הנוראים. ליית להאריזייל עהייפ (תצא כא,יג) ובכתה גוי ירח ימים. טור אויח רייס תקפייא. ובשלש פעמים הוי חזקה: ביים קו,ב. ושייב. לששון..והאמת והשלום אהבו: זכריי שם רמביים סוף הלי תעניות. אהבת ישראל: שמקרבת את הגאולה, מכיון שסיבת הגלות היא - היפך הענין דאהבת ישראל (יומא ט,ב). וראה תויח נח סד, א ואילך. אוהיית נייך שם ע' אים (דייה בעמהיים). וידעו.. הארץ: תהלים סיום וחותם מזמור פג. ארבעים שנה: ראה עייד (ה,ב). זחייב (כה,א).רשיי סייפ תבוא. לקוייש כרך חי(ע' 337 ואילך). והזכות גדול: עיין זחייג סייפ בחוקותי. מתורתו: בסי' ליקוטי לוייצ, תורת לוייצ: על הזהר, השייט, התניא וכו'. שמסר נפשו: ראה הקדמתו לסי' הערות על התניא,ההוספה בסופו.

*) וראה שם פייא.

הוספה בכתי"ק:

המכ' והדו"ח וכו' **והפ"נ נתקבלו**, ות"ח.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' סיון ה'תשד"מ
ברוקלין, נ.י.

מורי ותלמידי בית ספר "תורה אקדמי"
הי' עליהם יחיו

שלום וברכה!

מאשר הנני מכי',

ולקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע ברכתי בנוסח הרב, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוללה"ה נבג"מ זי"ע:

לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בברכת החג

ת"ח על הברכות וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

הוספה בכתי"ק:

מורי ותלמידי

צילומי כתי"ק אודות אבי זקנו של הכלה ר' שניאור זלמן גוראר

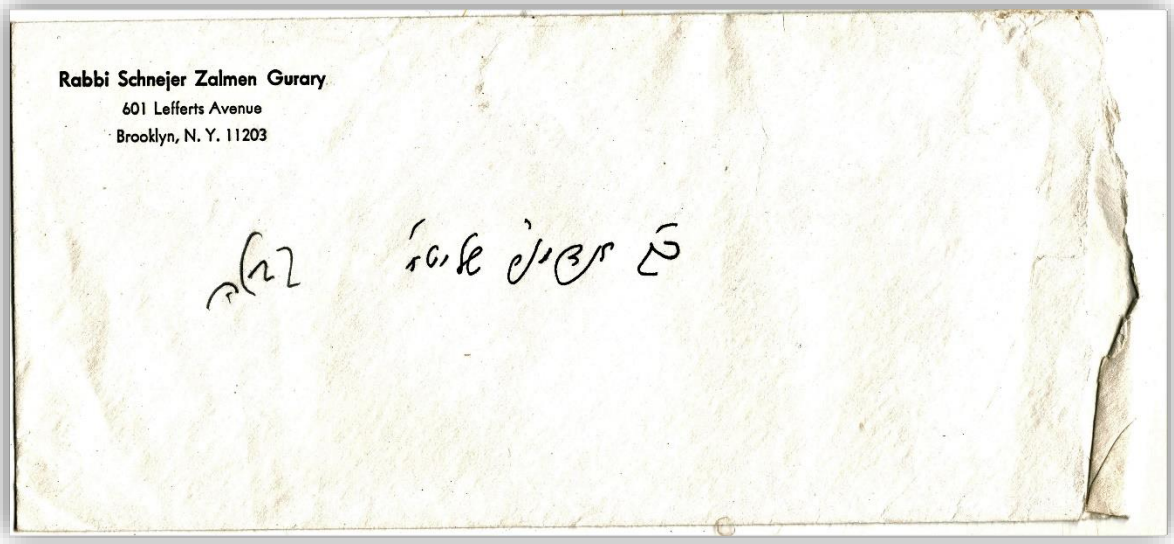

על ממונות שהכניס – על המעטפה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א (להמזכירות):

קבלה

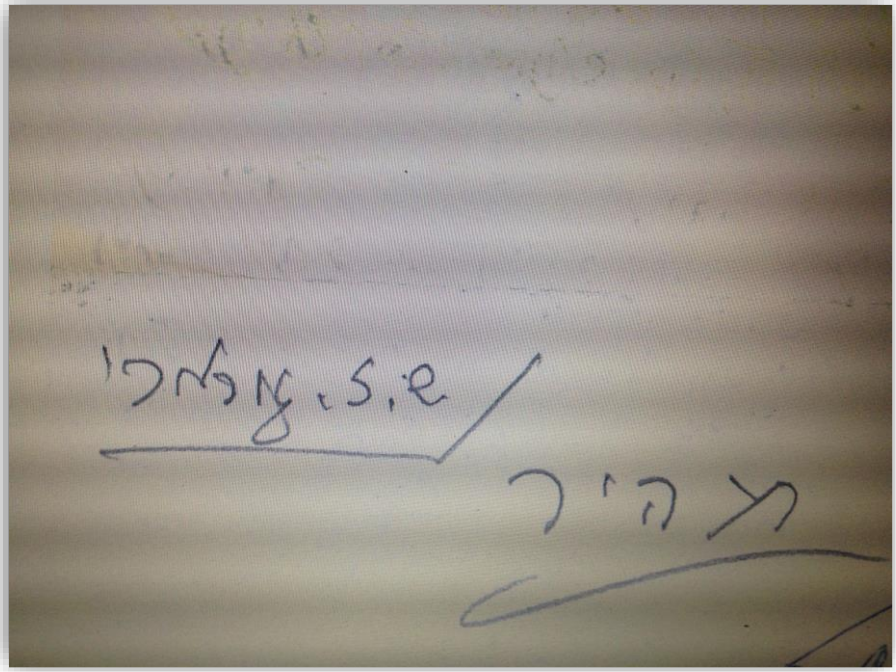

צעטיל בכתי"ק:

ש.ז. גוראר

מהיר

כתי"ק אודות אבי זקנו של הכלה הרב צבי שוסטרמן

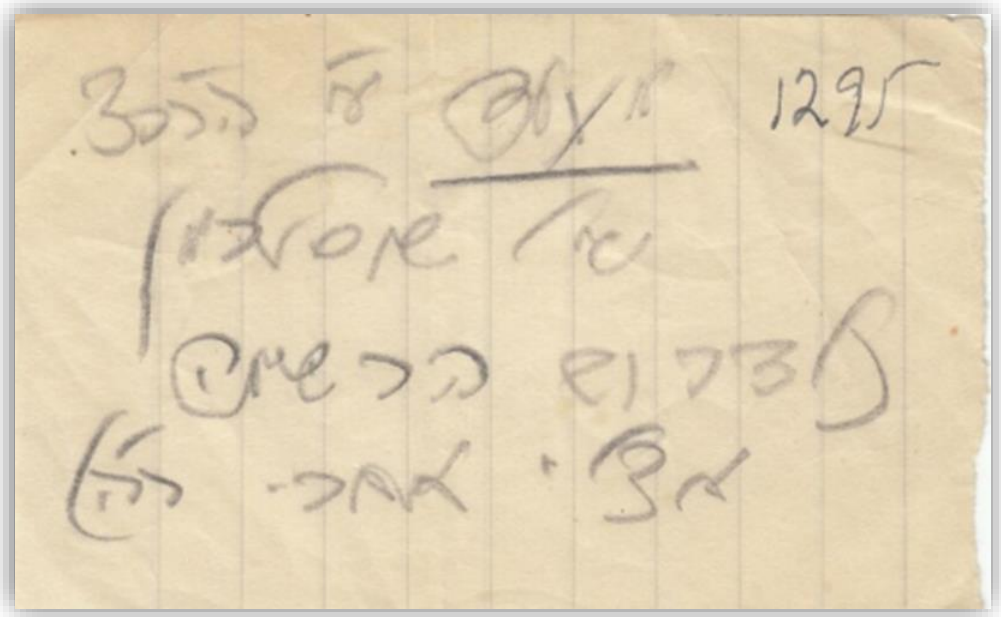

מעמד ע"י הרר"צ

שי' שוסטרמן

(לדרוש הרשימה

אצלי אחרי ר"ה)

מענות קודש

לאבי זקנתו של הכלה הרב מרדכי דוב אלטיין

א

[תשי"ז]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין (מהעתקה):

[1] על מה שכתב ע"ד הקשיים בפרנסה, כתב:

זהר ח"ב קפד ע"ב תא חזי

[2] על בקשת ברכה עבור בנו אברהם, כתב:

אזכירו על ציון הקדש וכן לעבודת השי"ת (בכל דרכיך בשמחה)

ב

[תשי"ז]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין על מכתבו (מהעתקה):

וזכות כל אחד ואחד יעמוד לכל אחד ואחד מהם

אזכיר על הציון לכל הנ"ל

ג

[אור ל"ט אד"ר, תשי"ט]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין על מכתבו ע"ד שיעורי ערב לאנשים ונשים (מהעתקה):

אזכיר על הציון להנ"ל, וי"ר שיצליחו הן בכמות והן באיכות והרי זכות הרבים-הרבות מסייעת.

הנעשה עם קלאהר וב"ב?

ד

[אלול, תש"כ]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין על מכתבו (מהעתקה):

והשי"ת יעזרו ללכת מחיל אל חיל מתוך שמחה וטוב לבב בגו"ר.

ה

[תש"כ]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין (מהעתקה):

[1] על ענין מסויים שכתב, כתב:

נכון. ויעורר שאר אחי תמימים על דבר זה

[2] על מה שכתב ע"ד פרסום בעיתונות, כתב:

ובודאי בוחן כל החומר כולו קודם שנדפס.

[3] על מה שכתב ע"ד כינוס בוגרים, כתב:

נכון במאוד ויעורר גם שאר אחי תמימים

[4] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר על הציון על תוכן כתבו

ו

[תשכ"א]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין על מכתבו (מהעתקה):

עיין שו"ת צמח צדק אבן העזר סימן קמג. בכל זאת כיון ששאלו ועוררו – הנה, ביתר שאת יפסיקום

עפ"י כתבו ינסה שישפיעו על הנהלת בית יעקב דמזרח וכו' שכותבה – שיעתיקו כנ"ל ידידים; מרכז תת"ל וכיוצא בו

[בפרט שכמדומה לי בתחלה הי' כל המוסד סניף מבית רבקה, באם הסניף לשעבר זהו מוסד אחר הרי אפשר שהוא יהי' מתאים למטרה הנ"ל]

בכלל בטח מוגזמת היראה הנ"ל.

ז

[חסר תאריך]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין על מכתבו (מהעתקה):

אזכיר על הציון

עשר – תתעשר

(ובפרט שאין עושין העשר <u>בשביל</u> שתתעשר)

ח

[חסר תאריך]

מענה להרב מרדכי דוב אלטיין על מכתבו (מהעתקה):

לבאר לכותב שלא זה הסדר ועוד ועיקר שאין הכונה והתכלית שיכנס הנ"ל לדבר אתי וכו'.

כי אם להסבירו להנ"ל – שאין זה ענין פראוועון ברוגז עם השם עניני יהדות וכו' מפני שבעבר וכו' ובפרט שעתה הרי ברור שהתנהל ונסתיים לטובתו (אף שלא לרצונו אז)

אזכירם על הציון

ט

[חסר תאריך]

מענה למרת רחל דוואשא אלטיין על מכתבה (מהעתקה):

ופשוט – שיעשו – כן

א) יתיעצו בהרופאים שקרוב לומר שידוע להם על דבר סדור מתאים וכו'

ב) באם לא על פי כתבה מתאים באנגאלא או הקעמפ דאשתקד.

מפורסם שאיני מעורר כו' כי אם כשהנוגע בדבר שואל וכמובן בהתאם לשאלתו

מענות קודש

לדודו זקנו של החתן המזכיר ר' יהודה ליב גראנער

א

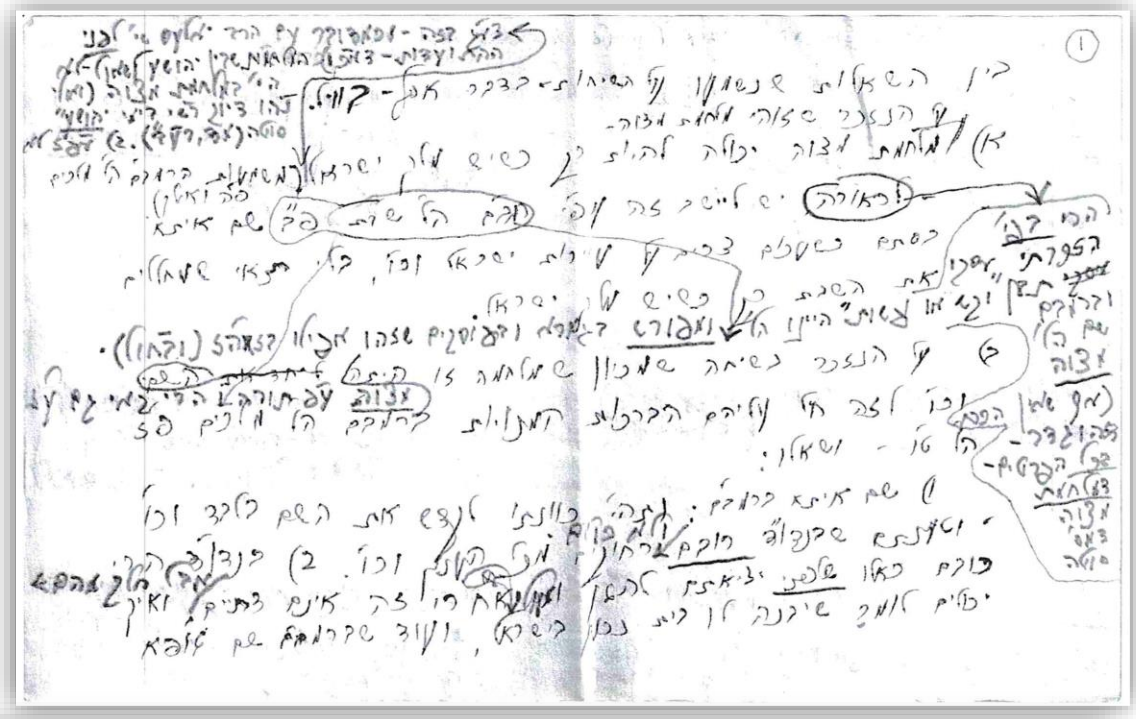

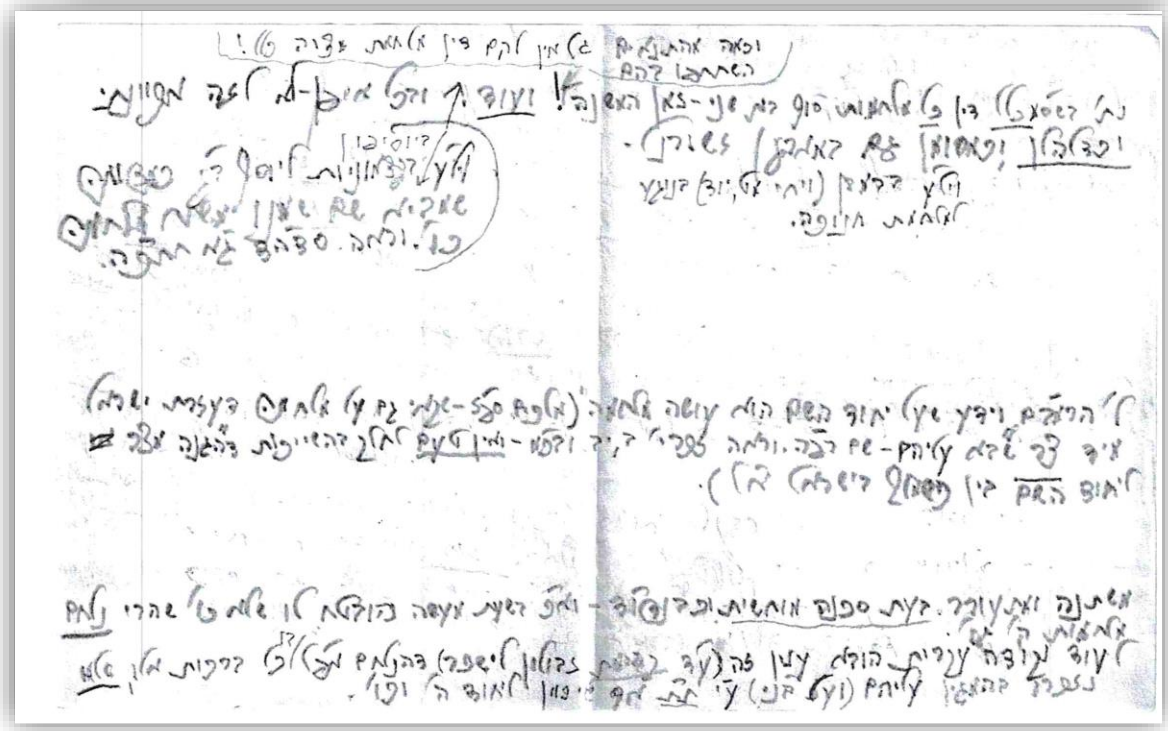

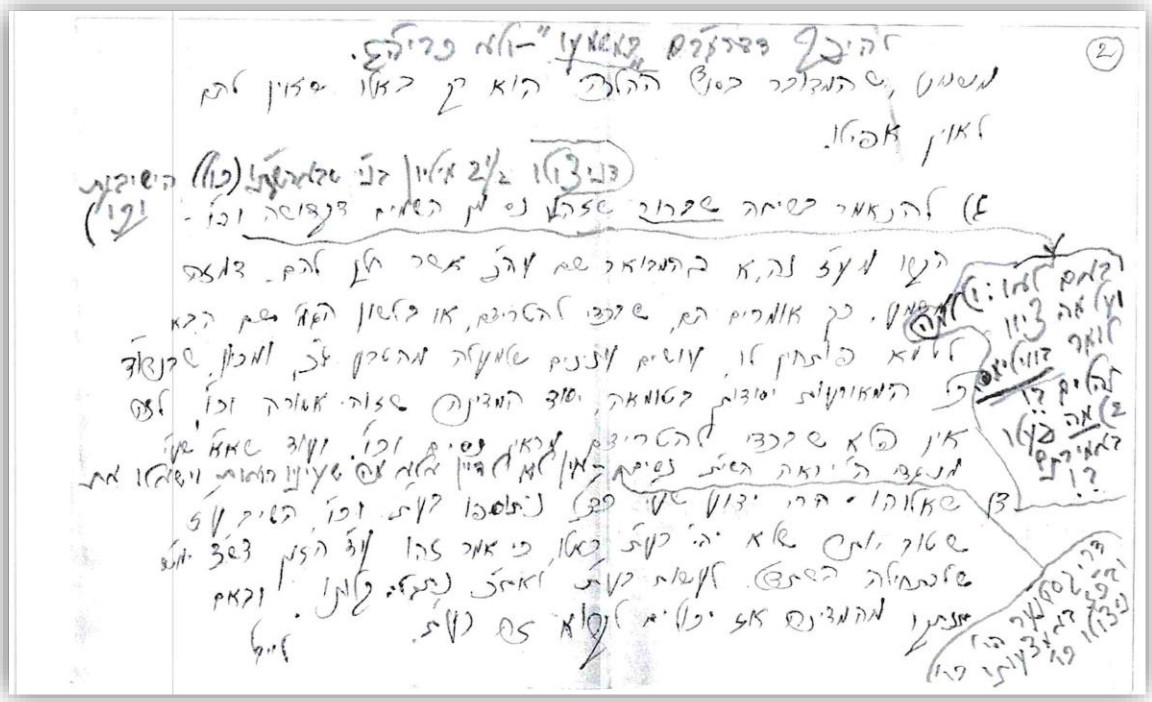

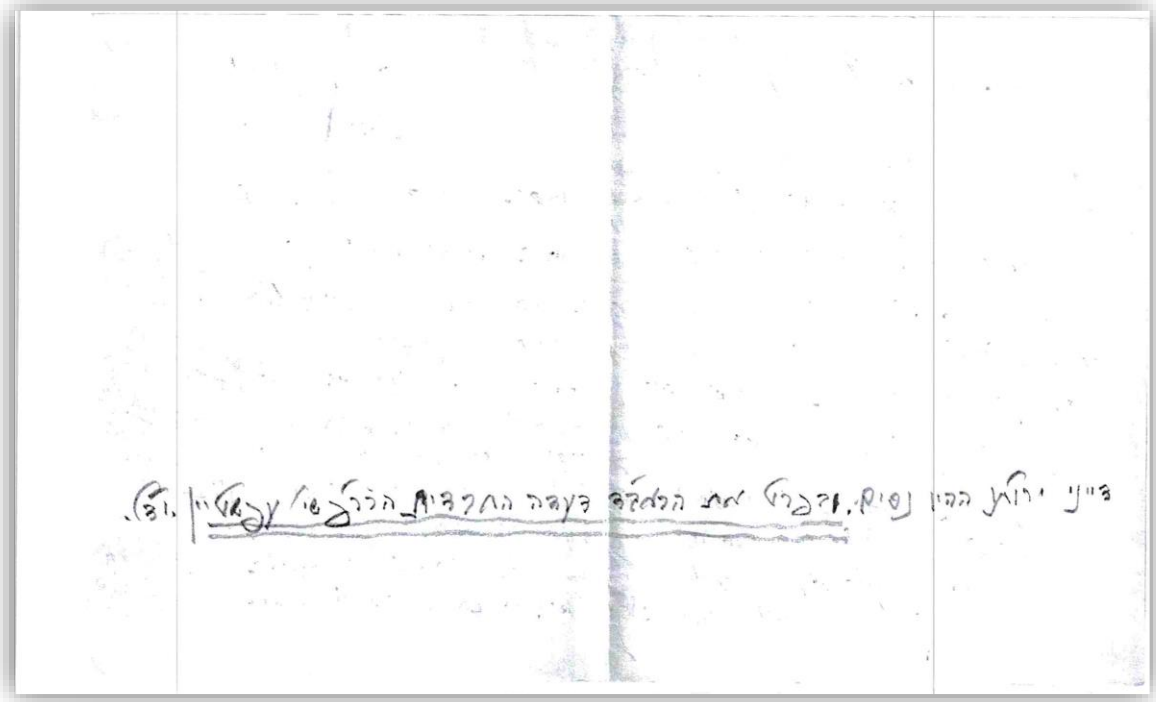

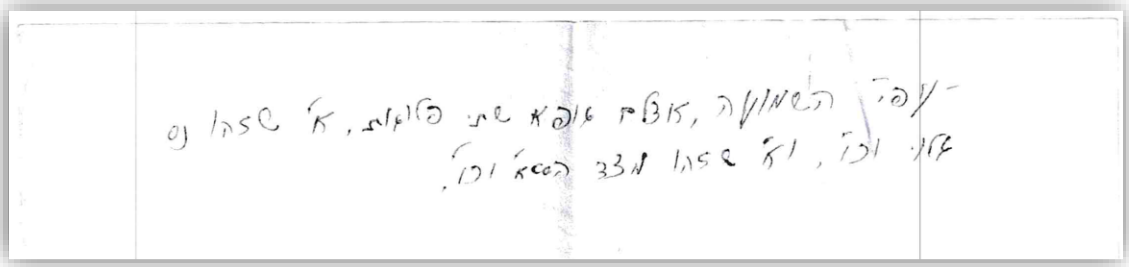

[לאחר י"ב תמוז, תשכ"ז]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב: "בין השאלות שנשמעו על השיחות – בדבר אה"ק – בווילאמסבורג . ." (מצילום כתי"ק; אגרות-קודש חכ"ד ע' תג-תה):

[1] במכתבו כתב: "על הנזכר שזוהי מלחמת מצוה – מלחמת מצוה יכולה להיות רק כשיש מלך ישראל (משמעות הרמב"ם הל' מלכים פ"ה ואילך). לכאורה יש ליישב זה עפ"י רמב"ם הל' שבת פ"ב שם איתא בסתם כשעכו"ם צרים על עיירות ישראל וכו', בלי תנאי שמחללים את השבת רק כשיש מלך ישראל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "מלחמת מצוה יכולה להיות רק כשיש מלך ישראל", כתב:

צע"ג בזה – וכמדובר עם הרב יאלעס שי' <u>לפני</u> ההתועדות – דא"כ 1) המלחמות שבין יהושע לשאול – לא הי' במלחמת מצוה (ואולי זהו דיוק רש"י "בימי <u>יהושע</u>" סוטה (מד, רע"ב). 2) עפ"ז לא נת' בשס"מ <u>כלל</u> דין <u>כל</u> מלחמות סוף בית שני – זמן המשנה וכמה מהתנאים השתתפו בהם! ג) אין להם דין מלחמת מצוה כלל! <u>ועוד</u>. ויל"ע ביוסיפון בקדמוניות ליוסף ב"ג כמדומה שמביא שם שמינו משוח מלחמה כו'. וראה סדה"ד ג"א תתכ"ה. ובכל אופן – לא לזה נתכוונתי <u>וכדלהלן</u>, וכמסומן גם במארגן זשורנל. ויל"ע ברמבן (ויחי מט, יוד) בנוגע למלחמת חנוכה.

(ב) סימן בעיגול תיבת "לכאורה", וכתב:

הרי <u>בפי'</u> הזכרתי "עסקי תבן וקש או נפשות" היינו הל' [רמב"ם הל' שבת פ"ב] **<u>ומפורש</u> בגמרא ובפוסקים שזהו אפילו בזמה"ז (ובחו"ל). וברמבם שם הל' <u>מצוה</u> (אף שאין הכרח דזהו גדר – <u>בכל</u> הפרטים – <u>דמלחמת</u> מצוה דמס' סוטה**

[2] במכתבו כתב: "על הנזכר בשיחה שמכיון שמלחמה זו היתה ליחד את השם וכו' לזה חל עליהם הברכות המנויות ברמב"ם הל' מלכים פ"ז הל' ט"ו – ושאלו: 1) שם איתא ברמב"ם ותהי כוונתו לקדש את השם בלבד וכו' – וטענתם שבנדו"ד רובם רחוקים מכל הענין וכו'. 2) בנדו"ד הרי רובם כאלו שלפני יציאתם להגן וגם אחרי זה אינם דתיים, ואיך יכולים לומר שיבנה לו בית נכון בישראל, ועוד שברמב"ם שם גופא משמע, שהמדובר בסוף ההלכה הוא רק באלו שאין להם לאוין אפילו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "שמכיון שמלחמה זו היתה ליחד את השם – מחק את התיבות "ליחד את השם" (תיבת "השם" לא מחק, אלא סימן בעיגול); וכתב:

[שמכיון שמלחמה זו היתה] **<u>מצוה</u> ע"פ תורה** [רמב"ם הל' שבת פ"ב] **הרי קאי גם ע"ז ל' הרמב"ם "וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה" (מלכים ספ"ז – שקאי גם על מלחמה ד"עזרת ישראל מיד <u>צר</u> שבא עליהם – שם רפ"ה. וראה זכרי' ב, יב ובכ"מ – <u>ואין טעם</u> לחלק בהשייכות דהגנה מצר ליחוד השם בין כשמלך בישראל א"ל).**

(ב) על מה שכתב: "וטענתם שבנדו"ד רובם רחוקים מכל הענין וכו'" – סימן קו תחת תיבת "רובם", וכתב:

ולא כולם.

(ג) על מה שכתב: "בנדו"ד הרי רובם כאלו שלפני יציאתם להגן וגם אחרי זה אינם דתיים" – סימן קו תחת תיבת "שלפני", ומחק תיבת "וגם"; וכתב:

[שלפני יציאתם להגן] **ואולי גם** [אחרי זה אינם דתיים]

אבל חלק מהם משתנה ומתעורר בעת סכנה מוחשית וכבנדו"ד – וא"כ בשעת מעשה הובטח לו שלא כו' שהרי נלחם מלחמות ה' גו'.

לעוד נקודה עקרית הובא ענין זה (ע"ד קדימת זבולון לישכר) דהנלחם אפ"ל בו כל ברכות אלו, שלא נזכרו בהמגין עליהם (ועל בנ"י) ע"י ת"ת אף שיכוון ליחוד ה' וכו'.

(ד) על מה שכתב: "ועוד שברמב"ם שם גופא משמע", כתב:

להיפך דברמב"ם "כמשמעו" – ולא כריה"ג.

[3] במכתבו כתב: "להנאמר בשיחה שברור שזה נס מן השמים דקדושה וכו'. הקשו מע"ז נה, א בהמבואר שם עה"פ אשר חלק להם. דמזה משמע, כך אומרים הם, שבכדי להטרידם, או בלשון הגמ' שם הבא לטמא פותחין לו, עושים ענינים שלמעלה מהטבע ג"כ, ומכיון שבנדו"ד כל המאורעות יסודותן בטומאה, יסוד המדינה שזוהי אסורה וכו', לזה אין פלא שבכדי להטרידם מראין נסים וכו'. ועוד שא"א שע"י מנגדי ה' יראה השי"ת נסים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "להנאמר בשיחה שברור שזה נס מן השמים דקדושה וכו'" – סימן קו תחת תיבת "שברור", וכתב:

[שברור שזה] **דניצולו 2½ מיליון בנ"י שבאהקת"ו (כולל הישיבות וכו')** [נס מן השמים דקדושה וכו']

באם לאו: 1) למה ועל מה ציוו לומר בווילימס. תהלים?! 2) מה פעלו באמירתם?!

(ב) על מה שכתב: "ועוד שא"א שע"י מנגדי ה' יראה השי"ת נסים", כתב:

דר. קסטנער הי' כו' ובכ"ז באמצעותו ניצולו כו'

– אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות וישאלו את דייני ירות"ו ההיו נסים. ובפרט את הראב"ד דעדה החרדית הרר"פ שי' עפשטיין. וד"ל.

ב

בהמדובר בשיחות ש"ק ע"ד המאורעות באה"ק ת"ו -

אם יש להוסיף עוד סניף שזהו נס דקדושה וכו' - מיוסד על דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א שבכל סברא יש נפק"מ להלכה בפועל,

בנדו"ד, בנוגע לברכת הגומל וברכת הנסים, שהרי כל אלו שהיו במצב של סכנה, באיזה אופן שהוא, אם שהיו בקרב או שהיו במקומם ונפלו פגזים וכיו"ב ולא התפוצצו ועי"ז ניצלו ונשארו בחיים, ובכלל זה הרי רובם של אחב"י שי' הנמצאים באה"ק ת"ו, הרי כל אלו חייבים בברכת הגומל לחייבים טובות וגם בברכת הנסים - כמבואר בשו"ע או"ח סי' רי"ח-רי"ט ובנ"כ שם.

לפי"ז, הרי אין מקום לספק שזהו נס דקדושה דמשום זה מברכים בשם ומלכות וכו'. (ובנוגע לחיוב ברכות הנ"ל - הרי אין נפק"מ באיזה אופן באה ההצלה, היינו, אם עי"ז שאפיקורס וכיו"ב האט אים ארן יסגעכאפט מתחת כותל שנפל עליו או כיו"ב, או שהמציל הי' חרדי, וכן בכל כיו"ב, הרי מכיוון שניצול מהיפך החיים הרי חל עליו החיוב להודות לה' שהצילו ע"י איזה אופן שהקב"ה מצא לנכון).

- דא"ג: היום פגשתי את ר' מרדכי זילברמן (גיסו של ר' אהרן קליין) וסיפר שחזר ז"ע מביקור באה"ק ובהיותו שם נכנס למנהיגי הנטורי קרתא (ר' דוד יונגרייז, ר' אשר זעליג מרגליות ועוד) - וסיפר שכולם פה אחד שבלי שום ספק כלל שהי' נס למעלה מדרך הטבע, כי - לפי דבריו של ר' אשר זעליג שאמר לו זה - "כולנו עמדנו לכלי', ח"ו הלי"ם, באם האויב הי' פנצח". ר' מרדכי סיפר ששאל את הנ"ל, הלא הערביים יודעים אשר הנט"ק אינם ציונים ואם חושב שהיו מבחינים בין אחד לחברו, ע"ז ענה לו רא"ז שבודאי לא היו מבחינים ולזה לא רק שהציונים נמצולו אלא גם הם ניצולו ובאופן נסי. כן סיפר שכולם הולכים לכל המקומות הקדושים (הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל וכו').

ב) בהנתבאר ברש"י ד"ה וישמע הכנעני - דפ' מסעי - לפיכך חזר וכתבה, שזה בא בהמשך לסיפור ע"ד אהרן ומוסיף עוד פרט ושבח שבחייו מנע התקפות על בנ"י, ונתבאר אשר כאן מדובר ע"ד התכונה של הכנעני שסבור שנתנה רשות להלחם, משא"כ בפ' חוקת רצועה מרדות - מדובר ע"ד התכונה שלו גם בתור עמלקי - תכונת החוצפה שאינו מחכה לרשות וכו',

עפי"ז הרי בפ' מסעי השבח של אהרן הוא שמנע את זה שמחכה לנתינת רשות, ולכאורה, הי' שבח יותר גדול על אהרן שמנע ממלחום גם אפילו את זה שאינו מחכה לרשות ומוכן ומזומן בכל עת, אלא שנמנע ממנו האפשריות ע"י ענני הכבוד (זכותו וענינו של אהרן), וא"כ בפ' מסעי שחזר וכתבה בתור המשך לשבחיו של אהרן הי' צ"ל שבח היותר גדול.

ברש"י ד"ה על פי ה' - נתבאר שזה נכתב כשישנו דבר שלא בפירוש אלא ברמז וכיו"ב, ובראי' מפ' בהעלתך (ט, יח).

לכאורה ברש"י שם: ולא הי' מהלך עד שמשה אומר קומה ה' ..ולא הי' נפרש עד שמשה אומר שובה ה'..הוי אומר ע"פ ה' וביד משה, הרי שרש"י מפרש תיבת פי ענין של אמירה (אומר) - הלא זהו כל הדיבור!

וכן משמע ברש"י במדבר (ג, סז) עה"פ על פי ה', ובת קול יוצאת מן האהל. לכך נאמר על פי ה'. - הלא שהו כל הדיבור!

וכן ברש"י (במדבר כו, נד) עה"פ לרב תרבה נחלתו, והגורל עצמו הי' צווח ואומר.. שנא' ע"פ הגורל. ושם ברש"י עה"פ על פי הגורל, הגורל הי' מדבר.

ב

ג) ברש"י חוקת ששינו רק לשונם ולא לבושם - נתבאר כי ביום אחד קשה לסדר חליפת לבושים עבור כל אנשי הצבא משא"כ בנוגע לדיבור פספיק אשר רק הפקידים (שמספר מועט לפי"ע) ידברו בל' כנעני -

לכאורה, רש"י בחוקת מדבר ע"ד תכונת הכנעני שהוא גם עמלקי שמוכן ומזומן בכל עת ללחום, היינו שמצדו הכין את עצמו באופן שיוכל לנצח, ונתבאר שהטעם ששינה את לשונו בכדי לבלבל את בנ"י שלא ידעו איך להתפלל, מכיון שהי' לו כבר הנסיון שע"י תפלתם מנצחים הם אויביהם, נסיון זה הי' לו תיכף בצאת ישראל ממצרים, לפני ארבעים שנה, ומכיון שהוא הכין את עצמו ללחום בכל עת, הרי לא באה ההכנה ביום אחד, ובין ההכנות הוא לבלבל, הרי הי' לו זמן של מ' שנה להכין לו בגדים אחרים הדומים לכנעניים (כי כפי שנתבאר הרי באם היו לו בגדים אחרים הי' לובשם, אלא מכיון שהי' לו רק יום א' לזה לא הי' אפשרי, וכנ"ל, לכאורה הי' לו שהות של ארבעים שנה).

לייבל

[לאחר ש"פ מסעי, כ"ח תמוז, תשכ"ז]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על מכתבו בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ מסעי (מצילום כתי"ק):

[1] במכתבו כתב:

"בהמדובר בשיחות ש"ק ע"ד המאורעות באה"ק ת"ו –

אם יש להוסיף עוד סניף שזהו נס דקדושה וכו' – מיוסד על דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א שבכל סברא יש נפק"מ להלכה בפועל,

בנדו"ד, בנוגע לברכת הגומל וברכת הנסים, שהרי כל אלו שהיו במצב של סכנה, באיזה אופן שהוא, אם שהיו בקרב או שהיו במקומם ונפלו פגזים וכיו"ב ולא התפוצצו ועי"ז ניצלו ונשארו בחיים, ובכלל זה הרי רובם של אחב"י שי' הנמצאים באה"ק ת"ו, הרי כל אלו חייבים בברכת הגומל לחייבים טובות וגם בברכת הנסים – כמבואר בשו"ע או"ח סי' רי"ח-רי"ט ובנ"כ שם.

לפי"ז, הרי אין מקום לספק שזהו נס דקדושה דמשום זה מברכים בשם ומלכות וכו'. (ובנוגע לחיוב ברכות הנ"ל – הרי אין נפק"מ באיזה אופן באה ההצלה, היינו, אם ע"י"ז שאפיקורס וכיו"ב האט אים ארויסגעכאפט מתחת כותל שנפל עליו או כיו"ב, או שהמציל הי' חרדי, וכן בכל כיו"ב, הרי מכיוון שניצול מהיפך החיים הרי חל עליו החיוב להודות לה' שהצילו ע"י איזה אופן שהקב"ה מצא לנכון).

– דא"ג: היום פגשתי את ר' מרדכי זילברמן (גיסו של ר' אהרן קליין) וסיפר שחזר ז"ע מביקור באה"ק ובהיותו שם נכנס למנהיגי הנטורי קרתא (ר' דוד יונגרייז, ר' אשר זעליג מרגליות ועוד) – וסיפר שכולם פה אחד שבלי שום ספק כלל שהי' נס למעלה מדרך הטבע, כי – לפי דבריו של ר' אשר זעליג שאמר לו זה – "כולנו עמדנו לכלי', ח"ו הילי"ת, באם האויב הי' מנצח". ר' מרדכי סיפר ששאל את הנ"ל, הלא הערביים יודעים אשר הנט"ק אינם ציונים ואם חושב שהיו מבחינים בין אחד לחברו, ע"ז ענה לו ראי"ז שבודאי לא היו מבחינים ולזה לא רק שהציונים ניצולו אלא גם הם ניצולו ובאופן נסי. כן סיפר שכולם הולכים לכל המקומות הקדושים (הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל וכו')".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

החולקים על [דברי] – **הרי סברתם שהי' בזה גמילת טוב לפלוני ולכן עליו לברך גומל – אבל ענין הנס (שידוד הטבע) הוא לא בשביל להעלותו למע' מהטבע כ"א בשביל לנסות האדם היבין כו'.**

[2] במכתבו כתב:

"בהנתבאר ברש"י ד"ה וישמע הכנעני – דפ' מסעי – לפיכך חזר וכתבה, שזה בא בהמשך לסיפור ע"ד אהרן ומוסיף עוד פרט ושבח שבחייו מנע התקפות על בנ"י, ונתבאר אשר כאן מדובר ע"ד התכונה של הכנעני שסבור שנתנה רשות להלחם, משא"כ בפ' חוקת רצועה מרדות – מדובר ע"ד התכונה שלו גם בתור עמלקי – תכונת החוצפה שאינו מחכה לרשות וכו',

עפי"ז הרי בפ' מסעי השבח של אהרן הוא שמנע את זה שמחכה לנתינת רשות, ולכאורה, הי' שבח יותר גדול על אהרן שמנע מללחום גם אפילו את זה שאינו מחכה לרשות ומוכן ומזומן בכל עת, אלא שנמנע ממנו האפשריות ע"י ענני הכבוד (זכותו וענינו של אהרן), וא"כ בפ' מסעי שחזר וכתבה בתור המשך לשבחיו של אהרן הי' צ"ל שבח היותר גדול.

ברש"י ד"ה על פי ה' – נתבאר שזה נכתב כשישנו דבר שלא בא בפירוש אלא ברמז וכיו"ב, ובראי' מפ' בהעלתך (ט, יח).

ברש"י ד"ה על פי ה' – נתבאר שזה נכתב כשישנו דבר שלא בא בפירוש אלא ברמז וכיו"ב, ובראי' מפ' בהעלתך (ט, יח).

לכאורה ברש"י שם: ולא הי' מהלך עד שמשה <u>אומר</u> קומה ה' . . ולא הי' נפרש עד שמשה <u>אומר</u> שובה ה' . . הוי אומר ע"פ ה' וביד משה, הרי שרש"י מפרש תיבת פי ענין של אמירה (אומר).

וכן משמע ברש"י במדבר (ג, טז) עה"פ על פי ה', ובת קול יוצאת מן האהל ואומרת . . לכך נאמר על פי ה'.

וכן ברש"י (במדבר כו, נד) עה"פ לרב תרבה נחלתו, והגורל עצמו הי' צווח ואומר . . שנא' ע"פ הגורל. ושם ברש"י עה"פ על פי הגורל, הגורל הי' מדבר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "עפי"ז הרי בפ' מסעי השבח של אהרן הוא שמנע את זה שמחכה לנתינת רשות", כתב:

[שמנע] **1)** [את זה שמחכה לנתינת רשות] **2) וגם את "והוא יושב בנגב" <u>שבפ' זה עצמו</u>**

(ב) על מה שכתב: "נתבאר שזה נכתב כשישנו דבר שלא בא בפירוש אלא ברמז וכיו"ב" – מחק תיבת "בא", וכתב:

[שלא] **נצטוו** [בפירוש]

(ג) על מה שכתב: "הרי שרש"י מפרש תיבת פי ענין של אמירה (אומר)" – סימן קו תחת תיבת "פי", וכתב:

[הרי שרש"י מפרש תיבת <u>פי</u>]**!** [ענין של אמירה (אומר)] – **א"כ מהו פי' <u>וביד</u> משה?!**

(ד) על מה שכתב: "וכן משמע ברש"י במדבר (ג, טז) עה"פ על פי ה', ובת קול יוצאת מן האהל ואומרת לכך נאמר על פי ה'", כתב:

[וכן משמע ברש"י במדבר (ג, טז) עה"פ על פי ה'] **כאשר צווה** [ובת קול יוצאת מן האהל ואומרת לכך נאמר על פי ה'] – **א"כ מהו פי' כאשר צווה?!**

(ה) סימן בעיגול את הפיסקאות: "לכאורה ברש"י שם . . וכן משמע ברש"י . . וכן ברש"י", וכתב:

מבהיל

דוקא "הראי" בענין זה עצמו <u>ושהוזכרה</u> בההתועדות לא הביאה מברכה (לד, ה) "ע"פ ה'. בנשיקה" (שהיא בפה)

אבל <u>בכל אלה</u> רש"י עצמו מפרש שאין הכוונה שפי ה' – הגורל – ציווה (לאחר) כ"א <u>שהפה</u> עצמו <u>עשה</u> הענין <u>ופשוט</u>

[3] במכתבו כתב:

"ברש"י חוקת ששינו רק לשונם ולא לבושם – נתבאר כי ביום אחד קשה לסדר חליפת לבושים עבור כל אנשי הצבא משא"כ בנוגע לדיבור מספיק אשר רק הפקידים (שמספר מועט לפי"ע) ידברו בל' כנעני –

לכאורה, רש"י בחוקת מדבר ע"ד תכונת הכנעני שהוא גם עמלקי שמוכן ומזומן בכל עת ללחום, היינו שמצדו הכין את עצמו באופן שיוכל לנצח, ונתבאר שהטעם ששינה את לשונו בכדי לבלבל את בנ"י שלא ידעו איך להתפלל, מכיון שהי' לו כבר הנסיון שע"י תפלתם מנצחים הם אויביהם, נסיון זה הי' לו תיכף בצאת ישראל ממצרים, לפני ארבעים שנה, ומכיון שהוא הכין את עצמו ללחום בכל עת, הרי לא באה ההכנה ביום אחד, ובין ההכנות הוא לבלבל, הרי הי' לו זמן של מ' שנה להכין לו בגדים אחרים הדומים לכנענים (כי כפי שנתבאר הרי באם היו לו בגדים אחרים הי' לובשם, אלא מכיון שהי' לו רק יום א' לזה לא הי' אפשרי, וכנ"ל, לכאורה הי' לו שהות של ארבעים שנה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "לכאורה, רש"י בחוקת מדבר ע"ד תכונת הכנעני שהוא גם עמלקי שמוכן ומזומן בכל עת ללחום", כתב:

גם כשלא ניתנה רשות

(ב) על מה שכתב: "ומכיון שהוא הכין את עצמו ללחום בכל עת" – סימן בעיגול את התיבות "בכל עת", וכתב:

?! ה"ז היפך דעת משה, שכתב דרק כאשר <u>וישמע</u> גו'

שער כתבי יד קודש

א

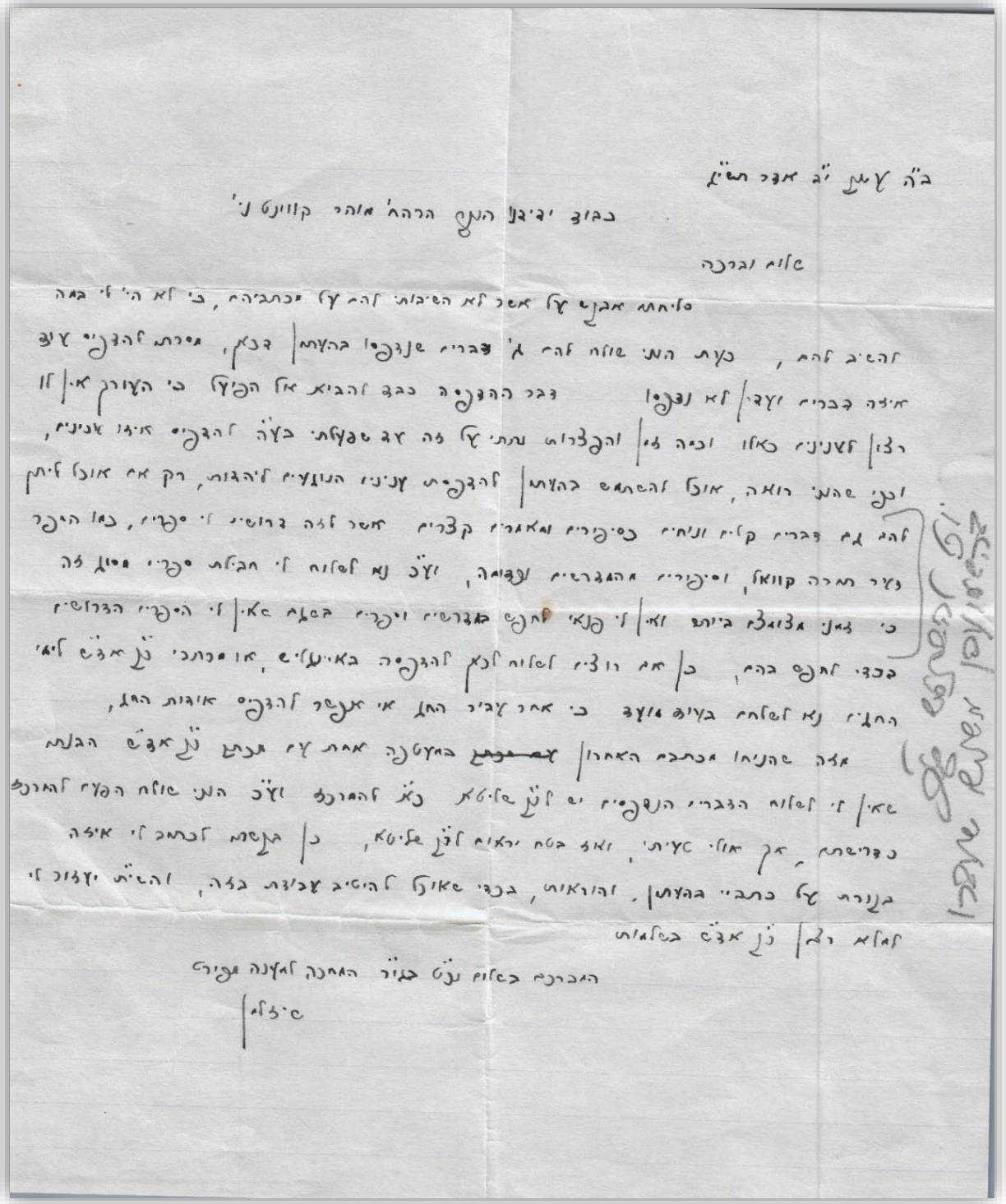

ב"ה ערב יו"ט אדר תש"ג

בבוד ידידנו הנעלה הרה"ח מוהר"ר קווינט נ"י

שלום וברכה

סליחתא מבקש על אשר לא השיבותי להם על מכתביהם, כי לא היה לי מה להשיב להם, כעת המו"ל שולח להם ג' דברים שנדפסו בהעתון בעצם, מאדתי להדפיס עוד מידה דברים יקרים לא נדפסו דבר ההדפסה בבקשה להביא אל הפיעל כי העורך אין לו רצון לשנויים כאלו וכמה פעמים להקלדות נתתי על פה עד שפעלתי בעה"ר להדפיס מידו שבינים, ובכן שהמו"ל רואה, אולי להשתמש בהעתון להדפסת ענינים הנוגעים לי"הדות, רק אם אולי יתן להם עם דברים קלים וניחים כסיפורים ומאמרים קצרים אשר לפה ברושים לי ספרים, כמו היכר נגד תורה קוואל, וסיפורים מהברשים עפומה, ובכן נא לשלוח לי חבילת ספרי מיעל פה כי פאנו מצומצם ביותר ואין לי פנאי לתקן המברשים וספרים בשעת מאין לי הספרים הברושים בכדי לתקן בהם, כן אם רוצים לשלוח לכאן להדפסה באינגליש, או מכתבי כל אדם ליום החגים נא לשלחם בעוד מועד כי אחר עבור החג אי אפשר להדפיס אודות החג, אלה שהניחו מכתבם האחרון ~~[illegible]~~ במעטפה אחת עם מכתב כל אדם הבטח מאין לי לשלוח הדברים השקפים יש לכל שליטא כאי להתרגש ובכן המו"ל שולח הפעם להתרגש כדרשתם, רק אולי טעיתי, ואם בטח יראים לכל שליטא, כן בקשתם לכתב לי איזה בקורת על כתבי בהעתון, והוראות, בכדי שאוכל להיטיב עבודתי בלה, והשיתי יעזור לי לעלות רצון כל אדם בשלמות

המברכם בשלום עכ"ט בעוד האחבה לעצנה מעיר

שיבלם

ב"ה עש"ק י"ב אדר תשי"ג

כבוד ידידנו היקר הרה"ח מוה"ר קווינט נ"י

שלום וברכה

סליחתו אבקש על אשר לא השיבותי להם על מכתביהם, כי לא הי' לי במה להשיב להם, כעת הנני שולח להם ג' דברים שנדפסו בהעתון דכאן, מסרתי להדפיס עוד איזה דברים ועדין לא נדפסו. דבר ההדפסה כבד להביא אל הפועל כי העורך אין לו רצון לענינים כאלו וכמה זמן והפצרות נתתי על זה עד שפעלתי בע"ה להדפיס איזו ענינים, וכפי שהנני רואה, אוכל להשתמש בהעתון להדפסת ענינים הנוגעים ליהדות, רק אם אוכל ליתן להם גם דברים קלים ונוחים כסיפורים ומאמרים קצרים אשר לזה דרושים לי ספרים, כמו הספר דער תורה קוואל, וסיפורים מהמדרשים וכדומה, וע"כ נא לשלוח לי חבילת ספרים מסוג זה כי זמני מצומצם ביותר ואין לי פנאי לחפש במדרשים וספרים בשגם שאין לי הספרים הדרושים בכדי לחפש בהם, כן אם רוצים לשלוח לכאן להדפסה באיינגליש, או מכתבי כ"ק אד"ש לימי החגים נא לשלחם בעוד מועד כי אחר עבור החג אי אפשר להדפיס אודות החג.

מזה שהניחו מכתבם האחרון במעטפה אחת עם מכתב כ"ק אד"ש הבנתי שאין לי לשלוח הדברים הנדפסים ישר לכ"ק שליט"א כ"א להמרכז וע"כ הנני שולח הפעם להמרכז כדרישתם, אך אולי טעיתי, ואז בטח יראום לכ"ק שליט"א, כן בקשתי לכתוב לי איזה בקורת על כתביי בהעתון, והוראות, בכדי שאוכל להיטיב עבודתי בזה, והשי"ת יעזור לי למלא רצון כ"ק אד"ש בשלמות.

המברכם בשלום וכ"ט בגו"ר המחכה למענה מפורט

ש.זלמן

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב: "רק אם אוכל ליתן להם גם דברים קלים ונוחים כסיפורים ומאמרים קצרים אשר לזה דרושים לי ספרים, כמו הספר דער תורה קוואל, וסיפורים מהמדרשים וכדומה, וע"כ נא לשלוח לי חבילת ספרים מסוג זה כי זמני מצומצם ביותר ואין לי פנאי לחפש במדרשים וספרים בשגם שאין לי הספרים הדרושים בכדי לחפש בהם"; וכתב:

יוכל להשתמש ג"כ בהשמועסן משנים שעברו

ב

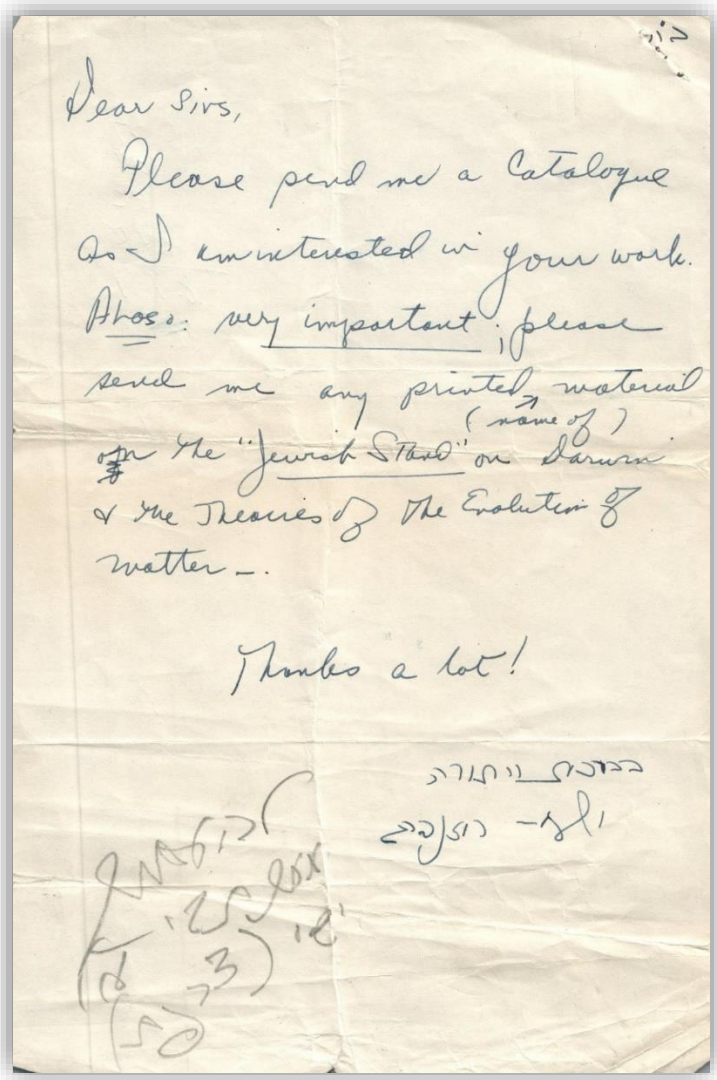

Dear sirs,

Please send me a Catalogue as I am interested in your work.

Also: very important; please send me any printed material on the "Jewish Stand" (name of) on Darwin & the Theories of the Evolution of matter.

Thanks a lot!

בברכת התורה
ישעי' רוזנברג

[אביב, תשי"ד]

על מכתב מר ישעי' רוזנברג בו ביקש חומר על עמדת היהדות בנושא האבלוצי' – ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א:

להעתיק ממכתבי אל ישי (צרפת)

ג

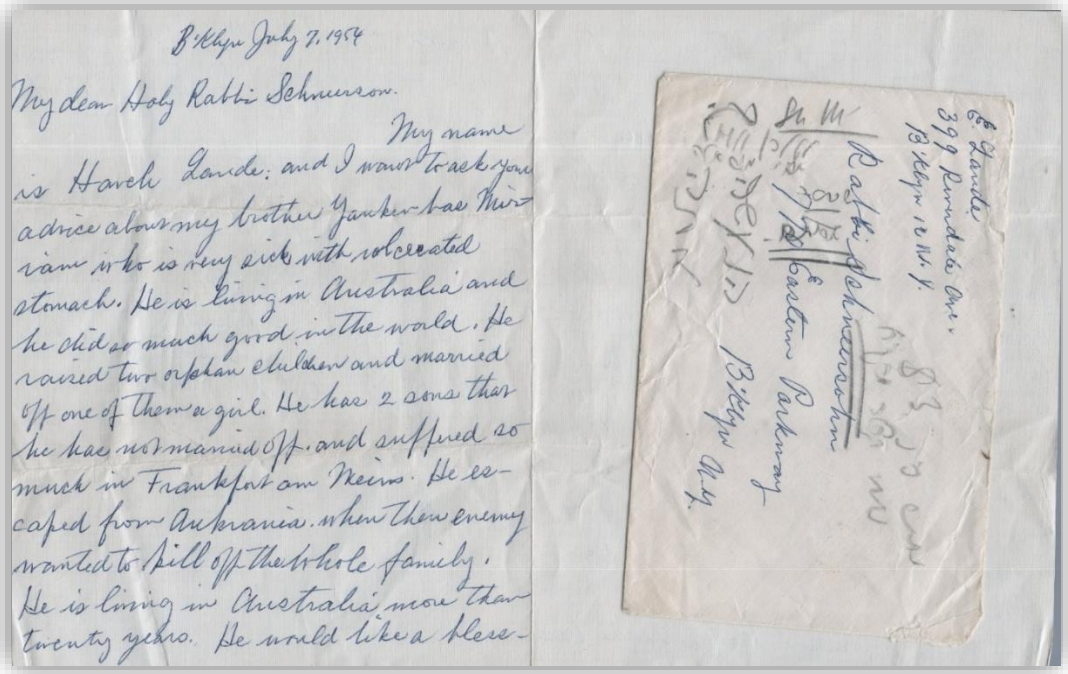

B'klyn July 7, 1954

My dear Holy Rabbi Schneerson.

My name is Hanch Lande: and I want to ask you advice about my brother Yanker-Aaron Miriam who is very sick with ulcerated stomach. He is living in Australia and he did so much good in the world. He raised two orphan children and married off one of them a girl. He has 2 sons that he has not married off. and suffered so much in Frankfurt am Meins. He escaped from Ukrania. when the enemy wanted to kill off the whole family. He is living in Australia more than twenty years. He would like a bless-

Mr. Hanch Lande
399 Rivadale Ave.
B'klyn 12 N.Y.

Rabbi Menachem M. Schneerson
770 Eastern Parkway
B'klyn N.Y.

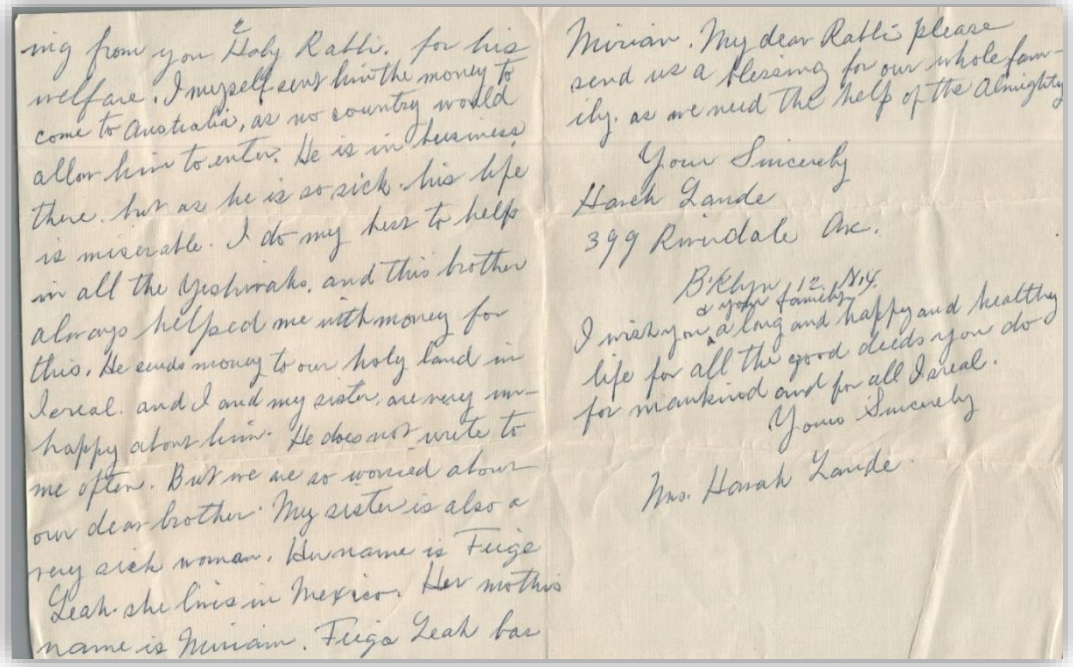

ing from you Holy Rabbi. for his welfare. I myself sent him the money to come to Australia, as no country would allow him to enter. He is in Germany there. but as he is so sick. his life is miserable. I do my best to help in all the Yeshivoths. and this brother always helped me with money for this. He sends money to our holy land in Israel. and I and my sister, are very unhappy about him. He does not write to me often. But we are so worried about our dear brother. My sister is also a very sick woman. Her name is Feige Leah. she lives in Mexico. Her mother's name is Miriam. Feige Leah has Miriam. My dear Rabbi please send us a blessing for our whole family. as we need the help of the Almighty

Your Sincerely
Hanch Lande
399 Rivadale Ave.
B'klyn 12 N.Y.

I wish you & your family a long and happy and healthy life for all the good deeds you do for mankind and for all Israel.

Yours Sincerely
Mrs. Hanah Lande

[ו' תמוז, תשי"ד]

על מכתבה של אשה מסויימת בה גוללה בארוכה את מצבו של אחי' וביקשה ברכה עבורו – כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הנעשה אתה?

ד

ב"ה. מחנה ישראל

MACHNE ISRAEL, Inc.

770 Eastern Parkway Brooklyn 13, N. Y.

Receipt No. 10744 קבלה $ 30.-

Received from נתקבל מ

Washington D.C.

The sum of Thirty Dollars סך

for Donation בעד

Signature R. Ell החתימה

Date Sept 24-4 תשי"ד יום כ"ה לחודש אלול

Donations are tax exempt

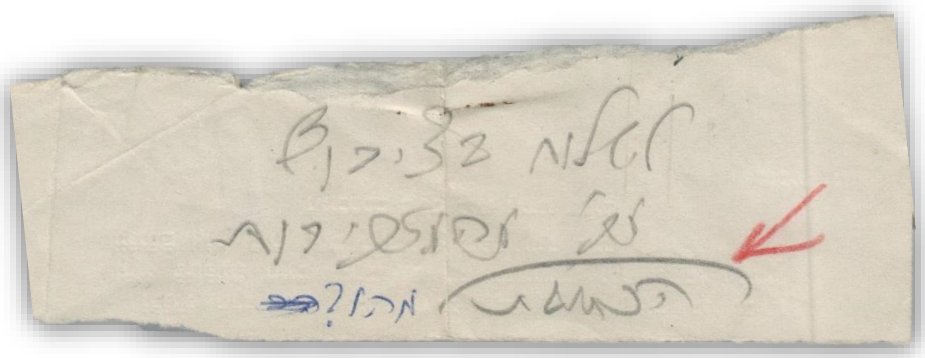

[כ"ה אלול, תשי"ד]

בקשר לקבלה על תרומה ל"מחנה ישראל", הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א למזכירות:

לשלוח בצירוף מכ' מהמזכירות

ה

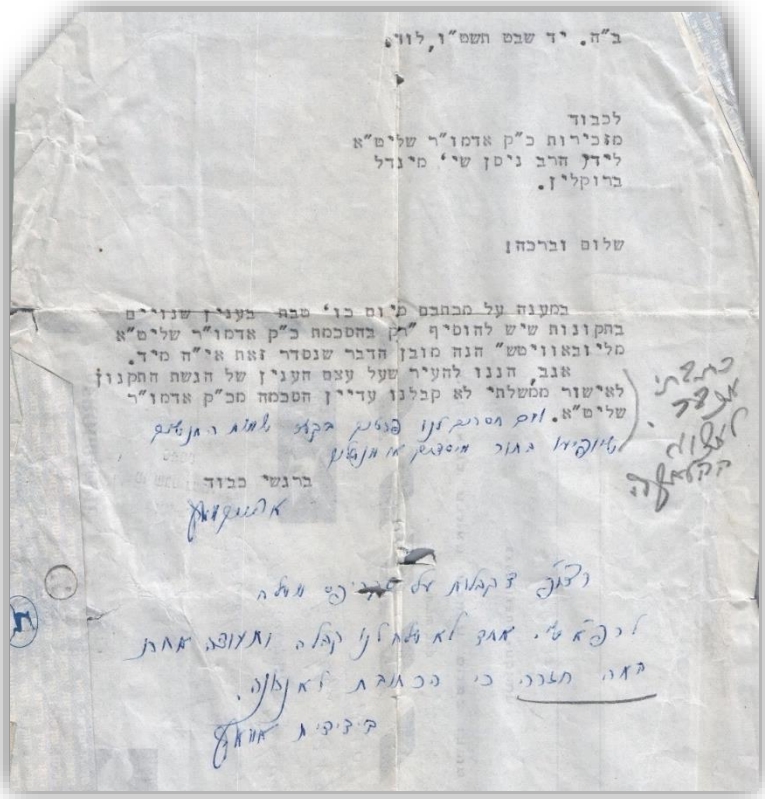

ב"ה. יד שבט תשט"ו, לוד.

לכבוד מזכירות כ"ק אדמו"ר שליט"א לידי הרב ניסן שי' מינדל ברוקלין.

במענה על מכתבם מיום כ"ו טבת בענין שנויים בתקונות שיש להוסיף "רק בהסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש" הנה מובן הדבר שנסדר זאת אי"ה מיד.

אגב, הננו להעיר שעל עצם הענין של הגשת התקנון לאישור ממשלתי לא קבלנו עדיין הסכמה מכ"ק אדמו"ר שליט"א. וגם חסרים לנו פרטים בקשר שמות האנשים שיופיעו בתור מוסדות או מנהלים.

ברגשי כבוד אפרים וואלף

רצו"פ הקבלות על סקריפס ששלח לר' פנחס אלטהויז שי'. אחד לא שלח לנו קבלה ותעודה אחת באה חזרה כי הכתובת לא נכונה.

בידידות א וואלף

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את הפיסקא: "אגב, הננו להעיר שעל עצם הענין של הגשת התקנון לאישור ממשלתי לא קבלנו עדיין הסכמה מכ"ק אדמו"ר שליט"א. וגם חסרים לנו פרטים בקשר שמות האנשים שיופיעו בתור מוסדות או מנהלים"; וכתב:

כתבתי מכבר. למצוא ההעתקה

ועל מה שכתב: "ותעודה אחת באה חזרה" – סימן קו תחת התיבות "באה חזרה".

ו

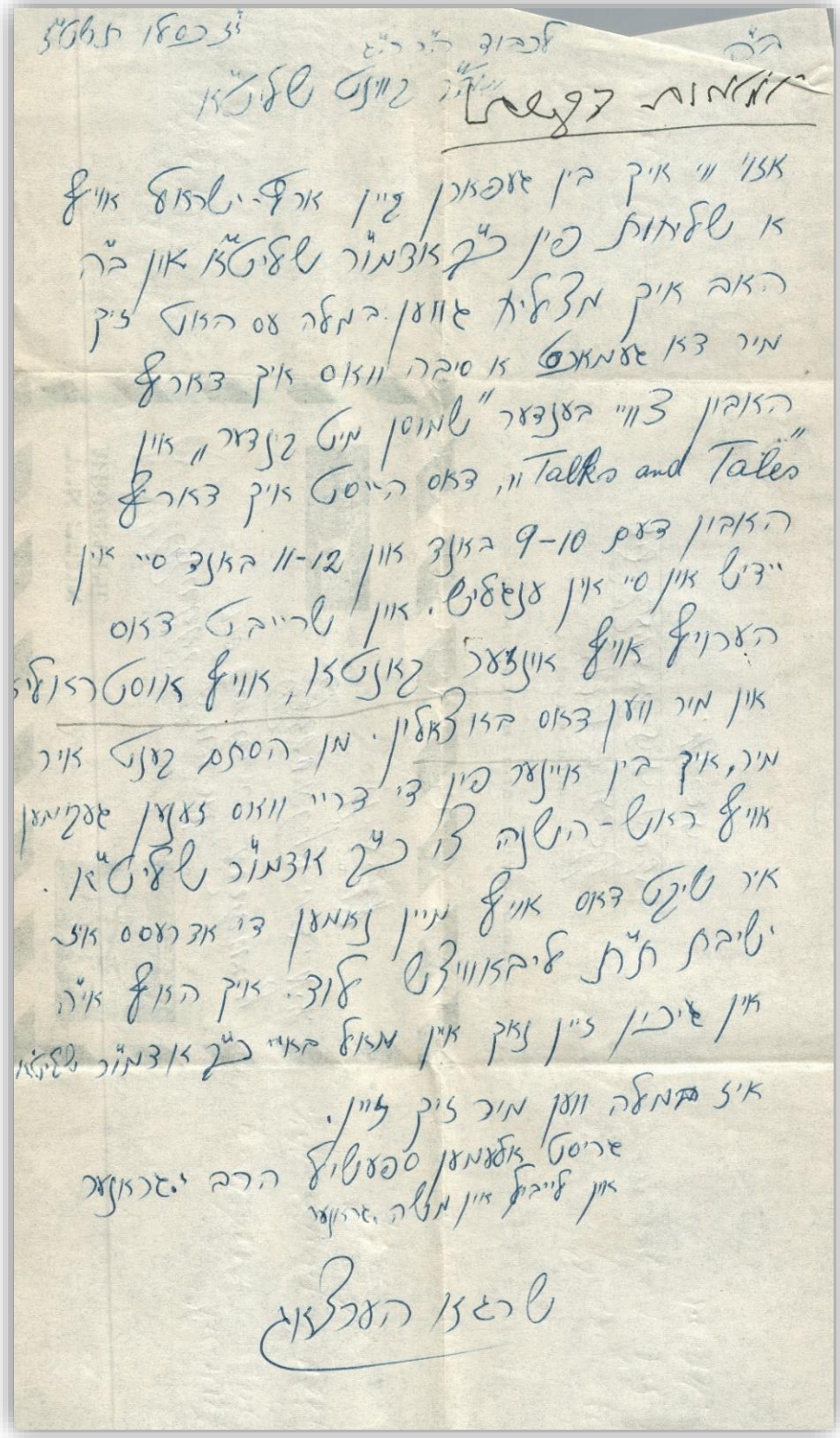

לכבוד הר"ר יוסף בעגון שליט"א

הרב

זכרונות דעשרת ימי"ם בעגון שליט"א

אצ"ו מי איך בין געפאר ביין ארץ ישראל אויף
א שלמות פון כ"ק אדמו"ר שליט"א און ב"ה
האב איך מזל'ית געווען במלה עס האט איך
מיר דאן געמאכט א סיבה וואס איך דארף
האבן צוויי הענדער "שמוסן מיט בנדער" און
"Talks and Tales", דאס הייסט איך דארף
האבן דעם 10-9 בענד און 12-11 בענד סי"ן
יידיש און סי"ן ענגלש. און שרייבט דאס
הערויף אויף אונדער בענטאן, אויף אוסטראליע
און מיר ווען דאס האבן באלין. מן הסתם בענט איר
מיר, איך בין איינער פון די דריי וואס נעמען שמחה
אויף ראש-השנה צו כ"ק אדמו"ר שליט"א.
איר טיקט דאס אויף מיין נעמען די אדרעסס איז
יש"ת תל"ת עליבאוויטש לוב. איך האף איך
מין איבן ביין נאך איין מאול באמי כ"ק אדמו"ר שליט"א
איז במלה ווען מיר זיך זיין.

שריפט אלעמען ספעציעל הרב יעזראנער
מין עליבל מין מלה יעזראנער

שרגא המרגלית

ב"ה י"ז כסלו תשט"ז

מוה"ר קווינט שליט"א

אזוי ווי איך בין געפארן קיין ארץ-ישראל אויף א שליחות פון כ"ק אדמו"ר שליט"א, און ב"ה האב איך מצליח גווען, במילא עס האט זיך מיר דא געמאכט א סיבה וואס איך דארף האבון צוויי בענדער "שמוסן מיט קינדער" און "Talks and Tales", דאס הייסט איך דארף האבון דעם 9-10 באנד און 11-12 באנד סיי אין יידיש און סיי אין ענגליש. און שרייבט דאס הערויף אויף אונזער קאנטא, אויף אוסטראליע און מיר וועלן דאס באצאלון. מן הסתם קענט איר מיר, איך בין איינער פון די דריי וואס זענען געקומען אויף ראש-השנה צו כ"ק אדמו"ר שליט"א. איר שיקט דאס אויף מיין נאמען די אדרעסס איז ישיבת ת"ת ליבאוויצש לוד. איך האף אי"ה אין גיכון זיין נאך איין מאל באיי כ"ק אדמו"ר שליט"א איז במילא וועלן מיר זיך זיין.

גריסט אלעמען ספעשיל הרב י. גראנער און לייבול און משה גראנער

שרגא הערצאג

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "אונזער קאנטא, אויף אוסטראליא און מיר וועלן דאס באצאלין", וכתב:

<u>למלאות בקשתו</u>

ז

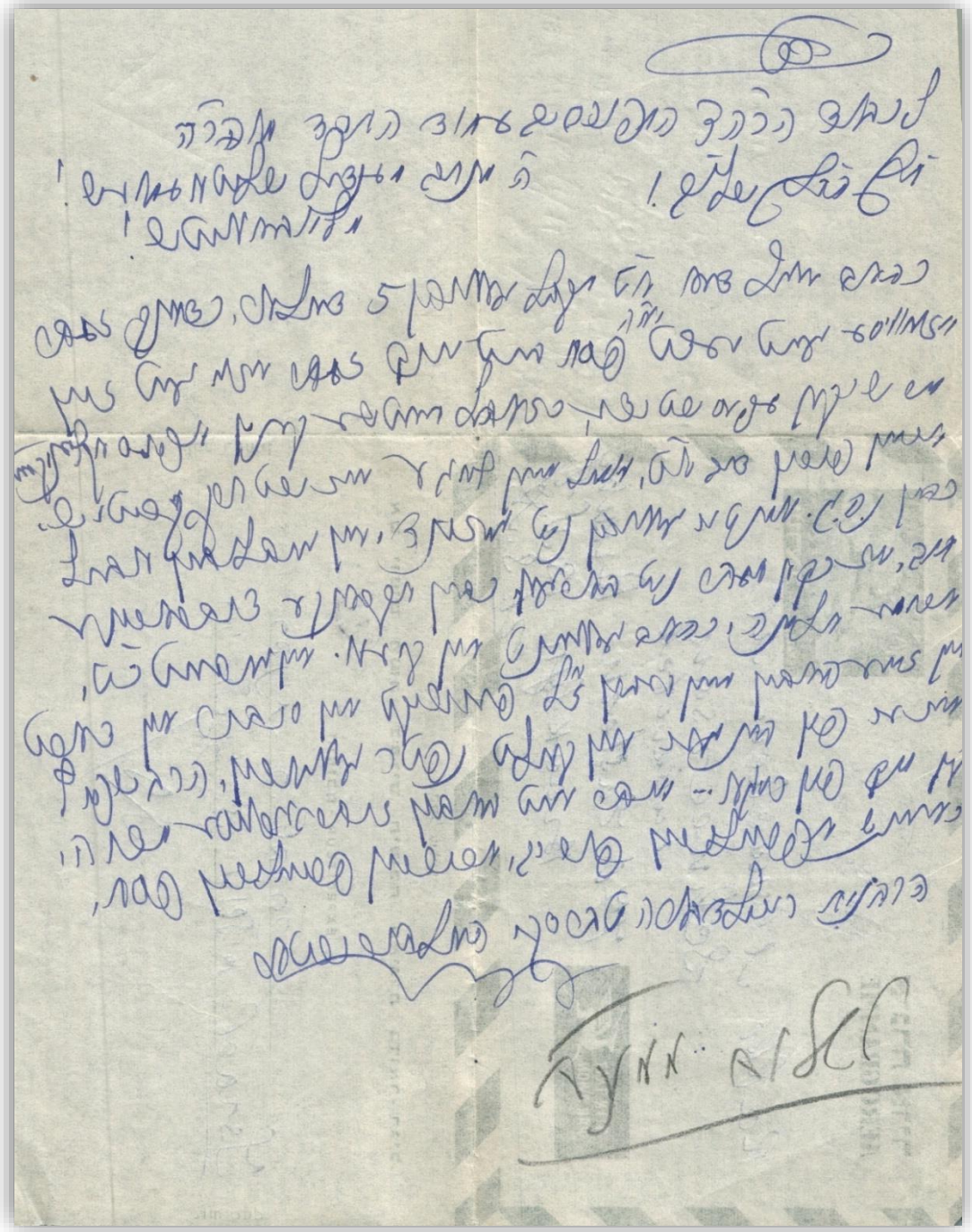

[אדר, תשט"ז]

על מכתב הרבנית רעכיל דבורה טברסקי הלברשטאם בה ביקשה סיוע בהוצאות חג הפסח עבור אנשים מסויימים המזדקקים לכך – כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לשלוח ממע"ח

ח

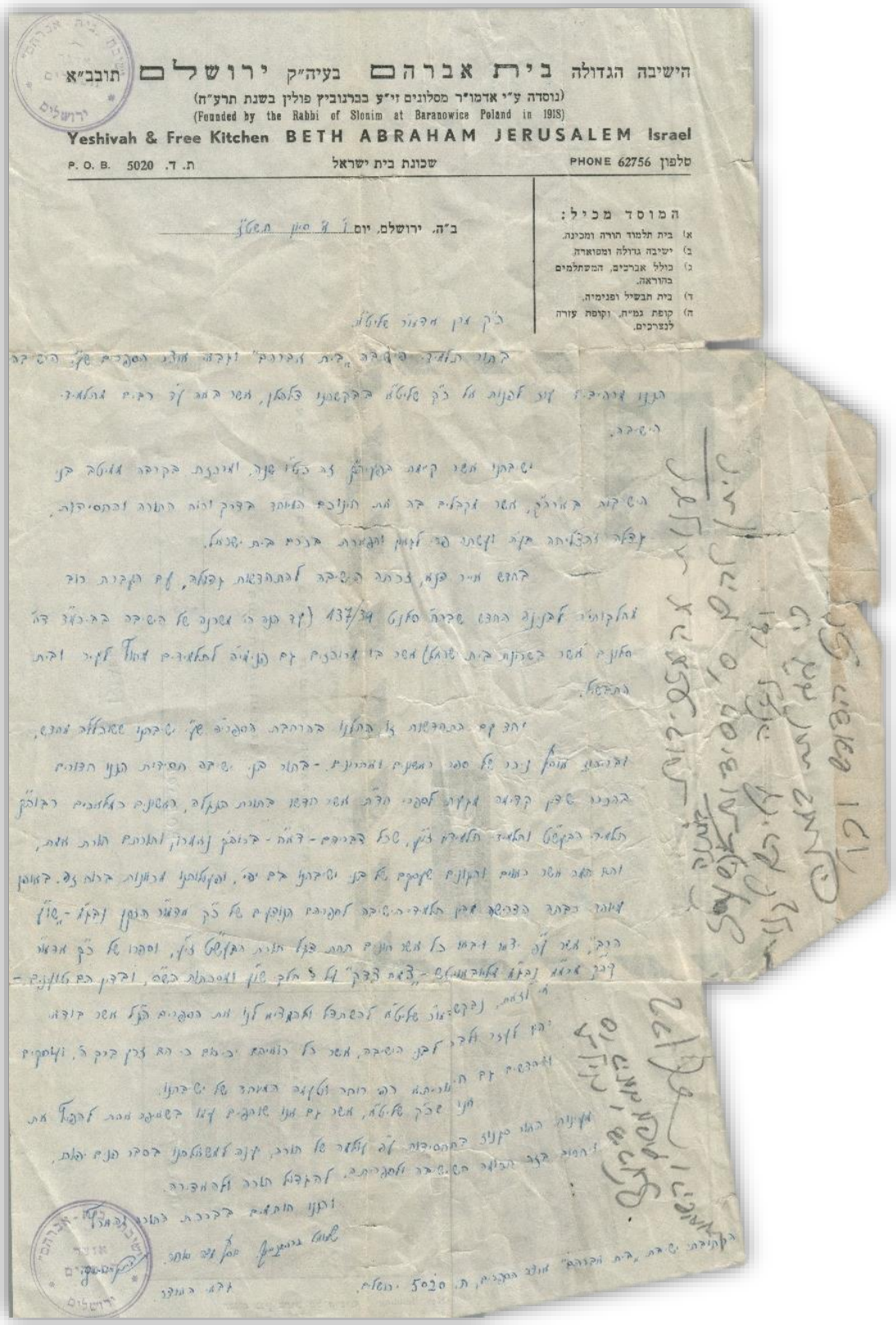

הישיבה הגדולה בית אברהם בעיה"ק ירושלם תובב"א
(נוסדה ע"י אדמו"ר מסלונים זי"ע בברנוביץ פולין בשנת תרע"ח)
(Founded by the Rabbi of Slonim at Baranowice Poland in 1918)
Yeshivah & Free Kitchen BETH ABRAHAM JERUSALEM Israel
P. O. B. 5020 ת. ד. שכונת בית ישראל PHONE 62756 טלפון

המוסד מכיל:
א) בית תלמוד תורה ומכינה.
ב) ישיבה גדולה ומפוארת.
ג) כולל אברכים, המשתלמים בהוראה.
ד) בית תבשיל ופנימיה.
ה) קופת גמ"ח, וקופה עזרה לנצרכים.

ב"ה. ירושלם, יום ז' סיון תשל"ב

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתלמידי הישיבה "בית אברהם" ובראשם אולבי המכבים שלנו הרב הרב הגדול אריה-יהודה ליב לפנות על כ"ק שליט"א בבקשתו בלבדו, אשר המה לו רבים מתלמידי הישיבה.

ישיבתנו משר קיימת בהעלמה זה כבר שנה, ומרבית בקיאה מעטה בין הישיבות הארצה, אשר מקבלים בה את הנוכחים בעמוד הדרך והלא התורה והתפילה, בצלם ובכליתה בלא ולשתה הרי לעמוד המאורות ברכת בית ישראל.

לחדש מיר בנא, נכתבה הישיבה להתחדשות בבלה, על הקרבות רוב המלכותיו לבנינה החדש שברה פלוס 437/34 (יד הפ' ה' אשרנו של הישיבה בה'כאר דה' פלוס אשר בשכונת בית ישראל אשר בו מרובים עם הנ"ל המאורים אחל לקיר ובית הבשל.

יחד עם בהבטחה על בחלקו ברוחה בהפרש שלו ישיבתו שבבלה מחדש, ובראשונה מוסן נכון על ספר ראשים ומהרנים - דהמר בין ישיבה תפילות הנו חדורים בהבנו שבין קדומה מקומו לספרי תלה אשר חדשו בהמרת הנגלה, הנשים כאלהים הדומים הלאה בבקשה ומאוד תלמידה נגן, שכל בבריאה - דאה - דבוקים נמרון, המרתם תורה אמת, ומה הם אשר ראשים ומקונים שעסקים על בנו ישיבתנו בא שי, ומעלותנו מרעות ברוח בא. בעומן אומרי בתר בהרשה שבין המאוד ישיבה לחבריה הנוסים על כך מדאו הנוסן ובנגל - "גולן בריה", אשר לה ידעו ידעו כל אשר הנים תחת בגל תורת הנגלה נגלה, ומהבו על כך מדאו דבר מרגא ובגלה מאוד מאוד - "בגאה בדרך" על כל חלקי שלו ומסבלות בשם, ובדרן בה מלונים - מי לאמר, נבקש מאוד שליטא לבשתבל ולהמדיר לנו את הסכים הנגל אשר בודאו יהיו לאורי הדר לבנו הישיבה, אשר כל רוחיבת יבוא בו הא נרן בדרך ל, ונלמדים ומהדשים זה ת. מרבית רבי רוחר ומעבר הראוי של ישיבתנו.

הנו שבלה שליטא, אשר עם אנו שומרים עמו בשמחה מאד לקבל את מלכות המלו מלוכה בהתפילות לה ומלאר של תורה, יקבל לאשמלמנו בהסכו בנים ובנות, ויחזור בדרך הבלאר הישיבה ולתקריבה. לבקבל תורה ולהאדיר.

ומנו מתאים בברכה בתורה

שמו בהשמלה בסלו עם מחה.

בקבלה ישיבת "בית אברהם" אולבי המכבים, ת. ס.ד. 5020 ירושלים.

אדרה בהאדר.

ב"ה ירושלם, יום ו' א' סיון תשט"ז

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בתור תלמידי הישיבה "בית אברהם" וגבאי אוצר הספרים שע"י הישיבה הננו מרהיבים עוז לפנות אל כ"ק שליט"א בבקשתנו דלהלן, אשר באה ע"ד רבים מתלמידי הישיבה.

ישיבתנו אשר קיימת בפעיה"ק זה כט"ו שנה, ומרכזת בקרבה ממיטב בני הישיבות בארה"ק, אשר מקבלים בה את חינוכם המיוחד בדרך ורוח התורה והחסידות, גדלה והצליחה בע"ה ועשתה פרי לגאון ותפארת בכרם בית ישראל.

בחודש אייר דנא, זכתה הישיבה להתחדשות גדולה, עם העברת רוב מחלקותי'ה לבנינה החדש שברח' סלנט 137/39 (עד הנה הי' משכנה של הישיבה בביהמ"ד דח' סלונים אשר בשכונת בית ישראל) אשר בו מרוכזים גם פנימי'ה לתלמידים מחוץ לעיר ובית התבשיל.

יחד עם התחדשות זו החלנו בהרחבת הספרי'ה שע"י ישיבתנו ששוכללה מחדש, ובריכוז אוסף ניכר של ספרי ראשונים ואחרונים. – בתור בני ישיבה חסידית הננו חדורים בהכרה שדין קדימה מגעת לספרי חד"ת אשר חדשו בתורת הנגלה, ראשונים כמלאכים רבוה"ק תלמידי הבעש"ט ותלמידי תלמידיו זי"ע, שכל דבריהם – דא"ח – ברוה"ק נאמרו, ותורתם תורת אמת, והם המה אשר ראוים והגונים שעסקם של בני ישיבתנו בם יהי', ופעולותנו מכוונת ברוח זה. באופן מיוחד רבתה הדרישה מבין תלמידי הישיבה לספריהם הנודעים של כ"ק אדמו"ר הזקן נבג"מ – "שו"ע הרב", אשר ע"פ יצאו ויבאו כל אשר חונים תחת דגל תורת הבעש"ט זי"ע, וספרו של כ"ק אדמו"ר קוה"ק מרמ"מ נבג"מ מליובאוויטש – "צמח צדק" על ד' חלקי שו"ע ומסכתות הש"ס, ובדין הם טוענים. –

אי לזאת נבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א להשתדל ולהמציא לנו את הספרים הנ"ל אשר בודאי יהיו לעזר ולברכה לבני הישיבה, אשר כל רואיהם יכירום כי הם זרע ברך ה', ועוסקים ומחדשים גם חידושים באורייתא כפי רוחה וטעמה המיוחד של ישיבתנו.

אנו [...] שכ"ק שליט"א, אשר גם אנו שותפים עמו בשאיפה אחת להפיץ את מעינות האור הגנוז בתורת החסידות ע"פ עולמה של תורה, יענה למשאלתנו בסבר פנים יפות, ויחשוב בזה תרומה [...] ישיבה ולספרייתה, להגדיל תורה ולהאדירה.

והננו חותמים בברכת התורה והארץ

על מכתב הנהלת ישיבת "בית אברהם" דחסידות סלונים, שביקשו לקבל עבור אוצר-הספרים של הישיבה את שו"ע אדה"ז ושו"ת צמח צדק, כתב:

לענות מהמזכירות.

ליתן להם ס' חסידות במתנה (שע"ז קרן)

תניא, דרמ"צ

ס' המאמרים, השיחות

וס' נגלה עליהם לקנות כי א"א לתת במתנה לכל הדורש וכו'

ט

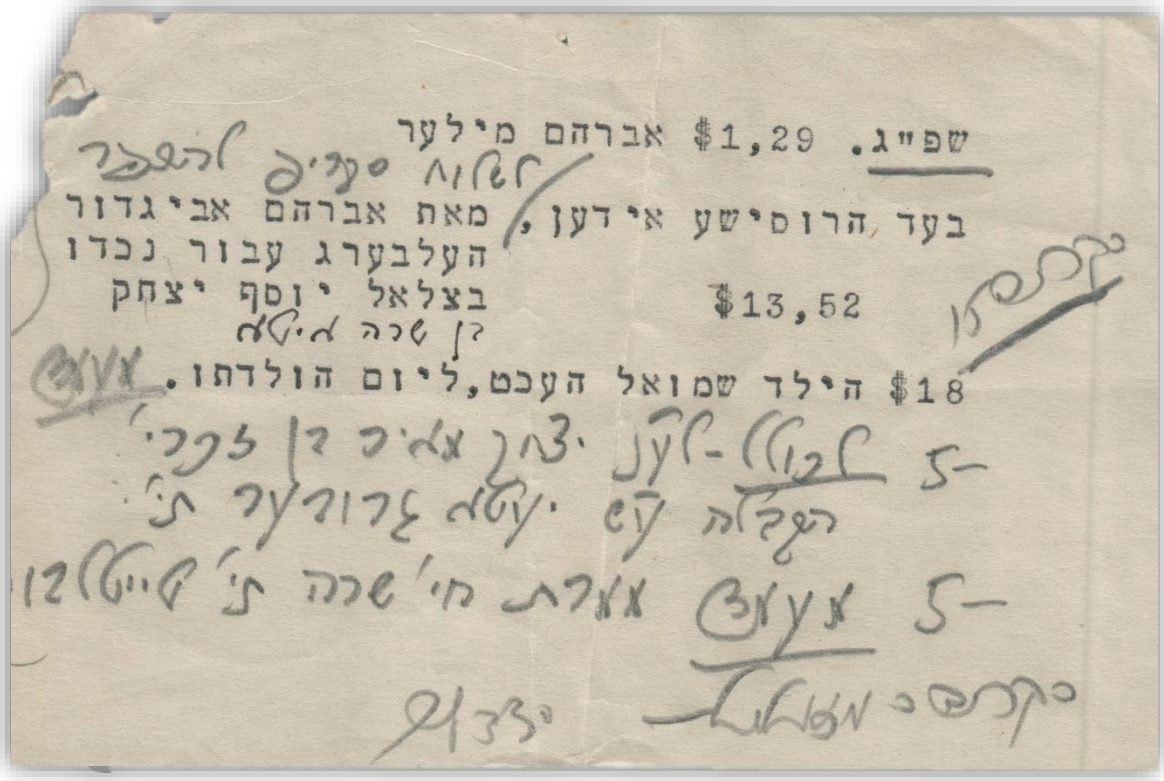
שפ"ג. $1,29 אברהם מילער
בעד הרוסישע אידען, מאת אברהם אביגדור
העלבערג עבור נכדו
בצלאל יוסף יצחק $13,52
בן שרה איטא
$18 הילד שמואל העכט, ליום הולדתו.

הוראות בכתי"ק בקשר לתרומה מסויימת:

[בעד הרוסישע אידען] **לשלוח סקריפ להכפר** [מאת אברהם אביגדור העלבערג עבור נכדו בצלאל יוסף יצחק] **בן שרה איטא**

[הילד שמואל העכט, ליום הולדתו] **<u>מעמד</u>**

-5 <u>לכולל</u> – לע"נ יצחק מאיר בן זכרי'

הקבלה ע"ש יעטא גרובער תי'.

-5 <u>מעמד</u> ממרת חי' שרה תי' טייטלבוים

י

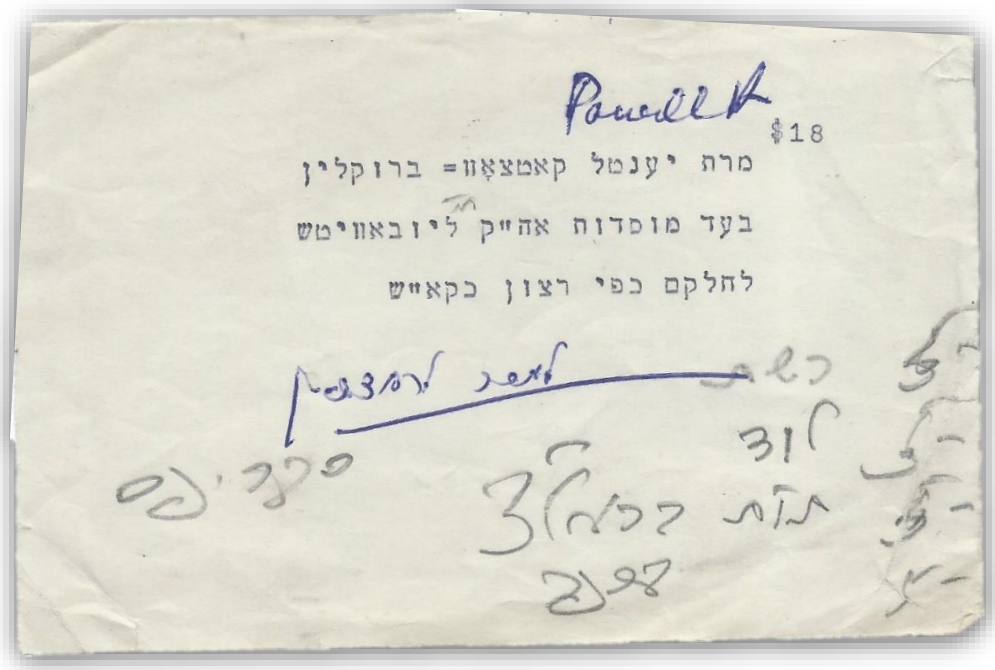

על תרומה של אשה מסויימת אותה נדבה עבור מוסדות חב"ד באה"ק "לחלקם כפי רצון כקא"ש", ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א:

-5 רשת

-5 לוד

-5 תו"ת בראל"צ

-5 [תו"ת] **בכפר**

סקריפס

יא

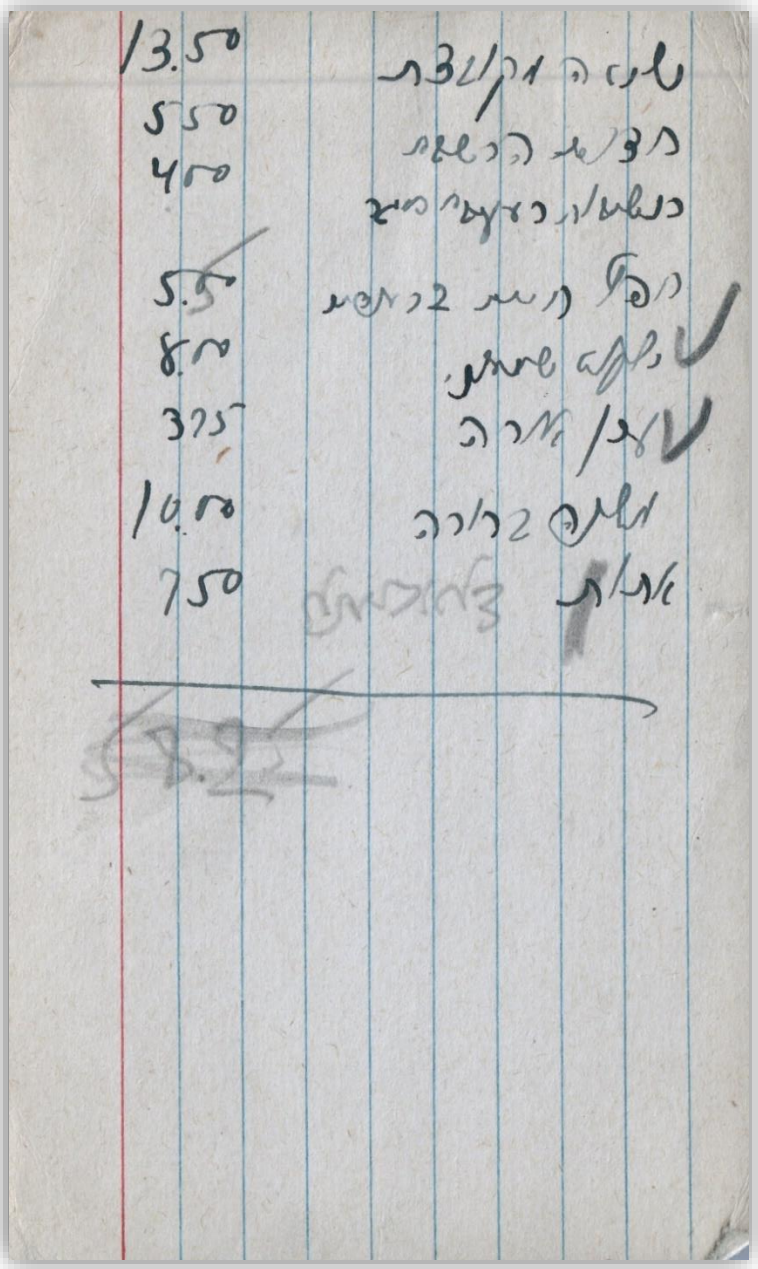

5.~~0~~50

<u>אתו~~ת~~ן דאורייתא</u>

~~58.25~~

יב

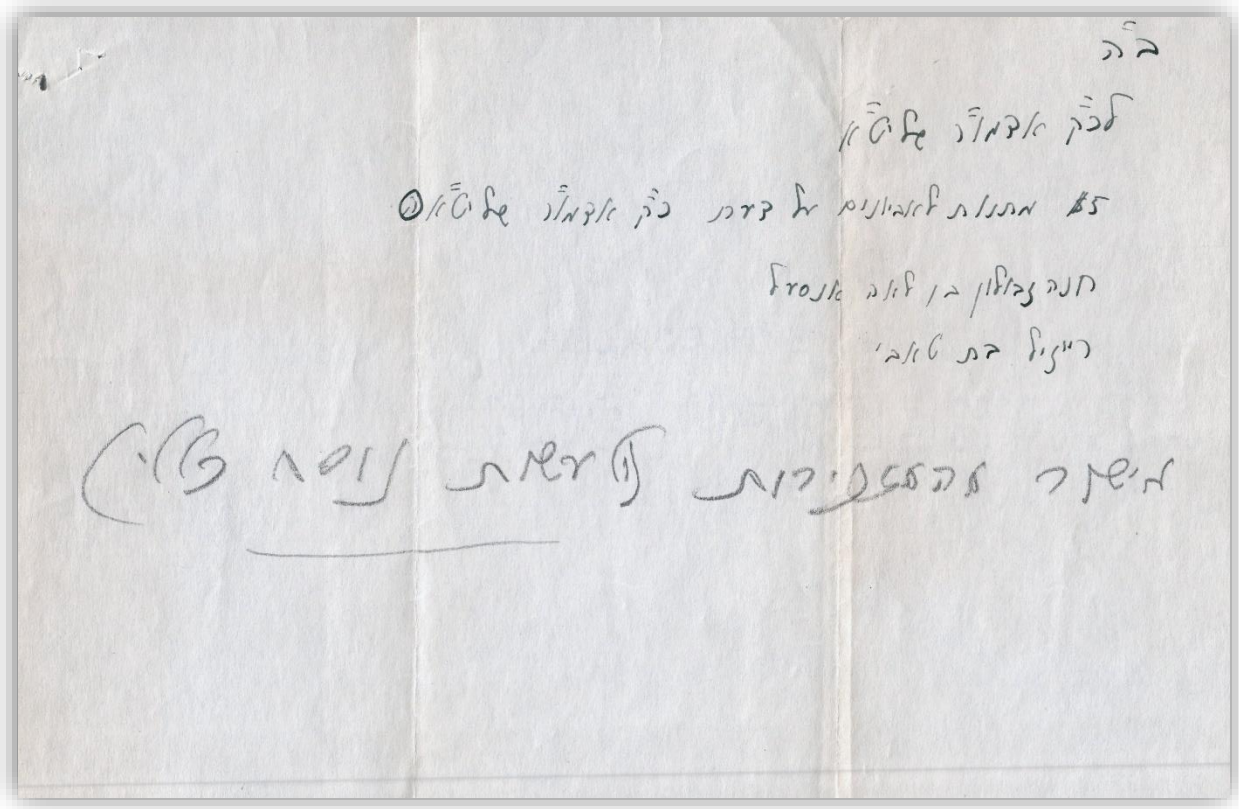
ב"ה

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

$5 מתנות לאביונים על דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א

חנה צבולון בן לוה אנסרל

רייזל בת טובי

אישור מהמזכירות (ולעשות נוסח כללי)

על פתק שהכניסו שתי נשים, בו נכתב: "$5 מתנות לאביונים על דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א" – כתב:

אישור מהמזכירות (<u>ולעשות נוסח כללי</u>)

יג

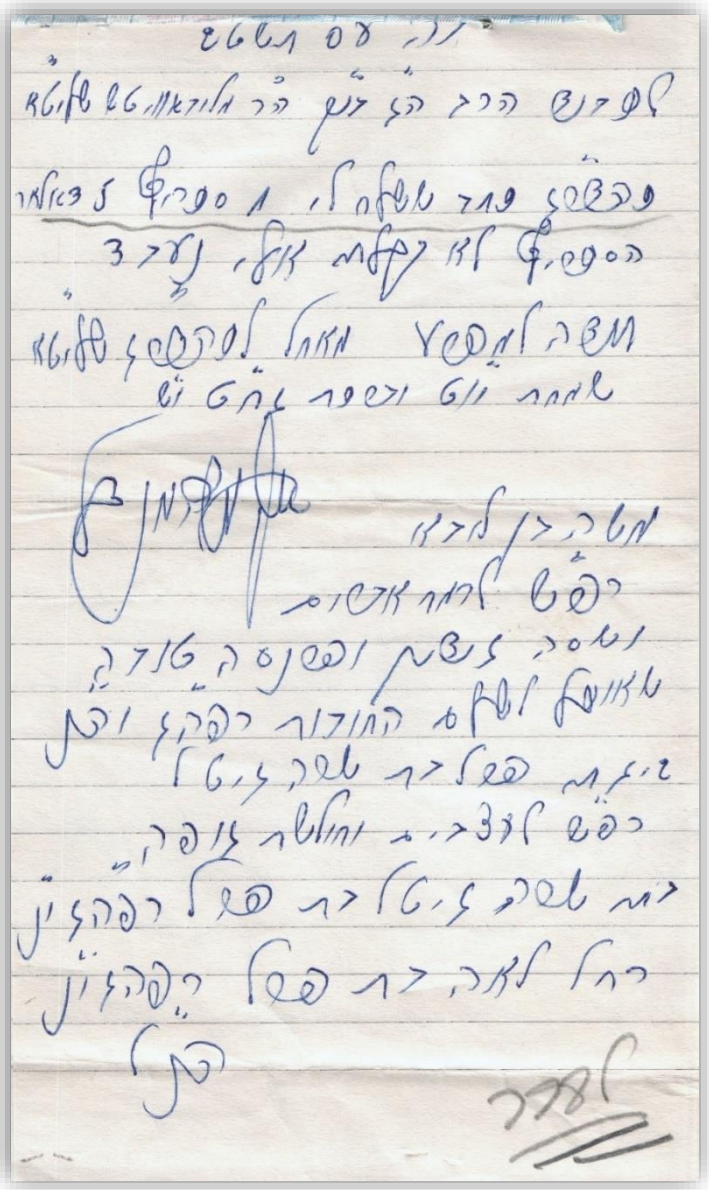

ב"ה ע"ס תשט"ז

לכבוד הרב הג' גכ"ק ה"ר מלובאוויטש שליט"א

כהדר"ג כתב ששלח לי סכריף דאלאר הסכריף לא קבלתי אולי נאבד

תודה למפרע מאחל לכהדר"ג שליט"א שמחת יו"ט וברכת גח"ט

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "כהדר"ג כתב ששלח לי סכריף 5 דאלאר" – וכתב:

<u>לברר</u>

יד

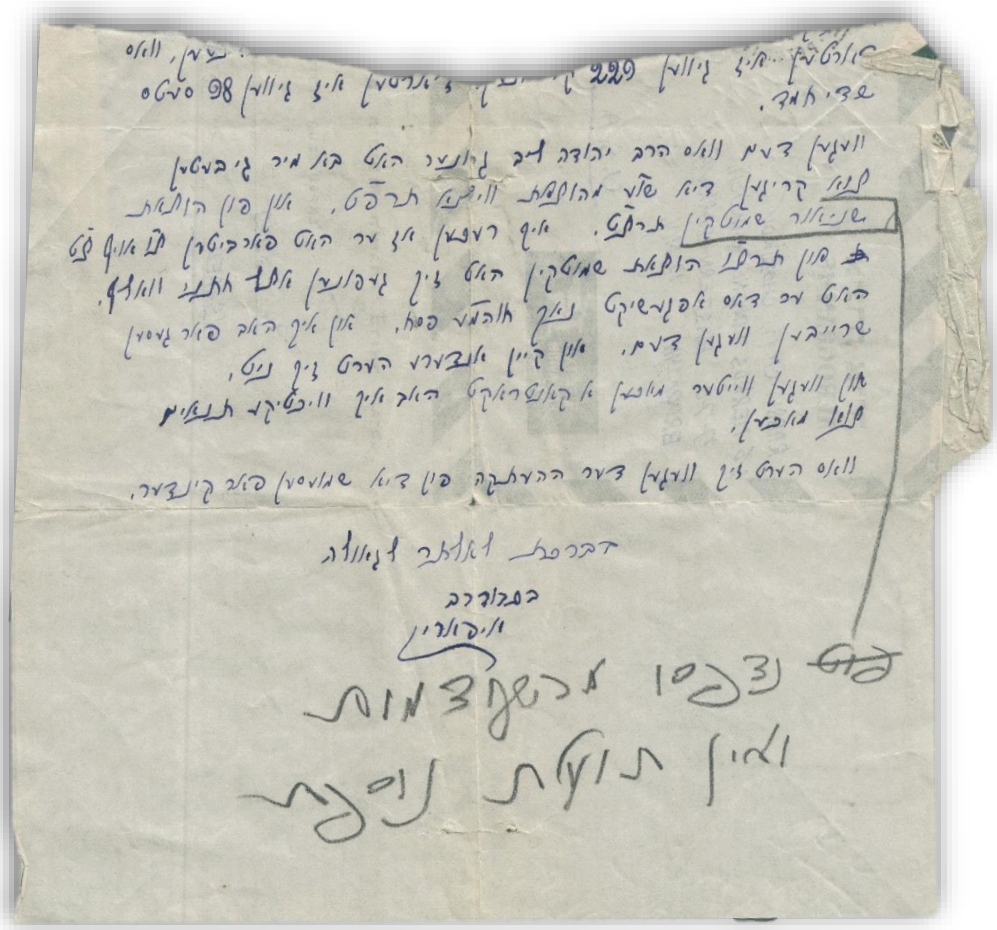

וועגען דעם וואס הרב יהודה ליב גרונר האט בא מיר גיבעטען צוא קריגען דיא שו"ע מהוצאת ווילנא תרפ"ט, און פון הוצאת שניאור שמוטקין תרצ"ט. איך רעכען אז ער האט פארביטען צ"ו אויף צ"ט און תרצ"ו הוצאת שמוטקין האט זיך געפונען אצל חתני וואלף. האט ער דאס אפגעשיקט נאך חוהמ"ע פסח. און איך האב פארגעסען שרייבען וועגען דעם. און קיין אנדערע הערט זיך ניט.

און וועגען ווייטער מאכען א קאנטראקט האב איך וויכטיקע תנאים צוא מאכען.

וואס הערט זיך וועגען דער ההעתקה פון דיא שמועסען פאר קינדער.

בברכת לאלתר לגאולה

בכבוד רב

אברהם פאריז

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב "שניאור שמוטקין", וכתב:

~~פוט~~ נדפסו מהקודמות ואין תועלת נוספת

טו

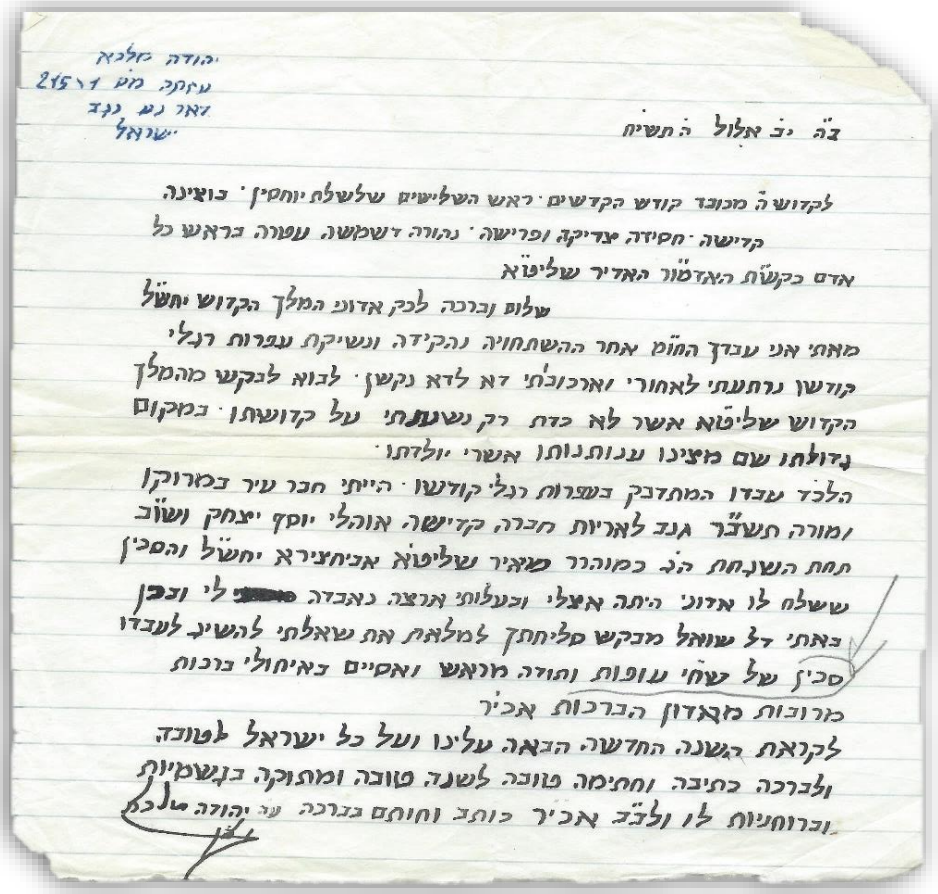

יהודה מלכא
עזתה מס' 2/15
ראר נס נגב
ישראל

בה' יב אלול ה' תשיח

לקדוש ה' מכובד קודש הקדשים. ראש השלישים שלשלת יוחסין. בוצינה
קדישה. חסידה צדיקה ופרישה. נהורה דשמשה עטרה בראש כל
אדם כקש"ת האדמו"ר האדיר שליט"א
שלום וברכה לכ"ק אדוני המלך הקדוש יחש"ל
מאתי אני עבדך החו"מ אחר ההשתחויה והקידה ונשיקת עפרות רגלי
קודשו נרתעתי לאחורי וארכובתי דא לדא נקשן. לבוא לבקש מהמלך
הקדוש שליט"א אשר לא כדת רק נשענתי על קדושתו. במקום
גדולתו שם מצינו ענותנותו אשרי יולדתו.
הלכ"ד עבדו המתדבק בעפרות רגלי קודשו. הייתי חבר עיר במרוקו
ומורה תשב"ר גנב לאריות חברה קדישה אהלי יוסף יצחק ושו"ב
תחת השגחת הה"ג כמוהר"ר מאיר שליט"א אביחצירא יחש"ל והסכין
ששלח לו אדוני היתה אצלי ובעלותי ארצה נאבדה [redacted] לי ובכן
באתי דל שואל מבקש סליחתך למלאת את שאלתי להשיג לעבדו
סכין של שחי' עופות ותודה מראש ואסיים באיחולי ברכות
מרובות מאדון הברכות אכי"ר
לקראת השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה
ולברכה כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות
וברוחניות לו ולב"ב אכי"ר כותב וחותם בברכה ע"ה יהודה מלכא

ב"ה י"ב אלול ה'תשי"ח

לקדוש ה' מכובד קודש הקדשים, ראש השלישים שלשלת יוחסין, בוצינה קדישה, חסידה צדיקה ופרישה, נהורה דשמשה עטרה בראש כל אדם כקש"ת האדמו"ר האדיר שליט"א

שלום וברכה לכ"ק אדוני המלך הקדוש יחש"ל מאתי אני עבדך החו"מ אחר ההשתחויה והקידה ונשיקת עפרות רגלי קודשו נרתעתי לאחורי וארכובתי דא לדא נשקן, לבוא לבקש מהמלך הקדוש שליט"א אשר לא כדת נשענתי על קדושתו, במקום גדולתו שם מצינו ענותנותו אשרי יולדתו.

הלכ"ד עבדו המתדבק בעפרות רגלי קודשו, הייתי חבר עיר במרוקו ומורה תשב"ר זנב לאריות חברה קדישה אהלי יוסף יצחק ושו"ב תחת השגחת ה"ג כמוהר"ר מאיר שליט"א אביחצירא יחש"ל והסכין ששלח לו אדוני היתה אצלי ובעלותי ארצה נאבדה לי ובכן באתי דל שואל מבקש סליחתך למלאת את שאלתי להשיג לעבדו סכין של שחי' עופות ותודה מראש ואסיים באיחולי ברכות מרובות מאדון הברכות אכי"ר

לקראת השנה החדשה הבאה עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות לו ולב"ב אכי"ר כותב וחותם בברכה ע"ה יהודה מלכא

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול את מה שכתב "סכין של שחי' עופות".

שער הגהות

שיחת ב' אייר ה'שי"ת

ב"ה ר"ד שדיבר בליל ב' אייר יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהר"ש זצוקללה"ה
נבנ"ם זי"ע, חשי"ת.

מתחין במלכות, ופי' כ"ק אדמו"ר הכ"מ שזה קאי אויף א ווארט פון א רבי'ן, ואסר אשר א' שאל אצלו ע"י מכתב על ס"ש בהסאמר דסמח אשר בנ"י בעת יצי"מ היו בסדרי' צבאי, ומעלת צבא על עבד הוא ענין המס"נ, אשר לא שינו שמם לשונם ולבושם, ושאל ע"ז סמח דאי' במדרש הללו עובדי ע"ז והללו כו'. וכן מעוד מדרשים מוכח שהי' להם מסקות באמונה, ועפ"י משום הי' אפ"ל שכוונת המדרש הוא ענין השיתוף, ולהיות שישראל קודם מ"ת הי' להם הדין דב"ג, וב"ג אין מוזהרים על השיתוף כ"ן זה המסיק. אך בפנימי' הענין אפ"ל כן, שהי' מקיימו כל התורה בולה עם שלא נחשה, אלא צ"ל דבודאי הי' שום אמונה שלימה, שהרי הלכו לסדבר בלי מזון וסים מצד אמונתם בה'. אלא שנפל להם מה"ז מצד המס"א כמבואר בתניא, וסיפר אשר מעם נכנס א' לכ"ק אדמו"ר הצ"צ והתאונן על שהי' לו מסקות באמונה ושאל שם כ"ק אדמו"ר הצ"צ וואס הארט דאס דירן וענה איך בין דאך א מסקן, וענה לו הצ"צ איז דאך גוט, ובדונמא כזאת הין בנ"י בעת יצי"מ. אה"ן אסר אשר אי' בשיחת ל"ג בעומר תש"א /הנדפסת בקונטרס ל"ג בעומר דהאי שתא/ אשר ל"ג בעומר הוא תפארת שבהפארת, והפי' בזה הוא כי יש סדר בהסמה מלמטה למעלה הראשון הוא מל' שבמל', יש שני הוא יסוד שבמל' כו'. ואז לפי החשבון הנה ל"ג בעומר הוא המ' שבהפארת.

אח"כ הוסב הדיבור אודות נוסח הסדיון שנותנים לכ"ק אדמו"ר, ואסר שאלו יישר חילא הי' סבמל הנוסח שכותבים מסקור הרחמים כו' כמבואר בהשובת מהרי"ב /שהחיתר הוא על ענין המסוצעים/ דלמה צריך לכתובהחיתרים, צריכים לבקש רחמים ודי, וכן גם הי' מסקור הרחמים אין צריכים לכתוב כבר ידע בעצמו מאין להמשיך וא"צ להראות לו אדריסהואולי רוצה להמשיך מסדרי' יותר גבוה. וזה שכ"ק אדמו"ר הכ"מ הי' כותב כן, הנה אין אנו יודעים אין רבי'מקע זאכען, ואין זה ראי' שגם אנו צריכים לכתוב כן.

התחיל לדבר עם תלמידי החמימים, ואסר שכאן"א צריך לדעת שנתחייב לפרוע לכ"ק אדמו"ר הכ"מ עם הח"י שלו, וביאר שאף שאצל כ"ק אדמו"ר היו כל המעות שמם, אסירת דא"ח, חשובות על שאלות כו' עד המיכה בספית וכדומה, הנה בכל המפעה המפיע מהכחות העצמיים שלו מהח"י שלו, וסיפר אשר שני בחורים /שיש להם מסיבה/ נכנסו אללו לשאול מה היתה המונסצי של כ"ק אדמו"ר במה התבטאה בעמדו על מעלתו על מעלת שאר גדולי ישראלן וענה להם שלכל הגדולים הנה לכ"ק הי' במה הי' עסוק,ובמה היתה גדולתו, מטא"כ כ"ק אדמו"ר שנתן א"ע על כל הענינים דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן הוויות דאביי ורבא עד המיכה בספית, ובמל הי' מסור ונתון כולו בזה בכל עצמותו היינו בהח"י שלו, והבחורים הנ"ל בשמעו המענה הוציאו תיבה מכיסם. ורשמו באסרם זיי ווייסען שוין,ואם איז געווען דער רבי, זיי האבען אים שוין אויפן פאפיר/ וא"כבכל המפעות הטוות, אך כ"ז הוא בהמפעה המצד המסמיע, מצד הסקבלים הרי יש חילקי דרגות בהקבלה, והתלמידים קבלו את הח"י שלו, אשר ע"כ התחייבו ב"כ לפרוע בהח"י שלהם, וענין החיוב המרעון אין הכוונה אמנעצאלס און מסור בעווארען,אלא הכוונה כמבואר בהקונטרס דה"י אלול תש"מ אשר כשהלות פורע נותנים לו עוד בהקפה, היינו שע"י המרעון מסיבים עוד כחות ומתחייבים עוד לפרוע, ובמה הוא המרעון-במה קבלו, היינו בהח"י שלהם דוקא, היינו ארויסגיין פון די איינענע הגבלות, /אף שא"א לדמות אך אפ"ל ע"ד המבואר בדא"ח בענין בכל מאדך מאד שלך שע"ז מסיבים מאד ובל"ג העצמי, והנה בודאי אשר לכאו"א יש לו ענינו המרמים מה שמובעים מאתו, אך בכ"ז יש ענין כללי והוא ההבדל' מעבבי העולם ונפלנו אני ועסך, אשר כל תלמיד ותלמיד בעת הלכו ברחוב צריך להיות ניכר עליו אז ער איז עפעס אנדערש ווי די וועלט, ואסר אשר בעת בוא כ"ק אדמו"ר הכ"מ לארצה"ב הי' מענות עליו על מה שמנהיג פרעות בסה און מאכט ביליג דעם געגענס, והמענות לא הי' על שגם הלמוד כ"א על העדר המדר ומשמר דעולם, וסיפר

ב"ה ר"ד שדיבר בליל ב' אייר **ת"ת שבת"ת** יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהר"ש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, השי"ת.

פותחין ~~במילי ד~~ **בדבר** מלכות, ופי' כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ **(שיחת לג בעומר תש"ח)** שזה קאי אויף א ווארט פון א רבי'ן. ואמר אשר א' שאל אצלו - ע"י מכתב - על מ"ש בהמאמר דפסח אשר בנ"י בעת יצי"מ היו במדרי' צבא~~ו~~, ומעלת צבא על עבד הוא ענין המס"נ. אשר לא שינו שמם לשונם ולבושם. ושאל ע"ז ממה דאי' במדרש הללו עובדי ע"ז והללו כו'. וכן מעוד מדרשים מוכח שהי' להם ספקות באמונה. וע"פ פשוט הי' אפ"ל שכוונת המדרש הוא ענין השיתוף, ולהיות שישראל קודם מ"ת הי' להם הדין דב"נ, וב"נ אין מוזהרים על ענין השיתוף **(וכמ"ש בסהמ"צ להצ"צ מצות אחדות ה')** לכן זה הספיק. אך בפנימיות הענין אאפ"ל כן, שהרי ~~קיימו של התורה כולה עד שלא נתנה~~ **איך משבחם שלא שינו שמם כו' במס"נ ובה בשעה שתפו ש"ש כו' וקוראם צבא כו'**. אלא צ"ל דבודאי הי' להם אמונה שלימה, **וראי' מוכרחת** שהרי הלכו למדבר מצד מזון ומים מצד אמונתם בה'. אלא שנפל להם מח"ז מצד הסט"א כמבואר בתניא. וסיפר ~~אשר~~ **דוגמא** פעם נכנס א' לכ"ק אדמו"ר הצ"צ והתאונן על ~~שיש~~ **שנופלים** לו ספיקות באמונה ושאל ~~לו~~ כ"ק אדמו"ר הצ"צ וואס הארט דאס דיר? וענה **רבי** איך בין דאך א ~~מאמין~~ **איד**, וענה לו הצ"צ איז דאך גוט, ובדוגמא כזאת היו בנ"י בעת יצי"מ. אח"ז אמר אשר אי' בשיחה ל"ג בעומר תש"א /הנדפס בקונטרס ל"ג בעומר דהאי שתא/ אשר ל"ג בעומר הוא תפארת שבתפארת. והפי' בזה הוא כי יש סדר ב~~אס~~פ**ה"ע** מלמטה למעלה יום הראשון הוא מל' שבמל', יום שני הוא יסוד שבמל' כו'. ואז לפי החשבון הזה ל"ג בעומר הוא תפא' שבתפאת. [2] **(חסר)**

אח"כ הוסב הדיבור אודות הנוסח שכותבים ממקור הרחמים כו' כמבואר בתשובת מהרי"ב /שההיתר הוא על ענין הממוצעים/ דלמה צריך לכתוב **ה**היתרים, צריכים לבקש רחמים ודי, וכן גם תי' ממקור הרחמים אין צריכים לכתוב כבר ידע בעצמו מאין להמשיך וא"צ להראות לו אדריסה ואולי רוצה להמשיך ממדרי' יותר גובה. וזה שכ"ק אדמו"ר הכ"מ הי' כותב כן, הנה אין אנו יודעים אין רבי'סקע זאכען, ואין זה ראי' שגם אנו צריכים לכתוב כן.[1]

התחיל לדבר עם תלמידי התמימים, ואמר ~~שעל~~ **ש**כאו"א צריך לדעת שנתחייב לפרוע לכ"ק אדמו"ר הכ"מ עם הח"י שלו. וביאר שאף שאצל כ"ק אדמו"ר היו כל ההשפעות ~~שווה~~. אמירת דא"ח, תשובות על שאלות כו' עד תמיכה כספית וכדומה. הנה בכל השפעה השפיע מהכחות העצמיים שלו מהח"י שלו. וסיפר אשר שני בחורים /שיש להם סמיכה/ נכנסו הללו לשאול מה היתה הטונסצי של כ"ק אדמו"ר במה התבטאה מעלתו על מעלת שאר גדולי ישראל וענה להם שלכל הגדולים הנה לכ"א הי' במה הי' עסוק, ובמה היתה גדולתו. משא"כ כ"ק אדמו"~~ר~~ שנתן א"ע על כל הענינים דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן הוויות דאביי ורבא עד תמיכה כספית, ובהכל הי' מסור ונתון כולו בזה בכל עצמותו היינו בהח"י שלו. והבחורים הנ"ל כששמעו המענה הוציאו תיכף מכיסם. ורשמו באמרם זיי וויסען שוין וואס איז געווען דער רבי, זיי האבען אים שוין אויפין פאפיר/ וא"כ **ב**כל ההשפעות **צד ה**שוו~~ה~~**ה**. אך כ"ז הוא ~~בהשפעה היינו~~ מצד המשפיע. ~~משא"כ~~ **אבל ה**ה**שפעה עצמה וגם** מצד המקבלים הרי יש חילוקי דרגות ~~בהקבלה~~. והתלמידים קבלו את הח"י שלו, אשר ע"כ התחייבו ג"כ לפרוע בהח"י שלהם. וענין ~~ה~~חיוב הפרעון אין הכוונה אפגעצאלט און פטור געווארען. אלא הכוונה כמבואר בהקונטרס דח"י אלול תש"ט אשר כשהלוה פורע נותנים לו עוד בהקפה, היינו שע"י הפרעון ממשיכים עוד כחות ומתחייבים עוד לפרוע. ובמה הפרעון **-** במה **ש**קבלו, היינו שהח"י שלהם דוקה. היינו ארויסגיין פון די אייגענע הגבלות. /דאף שא"~~א~~ לדמות **לח"י של אדמו"ר** אך אפ"ל ע"ד המבואר בדא"ח בענין בכל מאדך מאד שלך**,** שע"ז ממשיכים מאד ובל"ג העצמי. והנה בודאי אשר לכאו"א יש לו עניניו הפרטים מה תובעים מאתו, אך בכ"ז יש ענין כללי והוא ההדל' מעניני העולם **ו~~נ~~**פלנו אני ועמך, אשר כל תלמיד ותלמיד בעת הלכו ברחוב צריך להיות ניכר עליו אז ער איז עפעס אנדערש ווי די וועלט. ואמר אשר בעת בוא כ"ק אדמו"ר הכ"מ לארצה"ב הי' מענות עליו על מה שמנהיג פרעות בפה און מאכט ביליג דעם געגענט. והמענות לא הי' על עצם הלימוד כ"א על העדר "הסדר" ומשמר דעולם. וסיפר [...]

שיחת ז' אדר שני ה'תשי"א

בס"ד, ר"ד מה שדיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א על הב"מ אצל בנו של רמ"מ סענינבוים

ז' אדר שני ה'תשי"א.

א. איך האב אמאל גיפרעגט דעם רבי'ן וועגין ~~גיבראכט~~ מנהגים, האט מיר דער רבי גיענטפערט: מ'איז ניט גילעגין אין דעם. האב איך גיפרעגט: עס איז דאך פראנען א סאך זאכין וואס ס'איז נוגע לפועל, דארף מען דאך וויסין ווי צו טאן? האט מיר דער רבי גיענטפערט ..... איז ~~פון דעמולט אן~~ ווען איך האב ~~נאר~~ גיזעהן עפעס א מנהג באין רבי'ן, האב איך דאס ~~פארשריבן~~ און - מפרסם ~~גיווארן~~ ~~ברבים~~.

~~עס איז גיווארן גיבראכט~~ איין מאל ~~האט~~ מיר איז אויסגיקומען צו זיין מיטין רבי'ן צוזאמען אויף א ברית וואס דער רבי איז גיווען סנדק. דאס איז גיווען אין ווארשא בא קפלן'ען, ~~דאס~~ שמאטקין'ס איידים, ~~אין~~ פון יעמולט ~~צצס~~ ~~איז פראנען כמה מנהגים~~.

דער רבי האט יעמאלט גיהייסין מיט נעמען זיין טלית אויפ'ן ברית, און ער האט אנגיטאן דארטין דעם טלית אן א ברכה. אזוי איז דאך פראנען פארשידענע לשונות אין אלטען רבי'נס שו"ע וועגין דעם שיעור ביז ווען עס הייסט א הפסק, אין איין ארט שטייט ער שיסיח דעתו, אין נאך א ארט שטייט ....שיח אבער יעמאלט ~~מסס~~ ~~באין~~ רבי'ן איז גיווען שיין נאך אלע שעורים עס איז גיווען א דריי פיער שעה נאכין דאוונען און פונדעסטוועגין האט ער ניט גימאכט קיין ברכה.

ער האט דאך גיקענט אנטאן א טלית שאולה, וואס יעמאלט דארף מען גיוויס ~~מסס~~ קיין ברכה ניט מאכען, נאר פונדעסטוועגען האט ער ספעציעל גיהייסען מיט נעמען זיין אייגענעם טלית אויף להורות אז מ'דארף ניט מאכען קיין ברכה. (אזוי אויך האט גיטאן ~~דער רבי~~ שליט"א, אז ער האט גיהייסען מיסנעמען זיין אייגענעם טלית און ניט גימאכט קיין ברכה). אויפען ברית האב איך יעמאלט באמערקט אז צו סנדק איז דער רבי גיווען זייער בליין, זייער ווייס, און ביין מל'ן, האט ער פארווארפען די קאף, ער האט ניט גיקענט זעהן קיין רם. א מאדענע זאך, דער רבי איז דאך גיווען א שוחט, און דא האט ער פארווארפען

בס"ד, ר"ד מה שדיבר כ"ק אדמו"ר שליט"א על הב"מ אצל בנו של רמ"מ טעניבוים, ז' אדר שני ה'תשי"א.

א. איך האב אמאל גיפרעגט דעם רבי'ן וועגין ~~גיוויסע~~ מנהגים, **פארוואס מ'האט זיי ניט פאר[צייכענט]** האט מיר דער רבי גיענטפערט: מ'איז ניט גילעגין אין דעם. האב איך גיפרעגט: עס איז דאך פראנען א סאך זאכין וואס ס'איז נוגע לפועל, דארף מען דאך וויסין ווי צו טאן? האט מיר דער רבי גיענטפערט: **אז עס איז טאקע א שאד.** איז ~~פון יעמולט אן~~ ווען איך האב ~~נאר~~ גיזהען עפעס א מנהג באי(ן)[ם] רבי'ן, האב איך **פארצייכענט** ~~פארשריבין~~ און – **השייך גם לרבים** – **האב איך פארשטאנען פון רבי אז עס איז כדי** לפרסם ~~גיוועך~~ ~~ב~~לרבים.

~~עס איז גיוועך איינגאנצין~~ איין מאל ~~וואס~~ מיר איז[1] אויסגיקומען צו זיין מיטין רבי'ן צוזאמען אויף א ברית וואס דער רבי איז גיוועזן סנדק. דאס איז גיוועזן אין ווארשא בא קפלן'ען, ~~זיי~~ שמוטקין'ס איידים, ~~אוך~~ **האב איך** פון יעמולט ~~איז פאראן כמה מנהגים.~~ **פארצייכענט כמה הנהגות.**

דער רבי האט יעמאלט גיהייסין מיט נעמען זיין טלית אויפ'ן ברית, און ער האט אנגיטאן דארטין דעם טלית אן א ברכה. אזוי איז דאך פראנען פארשידענע לשונות אין אלטען רבינ'ס שו"ע וועגין דעם שיעור ביז ווען עס הייסט א הפסק, אין איין ארט שטייט עד שיסיח דעותו, אין נאך א ארט שטייט ב' שעות און אין נאך א ארט שטייט כל היום אבער יעמאלט ביין רבי'ן איז גיוועזן שיין נאך אלע שיעורים עס איז גיוועזן א דריי פיער שעה נאכין דאוונען און פונדעסטוועגין האט ער ניט גימאכט קיין ברכה.

ער האט גיקענט אנטאן א טלית שאולה, וואס יעמואלט דארף מאן גיוויס קיין ברכה ניט מאכען, נאר פונדעסטוועגען האט ער ספעציעל גיהייסען מיט נעמען זיין אייגענעם טלית אויף להורות אז מ'דארף ניט מאכען קיין ברכה. (אזוי אויך האט גיטאן כ"ק אדמו"ר שליט"א, אז ער האט גיהייסען ניט מאכען קיין ברכה) * [הסימון "*" פירושו ציון התחלת פיסקא חדשה] אויפין ברית האב איך יעמאלט באמערקט אז צו סנדק איז דער רבי גיוועזן זייער בלייך, זייער ווייס, און ביין מל'ן, האט ער פארוואַרפען די קאף, ער האט ניט גיקענט זעהן קיין דם. א מאדענע זאך, דער איז דאך גיוועזן א שוחט, און דא האט ער פארוואַרפען [...]

---

1) תחלה הי' כתוב "איז מיר", ושינה הסדר כפנים.

מאמר ד"ה להבין ענין כתיבת ס"ת ה'תש"ל

- רשימת ההגהות עם צילומים חלקיים -

עמוד א

בס"ד. יום ו' ערב שבת קודש פ' בא, יו"ד שבט, אחרי חצות, ה'תש"ל

- סיום כתיבת ספר תורה לקבלת פני משיח צדקנו -

- ויעזור לעתה והוציאנו גאולה אמתית ושלימה

להבין ענין כתיבת ספר תורה, כמ"ש ברמב"ם שמצות עשה על כל איש ואיש

מצרים, והרי מארץ מצרים הוא רק יציאה ונסיעה ראשונה (שנסעו מרעמסס
לסוכות). ומבאר ע"ז[14], שכל המ"ב מסעות עד חנייתם מעבר לירדן יריחו, בארץ
הקודש תבנה ותכונן במהרה בימינו ע"י משיח צדקנו, הכל נקרא אשר יצאו מארץ
מצרים. וע"ז אומר[15] ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם גו' ואלה מסעיהם למוצאיהם.
ומדייק כ"ק אדמו"ר הזקן[16], דצלה"ב למה גבי ויכתוב משה הקדים מוצאיהם
למסעיהם (ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם) ואח"כ הפך ואמר ואלה מסעיהם

מאיגרא רמה לבירא עמיקתא[17], שהו"ע מצרים כפשוטו, או עכ"פ מצרים דקדושה[18],
~~הנה תכלית כוונת הירידה~~ הוא צורך עלי'. והעלי' היא לדרגא שלמעלה מהמקום
שממנו ירדה, כמבואר בכ"מ[19], שדוקא בזה מובן למה היתה הירידה כלל, כי ע"י
הירידה היא מגעת לדרגא שלמעלה ממקום ירידתה. וזהו ואלה מסעיהם למוצאיהם,
העלי' מלמטה למעלה, לבחינת מוצאיהם[20]. וההקדמה והנתינת כח הוא ויכתוב
משה את מוצאיהם למסעיהם, היינו[21] שמשה [~~שהוא~~ הרעיא מהימנא, הרועה נאמן של
כל ישראל בכל הדורות] כתב והמשיך (כתיבה ענינה המשכה)[22] מבחינת מוצאיהם,

- סיום כתיבת ספר תורה לקבלת פני משיח צדקנו –

- שעורר לכתבה והותחל בזה בפני כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו -

. . ומבאר ~~עיי"ז~~ **בזה**, שהמ"ב מסעות עד חנייתם מעבר לירדן יריחו . .

. . ומדייק ~~עיי"ז~~ **בזה** כ"ק אדמו"ר הזקן, דצלה"ב למה גבי ויכתוב משה הקדים מוצאיהם למסעיהם (ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם) ואח"כ הפך **הסדר** ואמר ואלה מסעיהם למוצאיהם. ומבאר ~~עיי"ז~~ ע"פ הידוע ~~ד~~ **דתכלית כוונת** ירידת הנשמה בגוף, ~~מה~~ שהנשמה ירדה מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, שהו"ע מצרים ~~כפשוטו~~ **דעולם**, או עכ"פ מצרים דקדושה, ~~הנה תכלית כוונת הירידה~~ הוא לצורך עלי'. והעלי' היא לדרגא שלמעלה מהמקום שממנה ירדה, כמבואר בכ"מ, שדוקה בזה מובן למה היתה הירידה ~~כלל~~ . .

. . וההקדמה והנתינת כח ~~לזה~~ **ע"ז** הוא ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם, היינו שמשה [~~שהוא~~ הרעיא מהימנא, הרועה נאמן של כל ישראל בכל הדורות] כתב (~~ד~~כתיבה ענינה המשכה) והמשיך מבחינת מוצאיהם *[תחלה הי' כתוב "והמשיך (דכתיבה ענינה המשכה)", ושינה ותיקן כפנים]* . .

עמוד ב

כאילו בדרך ממילא. כי ~~ענין~~ מוצאיהם ~~הוא~~ דרגא כזו שאין שייך לומר עלי'
שממה ~~נפעל~~ איזה ענין ונעשה בה שינוי ~~חיו~~, כ"א מוצא, בדרך ממילא. ומ"מ,
משם דוקא נמשך הענין למטה, כמ"ש ויפח באפיו נשמת חיים, ומאן דנפח מתוכי'
נפח מתוכיותו ומפנימיותו. ויחירה מזו, דבענין ויכתוב (משה) נכלל גם

של ההמשכה החדשה מבחינת החכמה, וכמו ר' אבהו שצהבו פניו ~~מתמה~~ שמצא
תוספתא חדתא. והשינוי שבפניו הוא באופן שגלוי לכל, וכדאיתא בגמרא גבי
ר' יהודה שאפילו האינו-יהודי הכיר בו שהיו פניו צהובין, מפני שחכמת

. . ואמור ~~עי"ז~~ **בזה** ~~הלשון~~ מוצאיהם (ולא - ~~לשון~~ יציאה **וכיו"ב**), שענינו הוא כמו מוצא . .

. . כי ~~ענין~~ מוצאיהם ~~הוא~~ **היא** דרגא כזו שאין שייך לומר עלי' שממנה ~~נפעל~~ **נשפע** איזה ענין ונעשה בה שינוי ~~חי"ד~~, כ"א מוצא, בדרך ממילא . .

. . ועי"ז הי' אפשר להיות אח"כ **והי' בפועל** ואלה מסעיהם למוצאיהם העלי' מלמטה למעלה, כנ"ל . .

. . ~~והענין הוא, דהנה~~ **ד**אף שכל הי"ג תיקוני דיקנא נמשכים מלמעלה מסדר ההשתלשלות לגמרי, שלכן י"ג מדות הרחמים הם ~~מנקים~~ **מתקנים** כל הפגמים . .

. . ועד שאם יחתוך האדם שער ראשו לא ירגיש ~~המוח~~ כאב כלל. והדוגמא מזה יובן למעלה, אע"פ ~~שגם~~ **ש**ההמשכה שבבחינת ~~ה~~שערות דדיקנא היא למעלה מעלה מסדר ההשתלשלות . .

. . משא"כ בתיקון השביעי ~~מ~~ **ד**י"ג תיקוני דיקנא, שהוא תיקון ואמת, בו נמשך ומתגלה האור שלא ע"י צמצום דבחינת שערות . .

. . וכמו ר' אבהו שצהבו פניו ~~מחמת~~ **מפני** שמצא תוספתא חדתא . .

עמוד ג

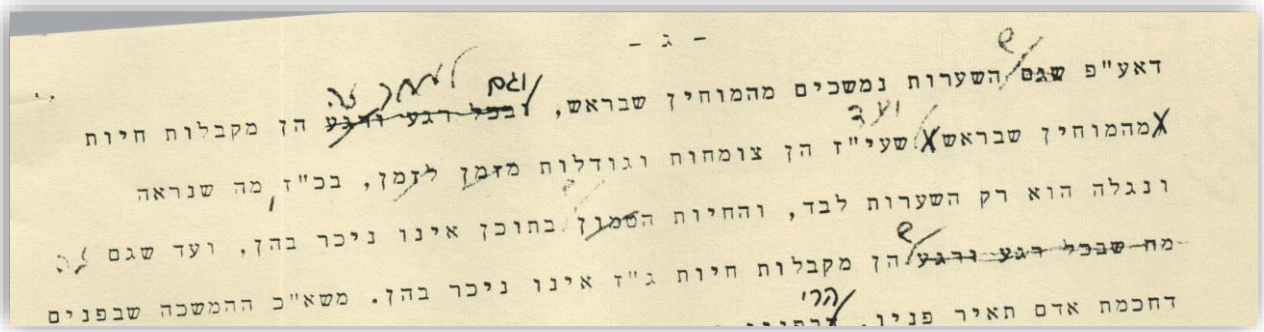

- ג -

דאע"פ שגם השערות נמשכים מהמוחין שבראש, ~~ובכל דרגא ודרגא~~ הן מקבלות חיות
מהמוחין שבראש שעי"ז הן צומחות וגודלות מזמן לזמן, בכ"ז, מה שנראה
ונגלה הוא רק השערות לבד, והחיות שבתוכן אינו ניכר בהן, ועד שגם
~~מח שבכל דרגא ודרגא~~ הן מקבלות חיות ג"ז אינו ניכר בהן. משא"כ ההמשכה שבפנים
דחכמת אדם תאיר פניו.

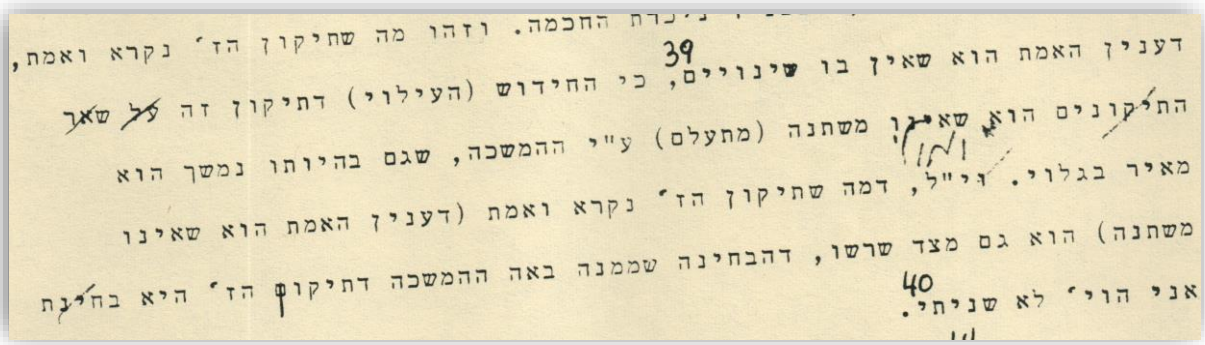

דענין האמת הוא שאין בו שינויים, כי החידוש (העילוי) דתיקון זה ~~כל שאר~~
~~התיקונים הוא שאינו~~ משתנה (מתעלם) ע"י ההמשכה, שגם בהיותו נמשך הוא
מאיר בגלוי. וי"ל, דמה שתיקון הז' נקרא ואמת (דענין האמת הוא שאינו
משתנה) הוא גם מצד שרשו, דהבחינה שממנה באה ההמשכה דתיקון הז' היא בחינת
אני הוי' לא שניתי.

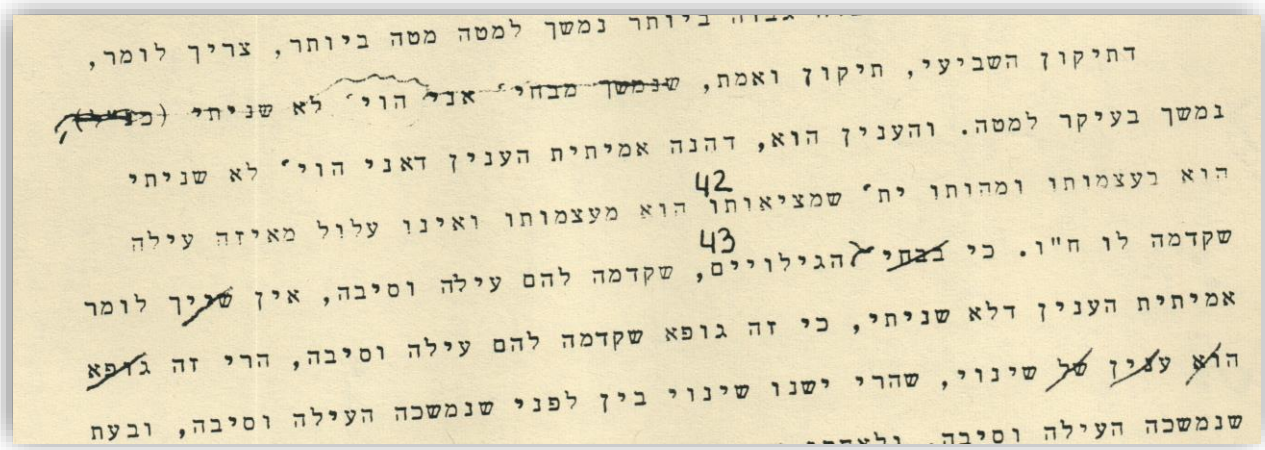

דתיקון השביעי, תיקון ואמת, ~~שנמשך מבחי' אני הוי' לא שניתי (כנ"ל)~~
במשך בעיקר למטה. והענין הוא, דהנה אמיתית הענין דאני הוי' לא שניתי
הוא בעצמותו ומהותו ית' שמציאותו[42] הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה
שקדמה לו ח"ו. כי ~~בבחי'~~ בהגילויים,[43] שקדמה להם עילה וסיבה, אין ~~שייך~~ לומר
אמיתית הענין דלא שניתי, כי זה גופא שקדמה להם עילה וסיבה, הרי זה ~~גופא~~
~~הוא ענין של~~ שינוי, שהרי ישנו שינוי בין לפני שנמשכה העילה וסיבה, ובעת
שנמשכה העילה וסיבה, ולאחר

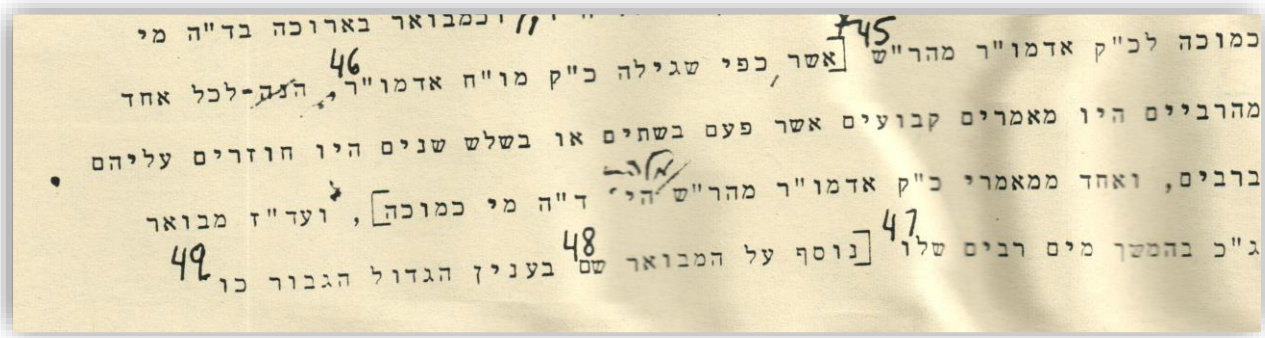

כמוכה לכ"ק אדמו"ר מהר"ש [45] אשר כפי שגילה כ"ק מו"ח אדמו"ר,[46] ~~הנה~~ לכל אחד
מהרביים היו מאמרים קבועים אשר פעם בשתים או בשלש שנים היו חוזרים עליהם
ברבים, ואחד ממאמרי כ"ק אדמו"ר מהר"ש ~~הי'~~ אלה ד"ה מי כמוכה], ועד"ז מבואר
ג"כ בהמשך מים רבים שלו[47] [נוסף על המבואר שם[48] בענין הגדול הגבור כו'[49]

. . דאע"פ ~~שגם~~ **ש**השערות נמשכים מהמוחין שבראש, ~~ו~~ **וגם** ~~ובכל רגע ורגע~~ **לאחר זה** הן מקבלות חיות {מהמוחין שבראש} **ועד** שעי"ז הן צומחות וגדולות ~~מזמן לזמן~~, בכ"ז, מה שנראה ונגלה הוא רק השערות בלבד, והחיות ~~הטמון~~ **ש**בתוכן אינו ניכר בהן, ועד שגם **זה** ~~מה שכבל רגע ורגע~~ **ש**הן מקבלות חיות ג"ז אינו ניכר בהן. משא"כ ההמשכה שבפנים דחכמת אדם תאיר פניו,הרי בפניו ניכרת החכמה . .

. . כי החידוש (העילוי) דתיקון זה ~~על שאר התיקונים~~ הוא שאינו משתנה (מתעלם) ע"י ההמשכה . .

. . שגם בהיותו נמשך הוא מאיר בגילוי. * ~~ו~~ **ואולי** י"ל*[הסימן "*" פירושה התחלת פיסקא חדשה]* . .

. . דהבחינה שממנה באה ההמשכה דתיקון הז' היא ~~בחינת~~ אני הוי' לא שניתי . .

. . צריך לומר, דתיקון השביעי, תיקון האמת, ~~שנמשך מבחי' אני~~ הוי' ~~לא שניתי (כנ"ל)~~, נמשך בעיקר למטה*[את המילה "הוי'" לא מחק, אלא סימן בעיגול להוציא]* . .

. . כי ~~בבחי'~~ **ב**הגילויים, שקדמה להם עילה וסיבה, אין ~~שייך~~ לומר אמיתית הענין דלא שניתי, כי זה גופא שקדמה להם עילה וסיבה, הרי זה ~~גופא הוא ענין של~~ שינוי . .

. . ובהרגשתו לא קדמה לו ~~שום~~ עילה וסיבה . .

. . אשר, כפי שגילה כ"ק מו"ח אדמו"ר, ~~הנה~~ **-** לכל אחד מהרביים היו מאמרים קבועים אשר פעם בשתים או בשלש שנים היו חוזרים עליהם ברבים, ואחד ממאמרי כ"ק אדמו"ר מהר"ש **אלה -** הי' ד"ה מי כמוכה] * ועד"ז מבואר ג"כ בהמשך מים רבים *[הסימן "*" פירושה התחלת פיסקא חדשה]* . .

עמוד ד

. . דאע"פ שהנשמה יורדת למקום שישנם מים רבים ונהרות המבלבלים, ~~הנה~~ **הרי** אעפ"כ מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה . .

. . ודוקה למטה נראה ענין זה, כמבואר שם בארוכה. ועד"ז מבואר בארוכה במאמרי כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע ~~איך~~ שדוקה למטה בעוה"ז נראה ונגלה איך שאין ערוך לך . .

. . שהרי דוקה עליהם שייך לומר התואר דיש (~~ש~~ **כי** הם בבחי' מציאות) . .

. . כי כל מציאותם הוא רק מה שהם טפלים לנש"י (כמבואר בכ"מ), ~~ולכך~~ **ומה** שאומרים דהיש הנברא הוא יש האמיתי . .

. . ואף שכל הנמצאים לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו (וזהו יסוד היסודות ועמוד החכמות כו'), כב"ז, הנשמות הם חלק אלוקה ממעל ממש . .

. . ובזה יובן גם ~~מה~~ **זה** שבהיות הנשמה למטה הנה א איד ניט ער וויל און ניט ער קען זיין אפגעריסען פון געטליכקייט ח"ו, כי גם כמו שהוא נמצא למטה הרי באמיתת מציאותו נרגש בו **כביכול** אמיתית המציאות דעצמותו ומהותו ית' . .

. . שמשה רבינו המשיך בחי' עצמותו ומהותו ית' (מוצאיהם) ~~גם בהיות~~ **ב**הנשמה למטה (מסעיהם) . .

. . בענין ירידת הנשמה, **דלהיות** שהנשמה ירדה למטה מטה, בגוף ונפה"ט, ~~ד~~ **לכן,** בכדי שתוכל לעמוד בכל הנסיונות, ותמלא שליחותה ותפקידה, ~~הוא ע"י~~ **צריכה היא ל**מדת הנצחון דוקה~~-~~, ~~ד~~ **ו**מדת **מביאה** ~~גורמת~~ המשכת והתגלות אוצר העליון שהוא גילוי פנימיות ועצמות אין סוף ב"ה . .

עמוד ה

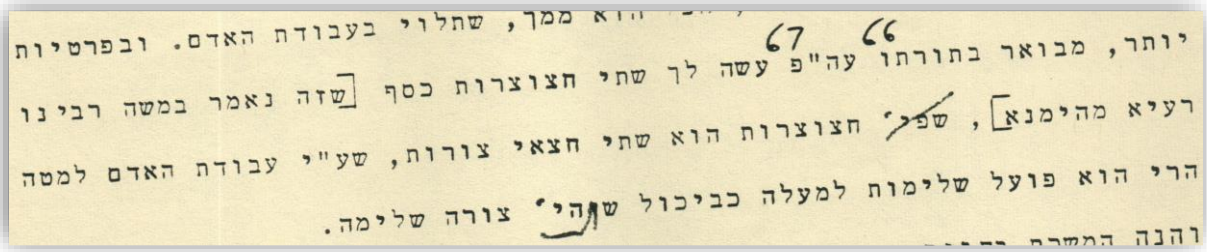

יותר, מבואר בתורתו עה"פ עשה לך שתי חצוצרות כסף [שזה נאמר במשה רבינו
רעיא מהימנא], שפ"ר חצוצרות הוא שתי חצאי צורות, שע"י עבודת האדם למטה
הרי הוא פועל שלימות למעלה כביכול שתהי' צורה שלימה.

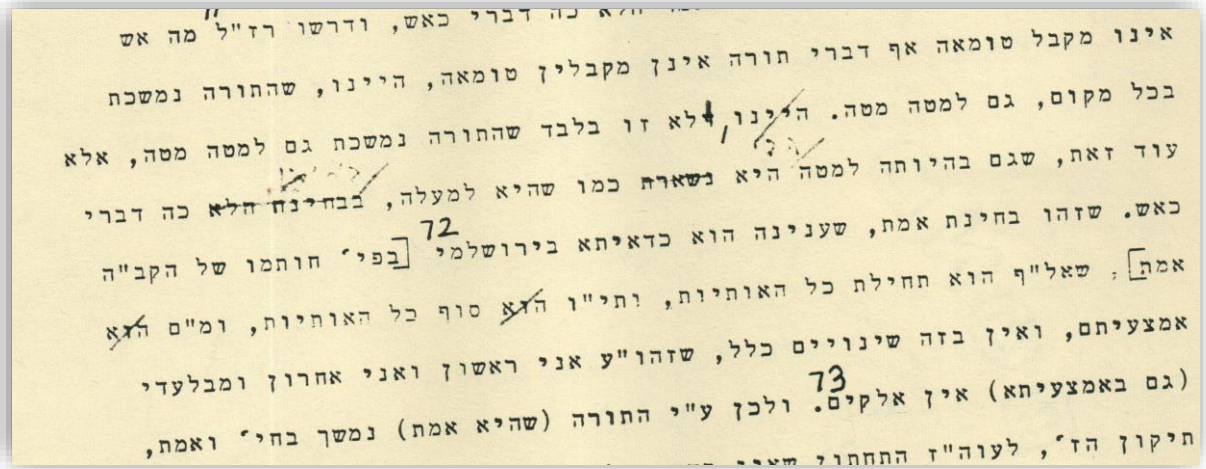

אינו מקבל טומאה אף דברי תורה אינן מקבלין טומאה, היינו, שהתורה נמשכת
בכל מקום, גם למטה מטה. היינו, ולא זו בלבד שהתורה נמשכת גם למטה מטה, אלא
עוד זאת, שגם בהיותה למטה היא נשארת כמו שהיא למעלה, בבחינת הלא כה דברי
כאש. שזהו בחינת אמת, שענינה הוא כדאיתא בירושלמי [בפי' חותמו של הקב"ה
אמת], שאל"ף הוא תחילת כל האותיות, ותי"ו הוא סוף כל האותיות, ומ"ם הוא
אמצעיתם, ואין בזה שינויים כלל, שזהו"ע אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי
(גם באמצעיתא) אין אלקים. ולכן ע"י התורה (שהיא אמת) נמשך בחי' ואמת,
תיקון הז', לעוה"ז התחתון שאי

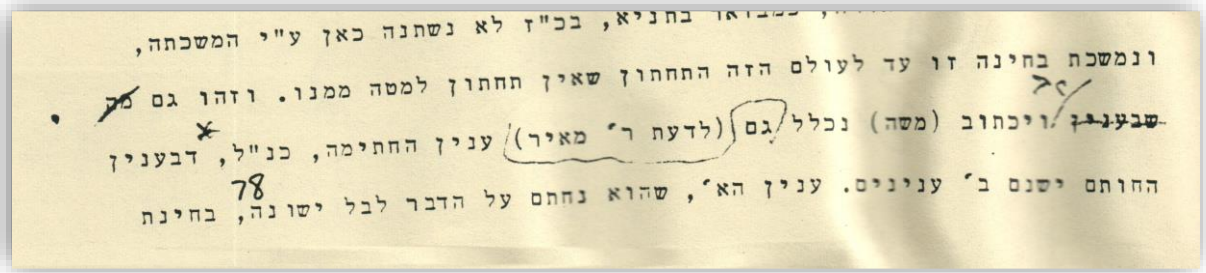

ונמשכת בחינה זו עד לעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו. וזהו גם מה
שבענין ויכתוב (משה) נכלל גם (לדעת ר' מאיר) ענין החתימה, כנ"ל, דבענין
החותם ישנם ב' ענינים. ענין הא', שהוא נחתם על הדבר לבל ישונה, בחינת

. . שע"י עבודת האדם למטה הרי הוא פועל שלימות למעלה כביכול שת**ת**הי' צורה שלימה . .

. . וכמארז"ל אין אמת אלא תורה. ~~ה~~הנה על התורה נאמר הלא כה דברי כאש . .

. . שהתורה נמשכת בכל מקום, גם למטה מטה. ~~היינו~~, ~~ה~~ **ו**לא זו בלבד שהתורה נמשכת למטה מטה, אלא עוד זאת, שגם בהיותה למטה **הרי** היא ~~נשארת~~ כמו שהיא למעלה, ~~בבחינת הלא~~ **באופן** כה ברי כאש . .

. . שאל"ף הוא תחילת כל האותיות, ותי"ו ~~הוא~~ סוף כל האותיות, ומ"ם ~~הוא~~ אמצעים . .

. . מי"ג תיקוני דיקנא (י"ג מדות הרחמים) שמרצון העליון ב"ה . .

. . וזהו גם ~~מה שבענין~~ **שב**ויכתוב (משה) נכלל (לדעת ר' מאיר) גם ענין החתימה, כנ"ל, * דבענין החותם ישנם ב' ענינים *[תחלה הי' כתוב "(לדעת ר' מאיר) גם", ושינה כבפנים; הסימן "*" פירושה התחלת פיסקא חדשה]* . .

עמוד ו

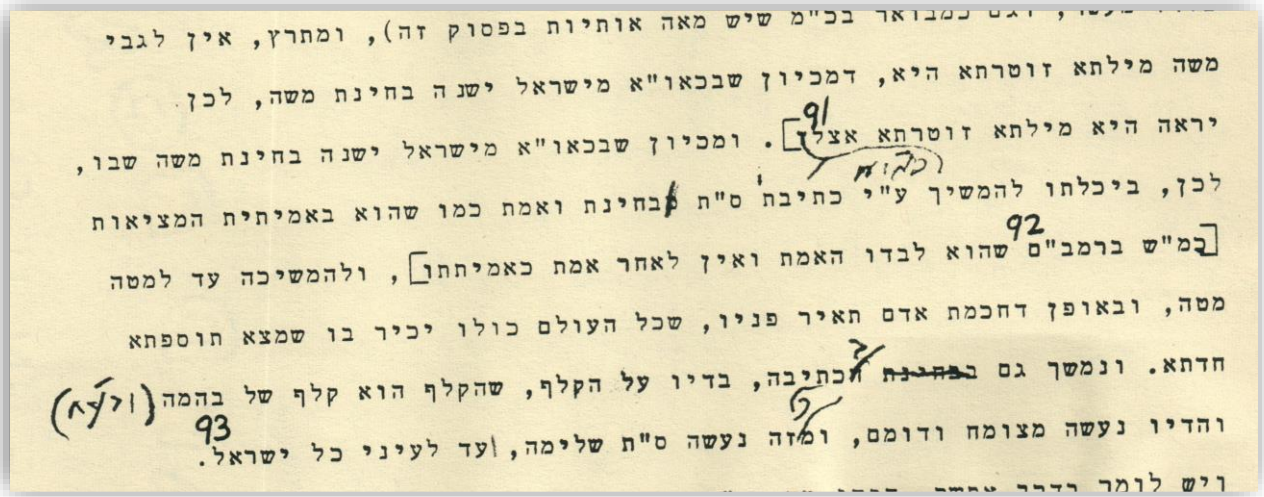

. . דלא זו בלבד שאינו עצם האדם, כ"א ~~הוא~~ שם וסימן בלבד להאדם (שהשם אין לו ערך לגבי עצמיות **ד**בעל השם), הנה עוד זאת **ש**כשחותמין בחתום של השעוה\ הרי הוא נבדל ונפרד ממנו . .

. . וכ"ז ~~נפעל~~ **נפעל** ע"י ויכתוב משה . .

. . כי בכל אחד ואחד מישראל ישנה בחינת משה שבו [~~דזהו~~ **וכ**מ"ש ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם ליראה . .

. . לכן יראה היא מילתא זוטרתא אצלו **כאו"א**] . .

. . לכן ביכולתו להמשיך ע"י כתיבת ס"ת ~~מ~~בחינת ואמת כמו שהוא באמיתית המציאות . .

. . ונמשך גם ~~בבחינת ה~~ **ב**כתיבה, בדיו על הקלף, שהקלף הוא קלף של בהמה, **(בע"ח)** והדיו נעשה מצומח ודומם, ומ**כל** זה נעשה ס"ת שלימה, **ו**עד לעיני כל ישראל . .

. . שלכן שילה, שקאי על משיח, הוא בגימטריא משה, וכשמצפרים ~~תיבת~~ אחד לשילה ה"ז בגימטריא משיח . .

עמוד ז

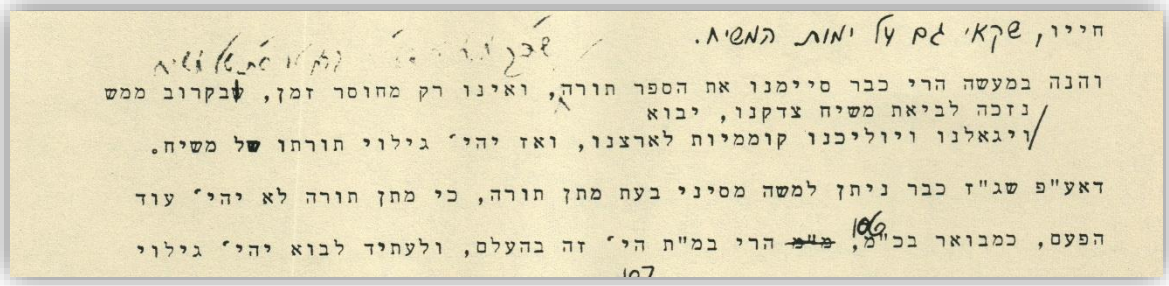

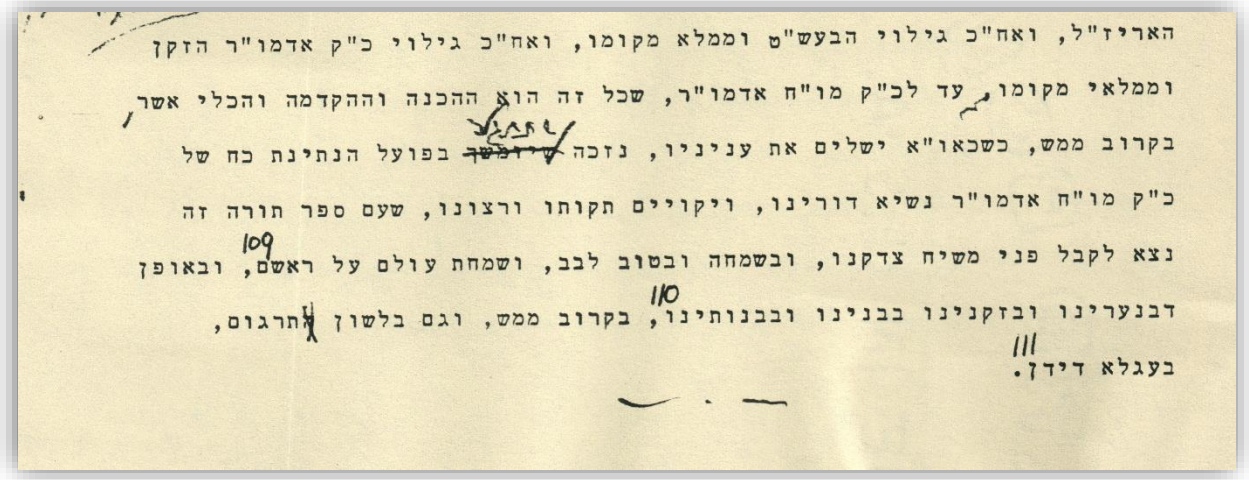
האריז"ל, ואח"כ גילוי הבעש"ט וממלא מקומו, ואח"כ גילוי כ"ק אדמו"ר הזקן
וממלאי מקומו, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר, שכל זה הוא ההכנה וההקדמה והכלי אשר
בקרוב ממש, כשכאו"א ישלים את עניניו, נזכה ~~שיומשך~~ שתתגלה בפועל הנתינת כח של
כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורינו, ויקויים תקותו ורצונו, שעם ספר תורה זה
נצא לקבל פני משיח צדקנו, ובשמחה ובטוב לבב, ושמחת עולם על ראשם, ובאופן
דבנערינו ובזקנינו בבנינו ובבנותינו, בקרוב ממש, וגם בלשון ~~ה~~תרגום,
בעגלא דידן.

. . ולכן, כמו שענינו של משה הו"ע כתיבת ס"ת, כנ"ל בארוכה, **וי"ל ש**עד"ז הוא גם ענינו של משיח . .

. . והנה במעשה כבר סיימנו את הספר תורה **שכ"ק מו"ח אדמו"ר קרא לו ס"ת של משיח**, ואינו רק מחוסר זמן ~~ש~~בקרוב ממש נזכה לביאת משיח צדקנו . .

. . כי מתן תורה לא יהי' עוד הפעם, כמבואר בכ"מ, ~~מ"ש~~ הרי במ"ת הי' זה בהעלם . .

. . וההכנה לזה היא, טועמי' חיים זכו בערב שבת קודש אחר חצות דהשיתא אלפי שני דהוה עלמא, שאז הי' **כ"ק מו"ח אדמו"ר לאחרי** גילוי האריז"ל, ואח"כ גילוי הבעש"ט וממלא מקומו, ואח"כ גילוי כ"ק אדמו"ר הזקן וממלא מקומו, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר, שכל זה הוא ההכנה וההקדמה והכלי אשר, בקרוב ממש, כשכאו"א ישלים את עניניו, נזכה ~~שיומשך~~ **שתתגלה** בפועל הנתינת כח של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורינו . .

. . בקרוב ממש, ~~ה~~תרגום, בעלגא דידן . .

הערות עמוד 1

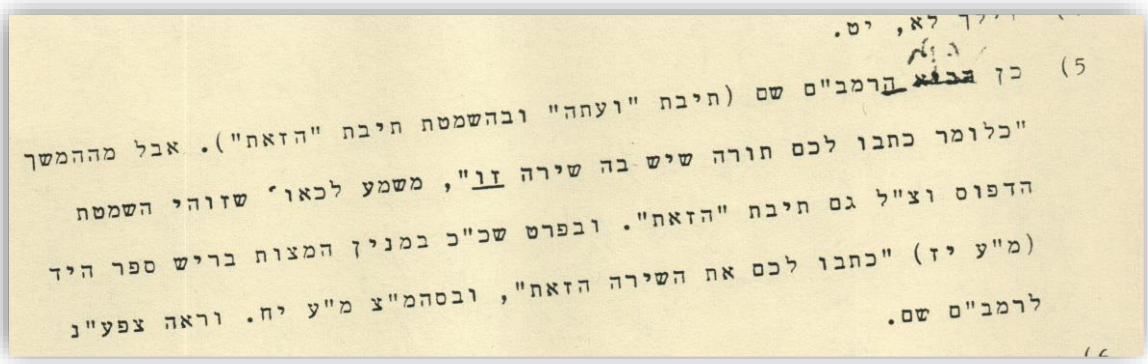
5) כן ~~הבא~~ הרמב"ם שם (תיבת "ועתה" ובהשמטת תיבת "הזאת"). אבל מההמשך
"כלומר כתבו לכם תורה שיש בה שירה זו", משמע לכאו' שזוהי השמטת
הדפוס וצ"ל גם תיבת "הזאת". ובפרט שכ"כ במנין המצות בריש ספר היד
(מ"ע יז) "כתבו לכם את השירה הזאת", ובסהמ"צ מ"ע יח. וראה צפע"נ
לרמב"ם שם.

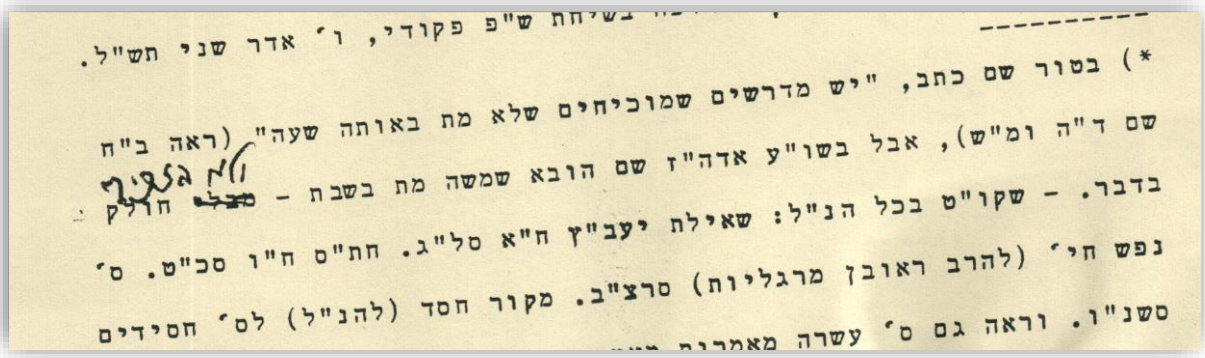

*) בטור שם כתב, "יש מדרשים שמוכיחים שלא מת באותה שעה" (ראה ב"ח
שם ד"ה ומ"ש), אבל בשו"ע אדה"ז שם הובא שמשה מת בשבת - ~~מבלי~~ ולא הזכיר חולק
בדבר. - שקו"ט בכל הנ"ל: שאילת יעב"ץ ח"א סל"ג. חת"ס ח"ו סכ"ט. ס'
נפש חי' (להרב ראובן מרגליות) סרצ"ב. מקור חסד (להנ"ל) לס' חסידים
ס'שנ"ו. וראה גם ס' עשרה מאמרות

5) כן ~~הביא~~ **הוא** ~~ה~~ **ב**רמב"ם שם . .

שולי הגליון להרעה 10

. . אבל בשו"ע אדה"ז שם הובא שמשה מת בשבת - ~~מבלי~~ **ולא הזכיר** חולק בדבר . .

הערות עמוד 2

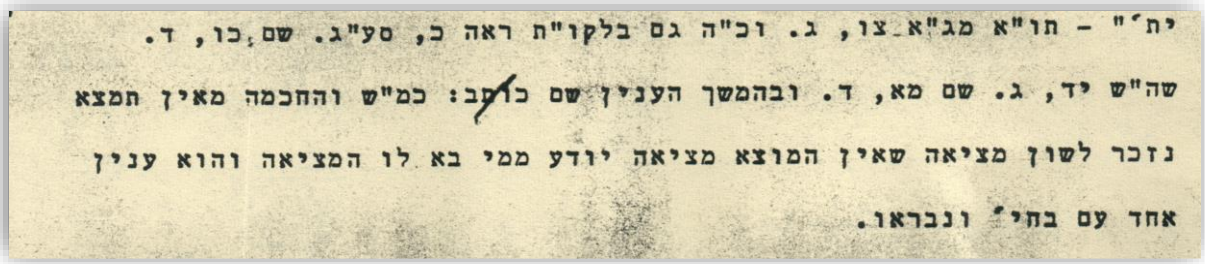

ית'" - תו"א מג"א צו, ג. וכ"ה גם בלקו"ת ראה כ, סע"ג. שם כו, ד.
שה"ש יד, ג. שם מא, ד. ובהמשך הענין שם כ~~תב~~: כמ"ש והחכמה מאין תמצא
נזכר לשון מציאה שאין המוצא מציאה יודע ממי בא לו המציאה והוא ענין
אחד עם בחי' ונבראו.

24)

. . ובהמשך הענין שם ~~כתב~~: כמ"ש והחכה מאין תמצא . .

הערות עמוד 3

30) לקו"ת מסעי שם צב, ד. ושם, "ויכתוב היינו כמו כתב סופר . .

37) (בירושלמי וקה"ר שם "תוספתא עתיקתא", אבל) כ"ה בלקו"ת שם צג, ב . .

הערות עמוד 4

57) כמו כל שאר עניני הבריאה, כולל עולמות עליונים, שאין הם עצמם תכלית בריאתם, אלא "בשביל ישראל ובשביל התורה" - ראה לקו"ש ח"י ע' 25. ושנ"נ.

58) רמב"ם ריש הל' יסוה"ת.

59) תניא רפ"ב.

62) ד"ה באתי לגני ה'שי"ת. נדפס בסה"מ שם ע' 111 ואילך.

63) דפרק זה מכוון לשנה זו - שנת העשרים. כידוע שכל פרק מעשרים הפרקים של ההמשך מכוון לשנה אחת. - פרק זה נתבאר בארוכה בד"ה זה דש"ק (ומוצש"ק) פ' בא. = נדפסו בסה"מ באתי לגני ע' רכד ואילך.

64) לקו"א (הוצאת קה"ת) סקצ"ח (נ, סע"ג). או"ח קיב, ב.

65) אבות פ"ב מי"א.

66) או"ת מה, ד ואילך. הובאה ונתבארה ביהל אור לתהילים צח, ז (ע' שנז

57) כמו כל שאר עניני הבריאה, כולל עולמות עליונים, שאים הם עצמם תכלית בריאתם, אלא "בשביל ישראל ובשביל התורה" - ראה **ב"ר . . פרש"י עה"ת בתחלתו. - וראה** לקו"ש ח"י ע' 25. ושנ"נ.

63) דפרק זה מכוון לשנה זו - שנת העשרים. כידוע **וי"ל בדא"פ** שכל פרק מהעשרים פרקים של ההמשך מכוון לשנה אחת . .

64) לקו"א **להה"מ** (הוצאת קה"ת) . .

66) או"ת מה, ד ואילך. הובאה ונתבארה ביהל אור לתהילים צח, ז . .

הערות עמוד 6

102) יחזקאל לז, כד. דזה דקאי על מלך המשיח, כמו שפירש במצו"ד עה"פ, מלך המשיח הבא מזרע דוד יהי' מלך עליהם. וראה ד"ה ועבדי דוד תרצ"ט (הא'), סה"מ תרצ"ט ע' 191 ואילך.

102) יחזקאל לז, כד. דזה דקאי על מלך המשיח . .

. . וראה ד"ה ועבדי דוד תרצ"ט (הא'), סה"מ תרצ"ט ע' 191 ואילך . .

Talks and Tales - Sivan 5747

"THE BAN THAT DID NOT HAPPEN"

THE BAN ~~WHICH~~ THAT DID NOT HAPPEN

Shovuos is the "Yahrzeit" of the Baal Shem Tov, the Founder of Chassidus. We bring you here a timely story about him.

Reb Michel was a ~~splended~~ fine, G-d-fearing young man from a fine rabbinic family. ~~who~~ He married the daughter of a prominent, wealthy Jew, who assigned a part of his large house for the young couple to live in.

Soon after ~~he married~~ the marriage, he asked his father-in-law to come into his room, as he wanted to speak to him privately. He told his ~~father-in-law that he wanted to seclude himself~~ for a certain period of time from the outside world, in order to devote himself completely to the study of Torah.

His father-in-law was shocked at his son-in-law's strange idea, and he was horrified when Reb Michel began to detail what he wanted to be done to carry out his plan.

"My dear father-in-lw," he began, "I would ask you, please, to make a special exit from my room to the outside. I would then lock myself into my room so no one could disturb me. I would want you to make a small opening - like a window - in the door of my room through which food could be handed to me each day. I would not speak to anyone, nor see anyone during all the time I will live in seclusion. My wife has agreed with my plan. If you, too, agree, fine! But if you do not agree, then I will have to leave your house."

Reb Michel's father-in-law was certainly far from pleased with his son-in-law's wild plan. He asked for a few days to consider the strange request.

He lost no time, but immediately went off to visit his "Mechutan" (the father of his son-in-law), who lived in the nearby townlet, Drobitch. He told him of his son's strange re-

quest, and asked him to knock the crazy notion out of his head.

However, the Mechutan seemed to take it all calmly, as if he expected to hear such a thing.

"I knew Michel would want to do something like this, but I did not think he would want to do it so soon after the wedding. But if he wants to do this right now for a certain time, I would not attempt to stop him, and I think you should not try to stop him either."

Reb Michel's father-in-law returned home, and having no other choice, agreed to his son-in-law's request. He fixed Reb Michel's room as he had requested, and made a small opening in the door of the locked room.

Every morning Reb Michel's wife knocked on the door and handed him his meal for the day without saying a word. And Reb Michel accepted it, also, without saying anything.

This went on for a thousand days. When this period was over, Reb Michel left his locked room, none the worse for his long isolation, and greeted everyone cheerfully as he joined them at the table, just as if he had never been away.

Reb Michel now accompanied his father-in-law to the Beis Medrash, but always stayed behind longer, to daven and study the holy books.

There were some other young men studying in the Beis Medrash who regarded Reb Michel as some kind of freak for having isolated himself for almost three years. They decided to play a trick on him.

"He thinks he's someone special," they said to each other. "Let's play along and make him think we regard him as a holy rebbe." They put together

a "pidyon," saying:

"Rebbe, my wife is very ill. Please give her a blessing for a refuo shleimo (complete cure)."

Reb Michel looked serious as he silently regarded the coin which he tossed from one hand to the other. The group of young men looked on and found it hard to hide their amusement.

"I'm very sorry indeed," said Reb Michel, "but I am afraid I cannot help your wife."

The group of young men continued to regard the matter most amusing, making funny remarks to each other.

Suddenly a young boy ran into the Beis Medrash and cried out: "Father, Mother feels bad. She is sick. Come home right away."

The young man, who had just been playing the joke on Reb Michel, now wiped the smile off his face. He was no longer amused. He ran home with his little boy and called for a doctor to come immediately. But, alas, it was too late - his young wife lost consciousness and died.

The story soon spread among the people in the town, and all the Jewish inhabitants began to look on Reb Michel with respect and awe.

Reb Michel did not feel comfortable in the townlet, so asked his father-in-law to get him a horse and buggy as he wanted to visit ~~the~~ a surrounding cities nearby.

The father-in-law carried out his request and Reb Michel set off on his mission.

He arrived in the city of Brod where no one knew him, and he became a "melamed" - a teacher for children. He became popular with the children, and parents readily sent them to him. He

taught them Chumash, Mishnayos, Gemorra. Reb Michel also told the children fine stories from the Medrash, planting a warm love in their hearts for G-d, for the Torah and for every Jew.

Reb Michel loved the children and they all became strongly attached to him.

Once, sitting in the Beis Medrash, Reb Michel heard a commotion. People were talking about a certain Jew named Reb Yisroel Baal Shem Tov, who makes sick people well, whether they are sick bodily or sick spiritually, and who had introduced a new "derech" (outlook on life). He paid extra attention to unlearned Jews, spent too much time "davenning" and found some more similar "sins" for which to criticize this strange "revolutionary" Jew.

The rabbis of the town called a meeting to see what they could do to make sure this new, dangerous movement should not spread also into their town. After much heated discussion, it was decided almost unanimously to put a "Cherem" a ban on Rabbi Yisroel Baal Shem Tov, on his teachings and on his followers.

One of the senior rabbis present spoke up, saying: "We have among us a fine young man, a G-d-fearing Talmid Chacham. Let us call him also to see what he thinks about this problem and the ban we are considering. Also, there are just nine of us here at this very important meeting, and we need a "minyan" of learned rabbis to decide in making a ban."

This they agreed to do. They immediately called Reb Michel to the Beis Din. They told him their problem and asked him for his opinion and support.

Reb Michel listened to their story and then replied: "Who am I that you should care for my opinion? I am a plain teacher, and you rabbis are all learned Torah scholars. But if, indeed,

you want my opinion, let me quote from the Gemorra which tells us as follows: 'If we want to do someone a favor, there is no need to ask for his permission, but, if on the other hand, we intend to do something which would be harmful to him, we dare not do it without informing him of it and giving him a chance to excuse himself, so as not to be deserving of the punishment we plan for him.'

"It is possible that the Baal Shem Tov conducts himself differently than we all do. But I am sure that he would be able to explain the reason for it. However, without giving him that opportunity, how can we dare to put such a serious thing as a ban on him!"

The earnest words and manner of Reb Michel made a deep impression on the rabbis, and they calmed down, seeing the fairness of the young Reb Michel. The idea of the ban in Brod was dropped.

Soon after this, Reb Michel went to the parents of his students and told them that he has to go away. He said: "If you can, pay me for the time I taught your children, but if you cannot, never mind. But please do not delay in getting a teacher for your dear children, who I love and shall miss."

The parents tried very hard to persuade Reb Michel to stay on, offering him an attractive salary. But Reb Michel said he must leave, and it had nothing to do with salary.

It so happened that a new teacher appeared in the town, so Reb Michel was happy to leave with a clear conscience, knowing that his dear students would not be neglected.

Reb Michel went to see the Baal Shem Tov in Medzibush who greeted him with a friendly smile.

"You have done a good thing in preventing a Jewish community

from carrying out a terrible thing," the Besht said. "You are worthy to become a spiritual leader and Rabbi. Go to the city of Zlotshov, where you will be received and appointed as their Preacher. You will lead the Jews there on the path of Torah and Chassidus, with love of HaShem, love of Torah and love of ~~Israel~~ Jews.

"You have no need to worry about the children in Brod. I have sent a good teacher there."

Reb Michel Zlotchover became famous, not only in his town, but also in areas far and wide.

Even today, many Chassidim sing his heartfelt melodies and relate many wonderful stories of all he accomplished.

THE BAN THAT DID NOT HAPPEN

Page 1

. . I would not speak to anyone, nor see anyone during all the time I **will** live~~d~~ in seclusion . .

Page 2

. . This went on for a thousand days. When this period was over, Reb Michel left his locked room **??** **לא הלך לביהכנ"ס** <u>**וכיו"ב**</u> . .

Page 3

. . as he wanted to visit ~~the~~ **a** ~~surrounding~~ **nearby** cit**y**~~ies~~ . .

Page 4

. . Reb Michel also told the children ~~fine~~ stories from the Medrash . .

. . He paid extra attention to unlearned Jews, spent ~~too~~ much time "davening" . .

. . The rabbi~~s~~ of the town called a meeting to see what ~~they~~ could ~~do~~ **be done** to make sure this new, dangerous movement should not be spread also into the~~ir~~ town. After much heated discussion, it was decided almost unanimously to put a ~~"Cherem" (~~a ban~~)~~ on Rabbi Yisroel Bal Shem Tov, on his teachings and on his followers . .

One of the senior ~~rabbis~~ **members** present spoke up . .

. . I am a plain teacher, and you ~~rabbis~~ are all learned Torah scholars . .

Page 5

. . let me quote ~~from~~ **a** (the) ~~Gemorra~~ **jewish law,** which tells us ~~as follows:~~ '**that** If we want to do someone a favor, there is no need to ask for his permission, but, if ~~on the other hand~~, we intend to do something harmful to him, we dare not do it without informing him of it and giving him a chance to excuse himself, so as not to be deserving of the punishment we plan for ~~him~~ . .

. . The earnest words and manner of Reb Michel made a deep impression on the ~~rabbis~~ **all present**, and they calmed down, seeing the fairness of the young Reb Michel. The idea of the ban ~~in brod~~ was dropped.

Page 6

. . You will lead the Jews there on the path of Torah and Chassidus, with love of Hashem, love of Torah and love of ~~israel~~ **jews** . .

מכתב סב סב החתן הרה"ח ר' יצחק הלוי הורביץ (ר' איצ'ע דער מתמיד) הי"ד לסב סב הכלה הרה"ח ר' ישראל דזייקאבסאן ע"ה

יצחק הלוי הורוויץ

שד"ר כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויץ

ביה"כ יום ע"ו לחודש סיון ש"ל שנת תרצ"ו

שלום ובשר"ל לידידי הרה"ג והרבה אשר שמו יקר בישראל הה"מ מלה"ר בצלאל דזייקאבסאן יחי'
אחדשה"ט

פליאה לי למה לא כתב הפרטים מי הי' מהבחורים על הקאנווענשין אפשר בביבים לכתב לבי
אפה תשואת חן על אשר השתתפו בקאנווענשין ולחנך עד יאול לתקן זה
כן הי' נחל לתקן עוד תקנה אשר כל שנה יסעו שנים מאמריקא לכל אדמור שליטא
הי' לזה דבר גדול כן לפי דעתי הנני הצעת אשר כתב ידא בל לאדמור שליטא
זה יותר מעשרה שנים שלא הי' אצל אדמור כי אם שראה את אדמור שליטא בהתוכאמעריקא
זה אינו נחשב לכלום דוא א רבין באלי מען פארין דפרט מה שראה אותו בהוכאמעריקא
זה אינו אפי' כמו המשל של מלך בשדה כי הנאחר בלעגלה ... מה יהי' המלך מלך
דוא א רבין פארט מען נט און ווא אין אין אמעריקא אחת הדבר כפי שאנו ודע
מצב פרנסת השו"ת ירחיב גבולו הנה נחשב אצלו לחסד אבל הנשמה לחדו ב"ל כמסב
ואז תקנה לאל שיפעול אצלו פעולה גדולה
המכתב אחת תלמידו לאדמור שליטא בחבל לאדמור מלא כל נחת אמנם נא לעורר עוד אונה
מהם שיכתבו לאדמור דבר. לנחום לו נחת רוח כי זה עיקר הרוחת
ודעת נא מבשלום עם נדה כן הי' נאחרין איך הוא נחת כן מבנו של ולחנן יחי'
ודעת נא הפרטים מעמדו ומצבו הן הנשמות הן הרוחנית לפרט מתשובתו ביחת
ומסדר ומצבה הדיאה של הרבנית שלו תחי'
כן הות אשר כל אמאזר שליטא סיפר לי אשר הדר אשה אנסלמאר יחי' בא לאדל הבאושה
ועוררתי אותו שישלח אחת לאמעריקא נא לעורר אותו בכל על בל בדרתי כל עם בת"ל
כי הוא מסוגל לאמעריקא
אודתי אין בלתי אפתאא בקרוב אסף לאנשאן איך הנני מחבה על לונץ משם
דע מ. ל"ה הרה"ג ש. גלין אליעזר יחי' אשר בדומה נשתתף הה עם אחב משעי עיר גדר

הוא מאנשי שם חסיד ורב ובקרוב יהי' התחונה אל"ה בשעה טובה ומצלחת
תו אין לי הדבר פה בפולין המבלבל דבר בשרוע הדרה הי' פאנדראף באיזה עיר
סמוך לאטוואצק ונחרבה כל העיר מיום שבחרים כאלו מיום מאד לבריאת אמאזה שלא
מתרא הנה פן יבטחיך להתבטל אלא אפה בכל. בשא ווארט אוב ברוס און אידין
האיזן ליין מעוז טב הי' שלח יברכו לבאולה שלמה בקרוב אמן
יברכו הרב"ג יצחק בלוי הורוויץ

"צוא א רבי'ן דארף מען פארין"

את המכתב שלפנינו כתב בהיותו באטוואצק. במכתב מעורר ע"ד חשיבות הנסיעה לרבי בכלל ובמיוחד עבורו (ר"י דזייקאבסאן) שכבר הרבה שנים לא נסע לרבי, ומוסיף שצ"ל מסירות נפש לדבר נעלה זה; מעודדו שישלחו תלמידיו מכתבים לרבי היות והם גורמים לנח"ר אצלו; מספר לו אודות השתדכות בנו ר' אליעזר ועל פוגרום שהיה באותה עת סמוך לאטוואצק:

ב"ה, יום י"ט לחדש סיון, ג' שלח, שנת תרצ"ו

שלום וכל טוב סלה לידידי הרה"ג והרה"ח, איש נלבב רב פעלים חו"נ,
מו"ה הרר"י דזייקאווסאן יחי'

אחדשה"ט,

.. פליאה לי למה לא כתב בפרטיות מי הי' מהצירים על הקאנווענשין, אפשר צריכים לכתוב להם מפה תשואת חן על אשר השתתפו בהקאנווענשין ולחזקם ע"כ יואיל לתקן זה.

כן הי' נחוץ לתקן עוד תקנה, אשר בכל שנה יסעו שנים מאמעריקא לכ"ק אדמו"ר שליט"א. הי' בזה דבר גדול.

כן לפי דעתי הגיע העת אשר כת"ר יבוא ג"כ לאדמו"ר שליט"א. זה יותר מעשרה שנים שלא הי' אצל אדמו"ר, כי מה שראה את אדמו"ר שליט"א בהיותו באמעריקא, זה אינו נחשב לכלום. צוא א רבי'ן דארף מען פארין. ובפרט מה שראה אותו בהיותו באמעריקא זה אינו אפי' כמו המשל של מלך בשדה כו' הנאמר בלקו"ת... מה יהי' הסוף מזה, צו א רבי'ן פארט מען ניט און וויא איז מען אין אמעריקא?

אמת הדבר כפי שאני יודע מצד פרנסתו, השי"ת ירחיב גבולו, הנה יחשב אצלו למס"נ, אבל הנסיעה לרבי צ"ל במס"נ ואז תקוה לא־ל שיפעול אצלו פעולה לטוב.

המכתב מאת תלמידו לאדמו"ר שליט"א נתקבל, ואדמו"ר מלא כף נחת ממנו. נא לעורר עוד איזה מהם שיכתבו לאדמו"ר, בכדי לגרום לו נחת רוח כי זה עיקר חיותו. . .

אודותי אין כל חדש, מסתמא בקרוב אסע ללאנדאן, אך הנני מחכה על וויזע משם.

בני הרה"ג ש. זלמן אליעזר יחי' אשר ברוסיא נשתדך ב"ה עם איש אחד משועי עיר קיעב. הוא מאנשי שם חסיד ויר"ש ובקרוב יהי' החתונה אי"ה בשעה טובה ומוצלחת.

תו אין כל חדש. פה בפולין המהומה רבה. בשבוע שעבר היי פאגראם באיזה עיר סמוך לאטוואצק ונחרדה כל העיר. מובן שפחדים כאלה מזיק מאד לבריאות אדמו"ר שליט"א. מתירא הנני פן יצטרך להעתיק א"ע מפה ג"כ. דיא וועלט איז גרויס און אידן האבין קיין מקום ניט.

השי"ת יזכנו לגאולה שלימה בקרוב אכי"ר.
ידידי הדו"ש יצחק הלוי הורוויץ

לזכות
החתן הרה"ת שמואל יוסף שמחה
והכלה מרת חי' מושקא שיחיו בעגון

לרגל נישואיהם בשעטומו"צ
י"ד סיון, ה'תשפ"ב

***

נדפס ע"י ולזכות הוריהם
הרה"ת ר' אהרן וזוגתו מרת אסתר שרה בעגון
הרה"ת ר' יעקב וזוגתו מרת פריידא מלכה
שוסטערמאן

זקניהם
הרה"ת ר' יעקב וזוגתו מרת שיינא בעגון
הרה"ת ר' ברוך שלמה אליהו וזוגתו מרת אדל
מרים קונין
הרה"ת ר' ישראל וזוגתו מרת שרה פייגא
שוסטערמאן
הרה"ת ר' יצחק מאיר וזוגתו מרת חנה רבקה
גורארי'